

המשרד לקליטת העלייה Ministry of Immigrant Absorption

עיצוב: סטודיו הראל

עברית
מדריך לעולה

עברית
מדריך לעולה

מדריך לעולה

מדינת ישראל

הופק על ידי
אגף מידע ופרסום
המשרד לקליטת העלייה
רח' הלל 15, ירושלים 94581
כל הזכויות שמורות ©
ירושלים

Publications Department
Ministry of Immigrant Absorption
15 Rehov Hillel, Jerusalem 94581
All Rights Reserved ©

www.moia.gov.il
e-mail: info@moia.gov.il

מדריך לעולה

מהדורה שלישית

הופק על ידי אגף מידע ופרסום
המשרד לקליטת העלייה
מנהלת האגף: **אידה בן שטרית**
מנהלת מערכת עברית: **לירון כהן-פור**
תחקיר מקורי: **אווה מדמון**

מספר קטלוגי: 0613409030

© ירושלים 2009

תוכן העניינים

5	מבוא
7	מידע טרם עלייה
12	סיוע הסוכנות היהודית בהוצאות העלייה
14	הגדרות ומושגים לקבלת סיוע עולה בן עולים עולה קטין אזרח עולה קטין חוזר משפחת עולים תושב חוזר תושב ארעי א/1 עולה יחיד עולה קשיש שינויים בתקופת הזכאות
24	סיוע כספי סיוע כספי בקליטה ראשונית סל קליטה מענק מכס הבטחת הכנסה/דמי קיום השלמת הכנסה הבטחת קיום ל"נתמכים" סוגי הסיוע של המשרד לקליטת העלייה ושל משרדי ממשלה נוספים
32	צעדים ראשוניים נמל התעופה הימים הראשונים בישראל פתיחת חשבון בנק פגישה עם יועצת הקליטה האישית רישום לביטוח בריאות ולקופת חולים מגורים בתקופה הראשונה רישום ללימודי עברית באולפן
46	הקלות במכס זכאים להקלות במכס חפצי בית חשמליים ואחרים רכב מנועי כלי עבודה הנישאים ביד ציוד להקמת מפעל ייבוא בהיתר מיוחד תקופת הזכאות הכללית

52	דיור שכירת דירה רכישת דירה סיוע ממלכתי בדיור סיוע בשכר דירה סיוע ברכישת דירה דיור ציבורי
57	תעסוקה לימוד השפה העברית תרגום והערכת תעודות תהליך קבלת רשיון ישראלי לעסוק במקצוע רישוי במקצועות לא אקדמיים חיפוש עבודה קורסים להסבה ולהכשרה מקצועית קידום העסקה (מימון שכר) סיוע מיוחד לאמנים סיוע מיוחד למדענים סיוע בהקמת עסק הקלות במס הכנסה
69	שירותי רווחה שירותי רווחה במשרד לקליטת העלייה שירותי המוסד לביטוח לאומי הטבות לאזרחים ותיקים
76	שירותי בריאות חוק ביטוח בריאות ממלכתי ביטוח בריאות לעולים חדשים טיפול באם ובילד שירותי בריאות בבית הספר שירותי חירום
80	סיוע לסטודנטים
83	השירות בצה"ל תקופת השירות הסדיר הסיוע לחיילים עולים שירות מילואים
86	רישיון נהיגה
87	מבצע "חוזרים הביתה ב-60 לישראל"
88	פניות ציבור ותלונות תחום פניות הציבור של המשרד לקליטת העלייה פניות לקבלת מידע ותלונות בנושאים כלליים
	נספח
90	"צ'ק ליסט" רשימת סידורים ראשוניים
91	כתובות וטלפונים

ברוכים הבאים!

הנכם עומדים בפני תקופה שתשנה את אורחות החיים שלכם ושל משפחתכם. עם קבלת מעמד עולה אתם הופכים להיות אזרחי ישראל, אזרחים בעלי זכויות וחובות.

מדינת ישראל, במטרה לעזור לכם בתהליך הקליטה, מעניקה לכם סיוע בתחומים שונים.

במדריך הסבר ופירוט הפעולות שעליכם לבצע בתקופת קליטתכם הראשונה כדי שתקבלו את הסיוע המגיע לכם.

הסיוע וההקלות לעולים ניתנים על ידי המשרד לקליטת העלייה ומשרדי ממשלה נוספים, וכן על ידי גופים אחרים כגון רשויות מקומיות, מוסדות להשכלה גבוהה, צה"ל ועוד.

לידיעתכם,

במטרה לשפר את השירות ולהקל את תהליך הקליטה, שינה המשרד לקליטת העלייה את שיטת הטיפול והקשר עם העולים, וכיום העולים מקבלים שירות אישי ומקיף בסיוע יועצות הקליטה. כל העולים הפונים ללשכות ולסניפי המשרד לקליטת העלייה במקום מגוריהם מופנים אל יועצת הקליטה האישית, ועמה בונים, העולים ומשפחותיהם, תכנית קליטה אישית וייחודית המותאמת לצורכיהם.

בשלב הראשון תקבלו מן היועצת הסבר מפורט על הסיוע הכספי למחצית השנה הראשונה - סל קליטה, קצבאות הביטוח הלאומי ועוד. היועצת תדריך אתכם לגבי הפעולות החיוניות שעליכם לבצע עם הגעתכם.

בשלב הבא תוכלו לתאם מראש פגישה עם היועצת, בזמנכם הפנוי, לתכנן משותף של צעדיכם, תוכלו לשאול שאלות, לקבל ייעוץ, תמיכה וסיוע מסוגים שונים. בנוסף, תקבלו קוד אישי שיאפשר לכם, באמצעות מחשב, לברר את זכאותכם האישית לסיוע כספי ולסוגי סיוע נוספים.

לאחר סיום האולפן אתם מוזמנים להיעזר ביועצת הקליטה בבניית התכנית התעסוקתית שלכם, לקבל הפניה למעסיקים והבטחת הכנסה לתקופת חיפוש עבודה או לימודים בקורסים, עד תום השנה הראשונה לעלייה.

היועצת תלווה אתכם ואת משפחותיכם בכל שלבי הקליטה, תעקוב אחר יישום זכויותיכם ותעמוד לרשותכם אם יתעורר צורך בייעוץ טלפוני בעזרה בעת פנייה למוסדות אחרים כגון העירייה, ביטוח לאומי, בית ספר, ארגוני סיוע ועוד.

המשרד לקליטת העלייה עושה ככל שביכולתו להקל עליכם את תהליך קליטתכם ולרכז את מרבית השירותים שלו בנקודת שירות אחת.

אנו מאחלים לכם הצלחה וקליטה קלה ונעימה בישראל.

שימו לב!

המידע המתפרסם כאן הוא כלי עזר שנועד להתמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. המידע משתנה מעת לעת, לכן, לפני שאתם נוקטים בפעולה כלשהי, אנא בדקו זכאותכם.

מקורות המידע בעניין החוקים והנהלים הם הגופים הרשמיים ואולם, ייתכנו מקרים של שיבוש, טעות, פגם או אי-התאמה בין המידע המתפרסם כאן לבין החוקים והנהלים. במקרה כאמור מה שקובע הוא החוקים והנהלים ולא הפרסום בחוברת.

מידע טרם עלייה

להגיע לארץ חדשה, לשפה ולתרבות אחרת זוהי חוויה מרגשת, מורכבת וקשה. כדי להקל את תהליך הקליטה כדאי להצטייד במידע רב על מגוון הנושאים שאותם תכירו ועל הפעולות שאותן תצטרכו לנקוט.

שירותי ייעוץ עלייה – הסוכנות היהודית

המחלקה לעלייה ולקליטה בסוכנות היהודית מעניקה שירותי מידע וייעוץ למועמדים ולמתעניינים בעלייה.

לרשות העולה מספר ערוצים לקבלת השירות:

פנייה לשליח או לנציג עלייה הקרוב למקום המגורים

שליחי העלייה, שהם נציגי הסוכנות היהודית בחו"ל, מתמחים בכל הקשור בתהליך העלייה ומלווים את המתעניין מרגע ההחלטה לעלות לישראל ועד לעלייה עצמה. לאורך כל הדרך השליח מציע את עזרתו המקצועית ומסייע ב"תפירת חליפת עלייה" המותאמת לצורכי העולה.

השליחים עשויים להציע למעוניינים בעלייה מסלולי קליטה בישראל בהתאם לצורכיהם האישיים. הם מלווים אותם בכל שלבי העלייה, מבררים מהו הסיוע המגיע להם, מהווים גורם מקשר למשרדי הממשלה ומוסדותיה, ומסדירים את אשרת העלייה.

ניתן למצוא רשימה מלאה של נציגויות הסוכנות היהודית בפרק כתובות וטלפונים או באתר האינטרנט של הסוכנות היהודית שבכתובות:

www.jewishagency.org

למתעניינים בעלייה מצפון-אמריקה:

הסוכנות היהודית וארגון "נפש בנפש" פועלים בשיתוף פעולה בצפון-אמריקה על מנת לעודד עלייה, לתמוך, ולסייע לעולים. המעוניינים יכולים לפנות למשרדי הסוכנות היהודית או למשרדי ארגון "נפש בנפש" ולקבל מידע על תהליך העלייה.

מידע נוסף באתר הסוכנות היהודית בניו-יורק בכתובת:

[http://www.jewishagency.org/JewishAgency/English/delegations/
New+York](http://www.jewishagency.org/JewishAgency/English/delegations/New+York)

ובאתר ארגון "נפש בנפש":

<http://www.nbn.org.il>

פנייה למרכז הגלובלי

המרכז הגלובלי מציע שירות למתעניינים בישראל ובעלייה מכל רחבי העולם. נציגי המרכז מעניקים מידע מקיף ביותר על אודות מגוון נושאים הקשורים בישראל: תירות, תכניות לצעירים, אפשרויות של לימודים אקדמיים, תעסוקה, ייעוץ לעלייה, סיוע בתהליך העלייה, פתיחת תיק עלייה, מידע בנושא דיור, החיים בישראל ועוד.

נציגי המרכז מיומנים במסירת מידע יעיל ומדויק ומסייעים לפונים לקבל החלטות הקשורות בישראל.

ניתן לקבל מידע וייעוץ בטלפון או באמצעות הדואר האלקטרוני. נציגי המרכז יענו על שאלות בשבע שפות: עברית, אנגלית, צרפתית, ספרדית, פורטוגזית, גרמנית ורוסית. המרכז פעיל שישה ימים בשבוע (ימים ראשון-שישי), 22 שעות ביממה.

דרכי ההתקשרות אל המרכז הגלובלי מצורפים לנספח של מדריך זה, ומפורטים גם באתר האינטרנט של הסוכנות היהודית.

ניתן להתקשר שיחת חינם אל המרכז הגלובלי. מספרי הטלפון של המרכז הגלובלי מפורסמים בסוף החוברת.

מציאת מידע באתר האינטרנט של המחלקה לעלייה ולקליטה בסוכנות היהודית

באתר האינטרנט של המחלקה לעלייה ולקליטה ניתן למצוא מידע בנושאים רבים כגון מידע על ישראל, חוק השבות, זכויות עולים, תכניות בישראל, תהליך העלייה והקליטה, אפשרויות קליטה בישראל, צעדים ראשונים בתקופה הראשונה לאחר העלייה ועוד. באתר מופיעה הרשימה המלאה של נציגויות הסוכנות היהודית בחו"ל, דרכי ההתקשרות אל המרכז הגלובלי, מרכזי המידע, פרויקט "בבית ביחד", ועוד. האתר מציע מידע בשפות: אנגלית, ספרדית, צרפתית, רוסית ועברית.

כתובת האתר באנגלית:

<http://www.jewishagency.org/JewishAgency/English/Aliyah>

כתובת האתר בספרדית:

<http://www.jewishagency.org/JewishAgency/Spanish/Aliyah>

כתובת האתר בצרפתית:

<http://www.jewishagency.org/JewishAgency/French/Aliyah>

כתובת האתר ברוסית:

<http://www.jewishagency.org/JewishAgency/Russian/Aliyah>

כתובת האתר בעברית:

<http://www.jewishagency.org/JewishAgency/Hebrew/Aliyah>

מי שמתעניין בתהליך העלייה, מבקש להיפגש עם נציג הסוכנות היהודית, או מבקש לקבל ייעוץ ראשוני, יכול למלא טופס בקשה קצר, דרך אתר האינטרנט של הסוכנות, ונציג המחלקה לעלייה יחזור אליו.

קישור לטופס: <http://www.jewishagency.org/JewishAgency/English/Aliyah/Form/form.htm>

אירועי המחלקה לעלייה ולקליטה

המחלקה לעלייה מקיימת אירועים רבים בחו"ל לטובת המתעניינים בחיים בישראל ובעלייה: ירידי אינפורמציה בנושא ישראל, ירידי עלייה, מפגשי התמצאות ואירועים נוספים מתקיימים כמה פעמים בשנה. בירידים אלו תוכלו, נוסף למפגש עם עובדי המחלקה לעלייה, לשוחח ישירות עם נציגים של משרדי ממשלה, נציגי רשויות מקומיות, חברות מסחריות המחפשות עובדים ועוד. ניתן לקבל מידע על אירועים אלו משליח העלייה, במשרדי הסוכנות היהודית הקרובים למקום מגוריכם, באמצעות המרכז הגלובלי, ובאתר האינטרנט של המחלקה לעלייה ולקליטה. כתובת האתר: www.jewishagency.org

מרכזי מידע בישראל

מרכזי המידע של המחלקה לעלייה ולקליטה ממוקמים בישראל בערים: ירושלים, תל-אביב, חיפה, באר-שבע ואשדוד. המרכזים מציעים מגוון שירותים למתעניינים בישראל ובעלייה, ומטרתם לספק מידע לעולים, לתיירים, לסטודנטים, לתושבים ארעיים ולצעירים המתעניינים בהשתתפות בתכניות חינוכיות בישראל או בעלייה.

במסגרת ייעוץ אישי מרכזי המידע מציעים מתן תשובות למגוון רחב של שאלות כגון זכויות עולים, השכלה גבוהה, שירות צבאי, קשר עם משרדי ממשלה, חיבור לארגוני עולים ומידע בנושאי לימודי עברית באולפן.

דרכי התקשרות אל מרכזי המידע (כתובות, טלפונים ודואר אלקטרוני) מופיעות בפרק כתובות וטלפונים שבסוף מדריך זה.

הרשימה מופיעה גם באתר האינטרנט בכתובת:

<http://www.jewishagency.org/JewishAgency/English/Aliyah/Contact+Addresses/Aliyah+Information+Centers.htm>

מקורות מידע נוספים

כדאי להיעזר במקורות מידע לא רשמיים, כדאי לדבר עם קרובים וידידים בארץ ועם פעילי התאחדויות עולים. לימדו מניסיונם של אחרים. פנו למעסיקים אפשריים, לאנשים העובדים בארץ במקצוע שלכם. מן המידע תוכלו ללמוד ולהסיק מהן האפשרויות המוצעות לכם בישראל, ובנוסף כיצד תוכלו גם אתם לתרום למדינת ישראל.

חשוב לזכור כי המידע הניתן לכם ממקורות לא רשמיים אינו מחייב ויכול לשמש לאוריינטציה כללית בלבד. מידע מוסמך ניתן רק על ידי הגורמים המוסמכים בכל תחום ותחום.

בירורים טרם עלייה

מידע לתקופת קליטתכם הראשונה

- סיוע שתוכלו לקבל לכיסוי הוצאות הנסיעה לישראל
- בידקו אפשרות של שכירת דירה מראש בעזרת קרוב או ידיד, מגורים זמניים אצל קרובי משפחה וכדומה
- קליטה באולפן קיבוץ או "בית ראשון במולדת"
- עלייה במסגרת אחת התכניות הקבוצתיות של המשרד לקליטת העלייה והסוכנות היהודית - לימודים גבוהים, הכשרה מקצועית, או הסבה מקצועית
- כדאיות משלוח מטען לעומת רכישת חפצי בית בארץ
- הקלות במכס (מה כדאי להביא ומה כדאי לקנות בארץ)
- שירותים הניתנים על ידי קופות החולים במסגרת ביטוח בריאות וביטוח משלים.

מידע כללי:

- אפשרויות תעסוקה, הסבה מקצועית, השקעה או סיוע בהקמת עסק עצמאי
- אפשרויות ומסגרות חינוך לילדיכם
- אורח חיים באזורים, בשכונות וביישובים שונים
- אפשרויות דיור שונות ומחיריהן
- שירות צבאי והקלות לעולים
- הכול על כסף ועל הכנסה: נהלים בנושא הכנסות מחו"ל, משכורות, הטבות במס הכנסה ובמיסים עקיפים, סיוע בשכר דירה, ברכישת דירה וכו'
- אפשרויות לימוד במוסדות להשכלה גבוהה בסיוע מינהל הסטודנטים.

אם שהיתם בישראל בעבר, כתושבים ארעיים או בכל מעמד אחר, לתקופות רצופות או מצטברות של שנה או יותר, בררו מראש השפעת תקופות שהייה אלו על זכויותיכם לסיוע ועל משך תקופת הזכאות. פרטים ניתן לברר באמצעות שליח העלייה.

שליח העלייה יספק לכם מידע נוסף על הכנות לקראת העלייה וכן "רשימת פעולות" ("צ'ק ליסט") מפורטת לתחילת דרככם כעולים.

פרסומי מידע לעולים

אגף מידע ופרסום עורך ומפרסם מידע לעולים בתחומי הקליטה השונים. הפרסומים מופיעים בשפות: רוסית, אנגלית וצרפתית. חלקם מופיע גם בספרדית ובאמהרית. מספר פרסומים מופיעים גם בשפה העברית, לשימושם של עובדי מערכת הקליטה.

בסיומו של כל פרק במדריך תמצאו הפניה לפרסום מיוחד לאותו נושא.

ניתן להזמין פרסומים בכתובת: המשרד לקליטת העלייה, אגף מידע ופרסום, מדור ההפצה, רח' הלל 15, ירושלים 94581. טלפקס: 02-6241585

אתר האינטרנט של המשרד לקליטת העלייה

באתר המשרד לקליטת העלייה ניתן למצוא מידע מעודכן על השירותים הניתנים על ידי המשרד לקליטת העלייה לעולים ולתושבים חוזרים.

כתובת האתר: www.moia.gov.il. המידע באתר מופיע ברוסית, באנגלית, בספרדית, בצרפתית, ובעברית.

סיוע הסוכנות היהודית בהוצאות העלייה ותכניות עלייה בשלבים

כרטיסי נסיעה לישראל

הסוכנות היהודית מסייעת לעולים להגיע לישראל באמצעות מימון כרטיס נסיעה כמענק.

הזכאים לסיוע זה:

- עולה הנכנס לישראל לראשונה
- אזרח עולה יליד חו"ל
- קטין חוזר
- עולה הנשוי לוותיק, ללא ילד שנולד בחו"ל - מימון הנסיעה לעולה בלבד
- עולה הנשוי לוותיק, עם ילד שנולד בחו"ל - מימון הנסיעה לכל המשפחה, בתנאי שבן הזוג הוותיק חוזר לארץ לאחר ששהה בחו"ל לפחות שנתיים.

במקרים חריגים ניתן לפנות לוועדת חריגים של המחלקה לעלייה דרך שליח העלייה.

כבודה חורגת

עולה זכאי להגיע עם תוספת משקל למטען הנלווה בתנאים משופרים בזכות הסכמים מיוחדים בין הסוכנות היהודית לחברות התעופה. פרטים נוספים ניתן לקבל במשרדי הסוכנות היהודית או במרכז הגלובלי.

הערה בנושא מטענים: הסוכנות היהודית איננה מסייעת בהבאת מטעני עולים לישראל. בחירת חברת משלוח המטען תיעשה על ידי העולה ועל אחריותו בלבד, לפי בחירתו. האחריות על המטען, שליחתו, הטיפול בו וביטוחו חלה על העולה בלבד. הסוכנות היהודית איננה אחראית באופן ישיר או עקיף לפעולותיהן ולעבודתן של חברות ההובלה והאריזה בחו"ל ובארץ. עם זאת, יוכל העולה להיעזר במידע שנאסף על ידי משרדי הסוכנות בחו"ל על חברות אמינות ומנסות לאריזה ולמשלוח. המידע יינתן לעולה על פי בקשתו בנקודת הזמן המתאימה בתהליך העלייה.

עלייה קהילתית וקליטה קהילתית

המחלקה לעלייה ולקליטה, בשיתוף המשרד לקליטת העלייה, מסייעת לעולים פוטנציאליים להתגבש כקהילה עוד בשהייתם בחו"ל ולעלות לישראל כקבוצה. לקבוצות אלו הטבות נוספות על ההטבות המוצעות לעולים חדשים. פרטים נוספים ניתן לקבל אצל שליח העלייה ובאתר האינטרנט של המחלקה לעלייה ולקליטה.

"בבית ביחד"

"בבית ביחד" היא תכנית שמטרתה ליצור חוויית קליטה לעולים בישראל, באמצעות חיבור פרטני של עולים ושל ותיקים; יצירת קשרים חברתיים בין משפחות הוותיקים לבין משפחות עולים, ובין סטודנטים/חיילים עולים לבין סטודנטים/חיילים ותיקים. החיבורים בין המשפחות יוצרים ידידות עמוקות וארוכות טווח ותורמים לקליטה מהירה וטובה יותר של עולים רבים.

עמיתי קליטה מתנדבים יעמדו לרשות העולים כדי ללוות את תהליך הקליטה האישי/משפחתי במיצוי זכויות, מציאת מידע מקומי, ביעוץ תעסוקתי וכד'. המתנדב דובר את שפתו של העולה ומהווה עבורו כתובת אחת אישית ואנושית. התכנית מופעלת על ידי המחלקה לעלייה ולקליטה בשיתוף המשרד לקליטת העלייה ומרכז השלטון המקומי.

ניתן לקבל פרטים נוספים על התכנית "בבית ביחד" באתר האינטרנט של התכנית בכתובת: www.babait-beyahad.org.il ובטלפון: 1-800-22-13-14

מרכז תעסוקה (Job Center)

המחלקה לעלייה ולקליטה הקימה מרכז תעסוקה לעולים לפני עלייתם לישראל, הכולל: פורטל מידע עשיר במידע עדכני על שוק העבודה בישראל, מידע על אלפי משרות עדכניות ומתאימות לעולים, על חברות השמה ודיני עבודה בישראל.

כתובת האתר: <http://www.aliyahjobcenter.org>

הגדרות ומושגים לסיוע בתהליך הקליטה

המשרד לקליטת העלייה וגופים נוספים מסייעים לעולים על-פי קריטריונים של מעמד - עולה, אזרח עולה, קטין חוזר, תושב חוזר וכד'; בהתאם למצב המשפחתי משפחת עולים, קשיש יחיד, משפחת עולים מעורבת וכד'; ולפי גיל - בן עולים קטין, בן עולים בוגר וכד'.

עולה

עולה הוא אדם שעלה לישראל בגיל 17 ומעלה וקיבל מעמד "עולה" ממשרד הפנים על פי חוק השבות תש"י 1950.

חוק השבות קובע כי כל יהודי, בן זוגו, ילדיו, נכדיו ובני זוגם זכאים לעלות לישראל (פרט לכמה חריגים המפורטים בחוק).

כיצד מקבלים מעמד עולה

בחו"ל: בתום תהליך ההכנה לעלייה שליח העלייה של הסוכנות היהודית ממליץ לקונסוליה הישראלית על הענקת אשרת "עולה". על סמך אשרת העולה מוענק לאדם, בעת כניסתו לישראל, מעמד עולה.

בארץ: אדם המגיע לארץ כתייר צריך לפנות למשרד הפנים ולבקש שינוי מעמד. התהליך עשוי להימשך כמה חודשים וכרוך בהצגת מסמכים אישיים שונים במשרד הפנים.

בעלי מעמד "עולה" זכאים לסיוע בתחומים שונים, על פי קריטריונים שנקבעו לכל נושא.

הסיוע ניתן לעולים על ידי משרדי ממשלה וגופים נוספים.

הסיוע שניתן לעולים נרשם במערכת הממוחשבת של המשרד לקליטת העלייה.

תקופת שהייה בארץ המשפיעות על הזכאות לסיוע

זכאותכם לסיוע המשרד לקליטת העלייה מושפעת ממשך שהותכם בישראל, כתיירים או כתושבים ארעיים, במהלך 7 השנים שקדמו לקבלת מעמד עולה:

מי ששהה בישראל תקופה רצופה או מצטברת שאינה עולה על 3 שנים יקבל סיוע כעולה.

מי ששהה בישראל תקופה רצופה או מצטברת של 3 עד 5 שנים יקבל זכאות

לסיוע כעולה למשך שנה אחת, ולדיוור למשך 3 שנים.

מי ששהה בישראל יותר מ-5 שנים בתוך 7 השנים שקדמו לקבלת מעמד עולה או זכאות כעולה, אינו זכאי לסיוע כעולה ממשרד לקליטת העלייה.

הזכאות לסל קליטה: סל הקליטה מיועד למי שהגיע זה עתה לישראל. מי ששהה בארץ יותר משנה וחצי ברציפות, או במצטבר, במהלך 3 השנים שקדמו לקבלת מעמד עולה או זכאות כעולה אינו זכאי לסיוע בסל קליטה.

מי שהתגייס בישראל ושהה בארץ יותר מ-24 חודשים ברציפות, או במצטבר במהלך 3 השנים שקדמו לקבלת מעמד עולה, אינו זכאי לסיוע בסל קליטה.

שימו לב!

כללים אלה אינם חלים על המכס - פרטים, ראו בפרק הקלות במכס, או ברוו שירות במשרד המכס הקרוב למקום מגוריכם.

בן עולים

בן עולים הוא רווק שעלה לארץ עם הוריו או בסמוך לעליית הוריו וכולל בתעודת העולה של משפחתו.

בן עולים בוגר - רווק שגילו בין 17 ל-21 שנים וקיבל מעמד עולה או זכאות כעולה ביחד עם הוריו, או בתוך שנה לפני שהוריו קיבלו מעמד עולה או זכאות כעולה, או בתוך שנה לאחר שהוריו קיבלו מעמד עולה.

בן עולים קטין - רווק שטרם מלאו לו 17 שנים וקיבל מעמד עולה ביחד עם הוריו, או רווק שקיבל מעמד עולה בתוך שנה לפני שהוריו קיבלו מעמד עולה וטרם מלאו לו 17 שנים ביום קבלת מעמד העולה של ההורים, או רווק שקיבל מעמד עולה בתוך שנה לאחר שהוריו קיבלו מעמד עולה וטרם מלאו לו 17 שנים ביום שקיבל מעמד עולה.

הסיוע לבני עולים

הסיוע תלוי בגילו של בן העולים ביום קבלת מעמד עולה. בן עולים קטין מקבל את רוב הסיוע יחד עם משפחתו. שאר הסיוע תלוי בגיל שבו עלה לישראל. אם עלה סמוך לגיל 17, יהיה הסיוע דומה, בתחומים מסוימים, לזה של עולה למעט דיוור ומכס.

כאמור, בן עולים בוגר זכאי לכל סוגי הסיוע שמקבל עולה, פרט לשני תחומים:

דירור: בן עולים רווק אינו זכאי לסיוע בדירור בנפרד ממשפחתו. אולם בן עולים שנישא לעולה עשוי להיות זכאי למשכנתה כמשפחת עולים. בן עולים שנישא לבת עולים, או בני עולים שנישאו לוותיקים, זכאותם כשל זוגות צעירים ותיקים.

מענק מכס ליוצאי מדינות המזכות במענק: בני עולים בוגרים, שעלו ארצה עד 31.12.2008 זכאים למענק מכס אם גילם בעת העלייה 23 שנים ומעלה, או אם נישאו לעולה, או לבן עולים תוך השנה הראשונה לעלייתם.

הקלות במכס: מי שעלה לארץ כקטין אינו זכאי, בדרך כלל, לפטור ממכס, אך בן עולים המקיים משק בית עצמאי בתקופת זכאותו לפטור ממכס יוכל לקבל הקלות מסוימות על חפצי בית. פרטים נוספים על הזכאות יש לברר במשרד המכס.

עולה קטין

עולה קטין הוא מי שעונה על אחת ההגדרות הבאות:

א. מי שעלה לישראל ללא הוריו בגיל 14-17 וקיבל אשרת "עולה" ממשרד הפנים או זכאות כעולה על ידי המשרד לקליטת העלייה, כגון אזרח עולה.

ב. מי שעלה לפני שמלאו לו 14 שנים ונמצא במסגרת פנימייתית מהשנה הראשונה לעלייתו, למד בה לפחות עד גיל 17, והוריו לא עלו לישראל נכון למועד בו קיבל מעמד עולה לאחר הגיעו לגיל 17. עולה זה יקבל סיוע ממשרד לקליטת העלייה רק בהגיעו לגיל 17.

עולה קטין שאינו נמצא במסגרת פנימייתית עשוי לקבל סיוע בסל קליטה לפי גילו. לאחר סיום לימודיו התיכוניים יקבל העולה הקטין סוגי סיוע נוספים.

הסיוע ברוב התחומים כזה של העולים, אך משך תקופת הזכאות בתחומים מסוימים עשוי להיות שונה.

אזרח עולה

אזרח עולה הוא אדם בן 17 ומעלה שנולד בחוץ לארץ להורה אזרח ישראל ושהיה זכאי למעמד "עולה" על פי חוק השבות, אלמלא היה אזרח ישראלי.

אזרח עולה שגילו ביום קבלת המעמד 14-17 שנים דינו כדין עולה קטין.

הסיוע לאזרח עולה

אזרח עולה מקבל מהמשרד לקליטת העלייה וממשרד הבינוי והשיכון סיוע "עולה".

שימו לב!

אזרח עולה זכאי לסיוע כ"עולה" במשרד לקליטת העלייה בלבד. לעניין הקלות במכס וסיוע משרדים אחרים, הכללים שונים מאלו של המשרד לקליטת העלייה. לקבלת מידע על זכויותיכם, יש לפנות ישירות לגופים הרלוונטיים.

מס רכישה: אזרח עולה זכאי להקלות במס רכישת דירה כ"עולה", זאת בתנאי ששהה בחו"ל לפחות 10 שנים רצופות.

תקופת הזכאות - מיום קבלת תעודת זהות ישראלית ראשונה ממינהל האוכלוסין במשרד הפנים, או מיום קבלת תעודת זכאות מן המשרד לקליטת העלייה בנמל התעופה, המוקדם מביניהם.

המסמכים הדרושים

- דרכון או מסמכים אחרים המעידים על משך הביקורים בארץ
- תעודת זהות מעודכנת

שהות בישראל שאינה משפיעה על תקופת הזכאות:

- ביקורים לתקופה של פחות מ-4 חדשים בשנה קלנדרית.
- שירות סדיר בצה"ל או שירות לאומי, וכן שהות בישראל עד 4 חודשים לפני תקופת השירות ועד חודשיים לאחריו. תקופת שהות זו לא תיחשב כשיבה לישראל, גם אם במהלכה הוצאה תעודת זהות במשרד הפנים.

קטין חוזר

מי שהורד על ידי הוריו לחו"ל לפני שמלאו לו 14 שנים, שב לישראל בגיל 17 ומעלה לשיבת קבע ובעת שובו היה זכאי לאשרת עולה על פי חוק השבות תש"י 1950 - אלמלא היה אזרח ישראלי - יקבל מעמד "קטין חוזר" וסיוע המשרד לקליטת העלייה בתנאים הבאים:

א. שהייה בחו"ל לפחות 4 שנים רצופות.

רציפות השהות בחו"ל נשמרת גם במקרים הבאים:

- ביקור מולדת לתקופה של פחות מ-4 חודשים בשנה

- שירות סדיר בצה"ל או שירות לאומי כולל 4 חודשי שהות מצטברים לפני השירות ולאחריו

- לימודים בארץ במשך שנת לימודים אחת במוסד מוכר, או בתכנית מטעם הסוכנות היהודית, שנת שירות של תנועות נוער או תכנית קדם צבאית, זאת בתנאי ששנת לימודים זו היא בנוסף ל-4 שנות השהות בחו"ל.

ב. שירות בצה"ל: על הקטין החוזר להתייבב בצה"ל ולהביא אישור על התייבבותו, או פטור משירות.

פטורים מהצגת אישורים מצה"ל:

- נשים בנות 25 ומעלה
- נשים שאינן רווקות או נשים אמהות לילדים
- גברים בני 40 ומעלה

ג. עיסוק ההורים בחו"ל: במשך 5 השנים שקדמו לשיבה ארצה לא היו מועסקים ההורים בחוץ לארץ על ידי מעסיק ישראלי, פרטי או ציבורי, לפי הפירוט הבא:

מדינת ישראל, רשות מרשויות מדינת ישראל כולל חברות ממשלתיות; ההסתדרות הציונית העולמית או רשות מרשויותיה; הסוכנות היהודית, קרן קיימת לישראל, קרן היסוד, המגבית המאוחדת, הבונדס; מעסיק ישראלי פרטי או ציבורי, לרבות גוף הרשום מחוץ לישראל ומתקיימים בו אחד מאלה:

- השליטה על עסקיו וניהולם מופעלים בישראל.
- שמו כשם תאגיד שרישומו הראשון היה בישראל.
- לא ייחשב "קטין חוזר", מי שאחד מהוריו עבד בחו"ל בחברה הנושאת שם זהה (או זהה בעיקרו), לשם החברה שבה עבד בישראל.

המסמכים הדרושים לקבלת מעמד "קטין חוזר":

- אישור התייבבות בלשכת הגיוס או אישור על פטור משירות בצה"ל או על דחיית שירות
- תעודת זהות מעודכנת

- דרכון שבו מופיע תאריך עזיבת הארץ לפני גיל 14
- אישורי עבודה של ההורים, דרכונים או מסמכים חלופיים המוכיחים שהייה רצופה בחו"ל כגון אישורי לימודים, תעודות שנתיות מבית ספר יסודי, תיכון, מוסד להשכלה גבוהה או ישיבה, דיפלומות, אישורים רשמיים ממס הכנסה או מביטוח לאומי בחו"ל, רישום תושבות בערים או במשרד הפנים בארצות אחרות. כמו כן יש לצרף אישורים דומים על שהות ההורים בחו"ל בהיות הקטין בגיל 14-17 שנים
- דרכון ובו מופיע תאריך עזיבה של ההורים (או מסמכים חלופיים).
- שתי תמונות דרכון
- למי שלמד בארץ: אישור לימודים המעיד על השהות בישראל

משפחת עולים/משפחת עולים מעורבת

- משפחה שבה כל בני המשפחה הם בעלי מעמד עולה.
 - משפחה שבה אחד מבני הזוג הוא בעל מעמד "עולה", או "אזרח עולה", או "קטין חוזר", בן הזוג האחר הוא ישראלי ותיק ולהם ילד שנולד בחוץ לארץ.
- התנאים לקבלת סיוע כ"משפחת עולים":
- נולד ילד בחו"ל לפני שההורה הזכאי קיבל מעמד, או זכאות למעמד אזרח עולה, או קטין חוזר
 - נולד ילד בחו"ל אחרי שההורה הזכאי קיבל מעמד "עולה" וחלפה לפחות שנה מאז ששני בני הזוג יצאו מן הארץ.

הסיוע

- משפחה בה שני בני הזוג עולים מקבלת את הסיוע המגיע לה כיחידה משפחתית וסיוע אישי כגון סיוע בקורסים וכד'.
- משפחת עולים, שבה אחד מבני הזוג הוא ישראלי ותיק, עשויה לקבל סיוע משפחתי בדיור. תחומי הסיוע האחרים תלויים בזכאות האישית של כל אחד מבני הזוג, רצויו לברר את הזכאות בסניף או בלשכה של המשרד לקליטת העלייה.
- המסמכים הדרושים:
- המסמכים הנדרשים לקביעת הזכאות לסיוע תלויים במעמד. פרטים ראה בסעיפים: "עולה", "קטין חוזר" ו"אזרח עולה".

משפחה חד-הורית

משפחה חד-הורית היא משפחה שבה הורה יחיד ולפחות ילד אחד מתחת לגיל 18. משפחות חד-הוריות זכאיות לסיוע מוגדל, לגמלאות שונות של ביטוח לאומי, לסיוע מוגדל בדיוור ולהנחות בתשלומים שונים.

תושב חוזר

"תושב חוזר" הוא אזרח ישראלי ששהה בחו"ל לפחות שנתיים.

התנאים לקבלת סיוע כתושב חוזר:

- בעל אזרחות ישראלית
- שהה מחוץ לישראל לפחות שנתיים.
- מדען יכול לקבל סיוע של המרכז לקליטה במדע בתנאי ששהה בחוץ לארץ לפחות 3 שנים.
- תושב חוזר המבקש לקבל סיוע ביזמות עסקית עשוי להיות זכאי בתנאי ששהה בחו"ל לפחות 3 שנים.
- ביקר בישראל פחות מ-4 חודשים מצטברים או רצופים בכל שנה בשנים שקדמו לשובו ארצה.
- הגיל הקובע לקבלת הסיוע הוא בדרך כלל 17 שנים ומעלה, למעט פטור ממכס.
- הוא, בן זוגו או מי מהוריו לא היו בשליחות ציבורית במשך 5 השנים האחרונות שקדמו לשובו לישראל. שליחות ציבורית היא שליחות מטעם כל רשות של מדינת ישראל, חברה ממשלתית, ההסתדרות הציונית העולמית, הסוכנות היהודית, קרן קיימת לישראל, קרן היסוד או הבונדס.

סיוע המשרד לקליטת העלייה לתושבים חוזרים

- הבטחת הכנסה בחודשי השיבה הראשונים
- סיוע בתעסוקה
- סיוע בקליטת מדענים
- סיוע לחיילים בודדים
- סיוע ביזמות - הקמת עסק

סיוע ממשלתי בתחומים אחרים

- דיור - משכנתאות וסיוע בשכר דירה לזכאי משרד הבינוי והשיכון לפי ניקוד אישי כמו לישראלים ותיקים
- ביטוח לאומי, פרטים נוספים ראו בפרק: מבצע "חוזרים הביתה ב-60 לישראל".

תקופת הזכאות

תקופת הזכאות להגשת בקשה לסיוע כ"תושב חוזר" היא 24 חודשים מיום הכניסה לארץ.

המסמכים הדרושים לקבלת מעמד "תושב חוזר":

- דרכונים של שני בני הזוג המוכיחים שהות של לפחות שנתיים בחו"ל, לפני השיבה לישראל
- שתי תמונות דרכון
- תעודת זהות מעודכנת
- במקרה של גרוש המבקש הכרה כתושב חוזר, ושב לישראל עם ילדים: פסק דין המעיד על כך שהילדים ששבו עמו ארצה הם בחזקתו החוקית או תצהיר נוטריוני על הסכמת בן הזוג שנותר בחו"ל בעניין החזקת הילדים.
- נשוי ששב לישראל בנפרד עם ילדים - יש להציג תצהיר נוטריוני, או תצהיר בפני הקונסול, על הסכמתו של בן הזוג הנותר בחו"ל להבאת הילדים לארץ.

שימו לב: למידע על הטבות מיוחדות לתושבים חוזרים לרגל השנה ה-60 של מדינת ישראל יש לפנות לאתר המשרד: WWW.MOIA.GOV.IL או למרכז המידע הטלפוני: 03-9733333.

תושב ארעי א/1

מעמד של תושב ארעי א/1 ניתן על ידי משרד הפנים למי שזכאי למעמד "עולה", אך מעדיף לגור בישראל כתושב ארעי.

בעלי אשרת א/1 אינם זכאים לסיוע ממשלתי לקליטת העלייה. לגבי סיוע של משרדי ממשלה אחרים, יש לבדוק. כך למשל, בעל אשרת א/1 זכאי להקלות בתחומי המס והנחה במס הכנסה. תושבים ארעיים עשויים ליהנות מסיוע הסוכנות היהודית בקליטה ראשונית ובלמוד עברית במרכז קליטה או באולפן קיבוץ.

שימו לב!

שהות בישראל במעמד תייר, או סוג אחר של מעמד ארעי, מקטינה או שוללת זכאות לסיוע ממשרדי הקליטה והשיכון.

חישוב השהות המצטברת נעשה לגבי 7 שנים שקדמו לשינוי המעמד ל"עולה".

הערה: כללי המכס שונים ויש לבדוק את הנושא במשרדי המכס.

עולה יחיד

עולה רווק שעלה בגפו בגיל 17 ומעלה.

עולה בן 17 עד 25 שעלה בגפו והוריו עלו תוך שנה לפניו או אחרי יום עלייתו, ייחשב לבן עולים וייכלל בתעודת עולה של המשפחה.

עולה קשיש

מי שקיבל מעמד עולה לאחר הגיעו לגיל פרישה.

גיל הפרישה: באחד ביולי 2004, עלה גיל הפרישה ל-67 לגברים ול-64 לנשים. שנולדו החל במאי 1953, עולה גיל הפרישה באופן הדרגתי ונקבע על-פי קריטריונים של תאריך לידה ומין. ניתן לקבל פרטים על גיל הפרישה המדויק בסניפי המוסד לביטוח לאומי ובאתר האינטרנט שכתובתו: www.blt.gov.il.

שינויים בתקופת הזכאות

הקפאה או גרירת הזכאות

כל סוג סיוע ניתן למימוש תוך תקופה מסוימת הנקראת "תקופת זכאות". תקופה זו מתחילה ממועד קבלת מעמד עולה.

במקרים מסוימים "מוקפאת" תקופת זכאותו של עולה לפרק זמן מסוים והיא תימשך לאחר תום "תקופת ההקפאה":

- שירות סדיר בצה"ל או שירות לאומי: תקופת השירות אינה נכללת במניין תקופת הזכאות לסיוע. תקופת הזכאות תתחדש לאחר תום שירות החובה.
- יציאה לחוץ לארץ למשך יותר משישה חודשים רצופים: מי ששהה בישראל

באשרת "עולה" ונסע לחו"ל בתוך תקופת הזכאות לתקופה רצופה העולה על 6 חודשים, לא תיכלל תקופת השהות בחו"ל במניין תקופת הזכאות לסיוע. כלל זה חל גם על קטין חוזר ועל אזרח עולה.

- הקפאת תקופת הזכאות, כאמור, לא תחול לעניין סיוע בשכר דירה הניתן על ידי משרד הבינוי והשיכון.

הארכת תקופת הזכאות עקב נסיעה לחו"ל תקפה בעיקר במשרד לקליטת העלייה. ייתכן שמערכות אחרות, כגון מס רכישה, ביטוח לאומי וכדומה, אינן מקנות אפשרות זו. לדוגמה: קטין חוזר אינו זכאי להארכת תקופת הזכאות במכס.

שימו לב!

כל ביקור בארץ נחשב לתקופת שהות. ביקורים תכופים שאין ביניהם תקופת שהות בחו"ל של לפחות 6 חודשים, נחשבים כשהות רצופה בישראל.

הארכת תקופת הזכאות

הארכת תקופת הזכאות ניתנת לסטודנט הלומד לימודים מן המניין במוסד מוכר להשכלה גבוהה או להשכלה על תיכונית.

הארכת הזכאות להקלות במכס ניתנת על פי כללי המכס. לביור פרטים יש לפנות למשרדי המכס הקרובים למקום המגורים.

בשנים הראשונות לאחר העלייה מקבלים העולים סיוע כספי מן המשרד לקליטת העלייה, מביטוח לאומי, ממשרד הבינוי והשיכון ועוד. הסיוע ניתן באופן ישיר במענקים כמו סל קליטה, מענק מכס ודמי קיום, ובאופן עקיף בהקלות ובהנחות שונות, כגון פטור ממכס לעולים שאינם זכאי מענק מכס, הקלות במס הכנסה ומס רכישת דירה, הנחות במיסים עירוניים ועוד.

עיקר הסיוע לעולים ניתן על ידי המשרד לקליטת העלייה בשנה הראשונה לאחר העלייה. הסיוע ניתן כדי לספק אמצעי קיום בתקופת הלימודים באולפן לעברית ובקורסים שנועדו לאפשר השתלבות טובה בעבודה. אם השתלבות העולים בעבודה מתעכבת מעבר לשנה הראשונה, עשויים העולים לקבל דמי אבטלה או הבטחת הכנסה מן המוסד לביטוח לאומי.

סוגי הסיוע הניתנים לעולים על ידי המשרד לקליטת העלייה ומשרד הבינוי והשיכון מופיעים ברשימה תמציתית בתת-פרק "סוגי הסיוע של המשרד לקליטת העלייה". פירוט נוסף ראו בפרקים הבאים.

סיוע כספי בקליטה ראשונית

בחודשים הראשונים לאחר העלייה תעברו תקופת הסתגלות למציאות חדשה ובה גם לימוד שפה חדשה. בתקופה זו ייתכן שתתקשו להבטיח לעצמכם אמצעי קיום. לרשותכם סיוע בכמה תחומים:

- סל קליטה
- מענק מכס (לעולים מארצות המזכות במענק מכס)
- קצבת ילדים
- קצבת זקנה מיוחדת לקשישים שאין להם הכנסה אחרת
- הבטחת הכנסה /דמי אבטלה (לאחר סיום תשלומי סל קליטה ולפני תחילת העבודה)
- דמי קיום לנתמכים (שאינם יכולים לעבוד)
- השלמת הכנסה לבעלי הכנסה נמוכה
- פטור מתשלום אגרת טלוויזיה (במידה שרוכשים טלוויזיה בשנה הראשונה)
- הנחה של 90% בתשלומי הארנונה במשך השנה הראשונה לעלייה (בכפוף לתנאי העירייה)

הסיוע בשכר הדירה בשנה הראשונה כלול בסל הקליטה. מן החודש ה-13 הוא על ידי משרד הבינוי והשיכון.

סל קליטה

סל הקליטה הוא שם כולל לסיוע כספי שמטרתו לסייע לעולים בהתארגנות ראשונית, שכירת דירה והוצאות מחייה בתקופת הלימודים באולפן.

הזכאים לסל הקליטה

- מי שנכנס לראשונה לישראל באשרת "עולה" ומי שקיבל במשרד לקליטת העלייה הכרה של "אזרח עולה" או "קטין חוזר" או מי שמאושר על ידי המשרד לקבל זכויות כעולה.
 - מי ששהה בישראל עד 18 חודשים רצופים או מצטברים במשך 3 שנים שקדמו לקבלת מעמד עולה או זכאות כעולה.
- תקופת הזכאות: תוך שנה מיום קבלת מעמד עולה או זכאות כעולה.

אופן קבלת סל הקליטה

א. תשלום ראשון של סל הקליטה ניתן לעולים כבר בשדה התעופה במטרה לאפשר התארגנות קלה יותר בימים הראשונים. תשלום זה ניתן בחלקו במזומן ובחלקו בהעברה בנקאית המחייבת פתיחת חשבון בנק.

עולים ששינו מעמדם בארץ יקבלו תשלום ראשון של סל קליטה במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריהם.

ב. יתרת הסיוע בסל קליטה תופקד בחשבון הבנק של העולה ב-7 תשלומים חודשיים.

על מנת שכספי ה"סל" יופקדו בבנק, עליכם לפתוח חשבון עובר ושב באחד הבנקים המסחריים במקום הנוח לכם. את פרטי החשבון יש למסור למשרד לקליטת העלייה. מומלץ לעשות זאת מיידית, בימים הראשונים להגעתכם לארץ. שימו לב - על חשבון הבנק להיות משותף לשני בני הזוג, ולכן פתיחתו מחייבת נוכחות שני בני הזוג בבנק ובמשרד לקליטת העלייה.

שימו לב!

לא רצוי לשנות את מספר החשבון בשנים הראשונות לעלייה! אם בכל זאת נאלצתם לשנות את פרטי החשבון - דווחו מיד למשרד לקליטת העלייה.

במקרה של תקלה כלשהי בקבלת כספי סל הקליטה, פנו מיד למשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריכם.

עם תום תשלומי סל הקליטה העולה מקבל מענק מיוחד המיועד לסייע בתשלומי שכר הדירה במחצית השנה השנייה לעלייה. גובה המענק משתנה בהתאם לגיל ולמצב המשפחתי.

לתשומת לבכם: בשנת העלייה הראשונה הסיוע בשכר דירה כלול בתשלומי סל הקליטה, לכן חשוב לתכנן בהתאם את הוצאותיכם במהלך השנה הראשונה.

עם תום 6 חודשים של תשלומי סל הקליטה ועד השתלבותכם בעבודה תהיו זכאים להבטחת הכנסה. המשרד לקליטת העלייה משלם הבטחת הכנסה בשנה הראשונה לעלייה למי שנמצא בתהליך חיפוש עבודה, למי שלומד בקורס להכשרה או להסבה מקצועית, או למי שאינו מסוגל לעבוד מסיבות בריאותיות וכדומה.

ניתן לקבל מידע מפורט על גובה הסיוע במסגרת סל הקליטה בלשכות ובסניפים של המשרד לקליטת העלייה, בחוברת "סל קליטה ומענק מכס" ובאתר האינטרנט של המשרד www.moia.gov.il.

מענק מכס

מענק המכס הוא מענק כספי הניתן על ידי המשרד לקליטת העלייה כתחליף לפטור ממיסים על חפצי בית חשמליים, ומיועד לעולים הבאים ממדינות המופיעות ברשימה בהמשך. הזכאים למענק המכס הם עולים, בני עולים שגילם מעל 23, קטינים חוזרים ואזרחים עולים שאינם זכאים לפטור ממכס. הסדר מענק המכס וביטול הפטור ממיסים החל ב- 1.12.1990 ולכן הוא חל רק על עולים שעלו לאחר תאריך זה ושעומדים בשאר התנאים.

התנאים לקבלת מענק המכס

יוצאי מדינות:

א. הזכאים למענק הם יוצאי אחת מן המדינות שלהלן:

- מזרח אירופה: חבר המדינות (מדינות שהיו בעבר חלק מבריה"מ), אלבניה, בולגריה, הונגריה, מדינות שהיו כלולות ביוגוסלביה לשעבר, פולין, צ'כיה, סלובקיה, רומניה

- כל ארצות אמריקה הלטינית
- ארצות אפריקה: אלג'יריה, אתיופיה, לוב, מצרים, מרוקו, סודן, תוניסיה
- ארצות אסיה: איראן, הודו, ירדן, לבנון, סין, עיראק, ערב הסעודית, תימן, סוריה

ב. נוסף על התנאי המוזכר למעלה, יש לענות על הקריטריונים הבאים:

- מי שנכנס לארץ באשרת עולה או קיבל זכאות כעולה
- מי שנכנס לישראל באשרה אחרת וקיבל מעמד עולה או קיבל זכאות כעולה תוך שנה מכניסתו האחרונה לישראל.
- מי שלא שהה במדינה שאינה כלולה ברשימת המדינות המזכות ב"מענק מכס" יותר משנה ברציפות לפני כניסתו לישראל.
- מי שעונה על התנאים הנ"ל וגילו בעת כניסתו לישראל היה לפחות 17 שנים.

תקופת הזכאות לקבלת מענק מכס היא 4 שנים מיום העלייה.

אופן התשלום

התשלום הראשון של המענק ניתן על ידי המשרד לקליטת העלייה בנמל התעופה, בעת העלייה. התשלום השני מופקד בחשבון הבנק של העולה בתום שנה, בחודש ה-13 לעלייה.

אם מסיבה כלשהי לא קיבלתם בתום השנה את יתרת המענק לחשבון הבנק שלכם, אנא פנו למשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריכם.

עולים זכאי מענק מכס, אשר שלחו לארץ מטען ובו חפצי בית חשמליים **אינם זכאים לפטור ממכס**, ועליהם לשלם מכס ומיסי יבוא כנדרש.

הבטחת הכנסה ודמי קיום

הבטחת הכנסה היא סיוע כספי חודשי הניתן למי שאינו יכול להתפרנס מעבודה.

הבטחת הכנסה בשנה הראשונה לאחר העלייה

עולים זכאים להבטחת הכנסה ממשרד לקליטת העלייה לאחר תום תשלומי סל

הקליטה. הבטחת הכנסה משולמת לעולים במצבים הבאים:

תלמידים באולפן עברית

עולים הלומדים באולפן לאחר תום קבלת סל הקליטה. תקופת הזכאות: עד 3 חודשים מתום קבלת סל הקליטה.

תלמידים בקורסים

עולים הלומדים בקורסים המוכרים על ידי המשרד לקליטת העלייה המתקיימים בשעות הבוקר זכאים להבטחת הכנסה בתקופת הלימודים. הסיוע ניתן על סמך נוכחות העולה בקורס.

הבטחת הכנסה לדורשי עבודה (דמי אבטלה)

עולים בשנה הראשונה לעלייתם ובתום תקופת קבלת סל הקליטה, הנמצאים בתהליך חיפוש עבודה או מובטלים ורשומים במשרד לקליטת העלייה כ"דורשי עבודה", זכאים לקבל הבטחת הכנסה בתנאי שיתייצבו במשרד לקליטת העלייה בהתאם לתכנית התעסוקתית שלהם.

תנאי הסיוע

גובה הסיוע ניתן בהתאם למספר הנפשות במשפחה הרשומות בתעודת עולה, כולל ילדים עד גיל 18.

משפחה שבה שני בני הזוג מובטלים או אחד מהם מובטל והשני לומד בקורס תקבל תשלום הבטחת הכנסה כיחידה משפחתית.

משך הסיוע (פרט להבטחת הכנסה ללומדים בקורסים) עד תום השנה הראשונה לעלייה.

בתום השנה הראשונה לעלייה יש להירשם בשירות התעסוקה ולאחר מכן יש לפנות למוסד לביטוח לאומי לקבלת המשך הסיוע בהתאם לחוקי הביטוח הלאומי. פרטים ראה בפרק "ביטוח לאומי".

הבטחת הכנסה החל מהשנה השנייה

כאמור, בתום השנה הראשונה עובר הטיפול בנושא הבטחת הכנסה למוסד לביטוח לאומי ומתנהל על פי חוקי הביטוח הלאומי. פרטים על סיוע הביטוח הלאומי בתחומים שונים ראו בפרק "שירותי רווחה".

השלמת הכנסה

השלמת הכנסה היא סיוע כספי הניתן לעולה עובד שרמת ההכנסה הכוללת של משפחתו נמוכה מסכום שכר המינימום כפי שנקבע בחוק. הסיוע ניתן בשנה הראשונה לעלייה על ידי המשרד לקליטת העלייה, על פי מספר הנפשות במשפחה ולפי תנאים שונים, כגון מספר שעות העבודה בחודש.

שימו לב!

הסיוע בהבטחת הכנסה ובהשלמת הכנסה הוא משפחתי ומותנה בגובה ההכנסה הכוללת של המשפחה.

הבטחת קיום ל"נתמכים"

עולים שאינם יכולים להיחשב "דורשי עבודה" מסיבות של גיל, מצב משפחתי או מחלה קשה, זכאים להבטחת קיום כ"נתמכים" ואינם חייבים להתייצב בלשכת התעסוקה.

פרטים ראו בפרק "שירותי רווחה".

סוגי הסיוע של המשרד לקליטת העלייה ומשרדי ממשלה נוספים

תחום הסיוע	סוג הסיוע	תקופת הזכאות	משך הסיוע	הערות
סיוע כספי לקליטה ראשונית	סל קליטה	שנה מיום העלייה	חצי שנה	
סיוע כספי לרכישת מוצרי חשמל ביתיים	מענק מכס	4 שנים מיום העלייה	חד-פעמי – בשניתשלומים	לעולים יוצאי ארצות המזכות במענק מכס בלבד
אולפן ללימוד עברית	א. שכר לימוד	שנה וחצי מיום העלייה	חצי שנה – חד-פעמי	
	ב. נסיעות לאולפן מרוחק	שנה מיום העלייה	עד 6 חודשים	
דיר (בשיתוף משרד הבינוי והשיכון)	א. דיר ציבורי ב. משכנתה	מי שעלה בתאריכים 1.9.89 - 31.12.96 זכאי לתקופת סיוע של עד 15 שנים, אך לא יאוחר מתאריך 1.1.2007. מי שעלה לאחר 1.1.97 זכאי ל-10 שנות סיוע בדיר.	חד-פעמי	מי שעלה לפני 1.9.89 זכאי ל-10 שנות סיוע בדיר. הסיוע ניתן למחזיקי תעודת זכאות כ"חסרי דיר".
			חד-פעמי	למי שמתקיים מקיציבאות הביטוח הלאומי הסיוע אינו מוגבל בזמן.
	ג. סיוע בשכר דירה	5 שנים מיום העלייה (כולל שנת סל קליטה)	5 שנים (כולל שנת קבלת סל קליטה)	
תעסוקה	הבטחת הכנסה או השלמת הכנסה לדורשי עבודה (מובטלים) ולמי שלומדים בקורסים של משרד העבודה	שנה מיום העלייה	עד 12 חודשים	לדורשי עבודה ולמשתתפים בקורסים
	סיוע בקורסים לרישוי, הסבה, הכשרה	10 שנים מיום העלייה	במהלך הקורס (לא כולל הסבת מורים)	

תחום הסיוע	סוג הסיוע	תקופת הזכאות	משך הסיוע	הערות
	קידום השמה בתעסוקה	10 שנים מיום העלייה	עד 12 חודשים	
	ספורטאים	10 שנים מיום העלייה	מענק חד- פעמי	
	אמנים	10 שנים מיום העלייה	מענק חד- פעמי	
	סופרים	10 שנים מיום העלייה	מענק חד- פעמי	
קליטה במדע	השתתפות בעלות העסקתו של מדען	3 שנים מיום העלייה (משתנה בהתאם למקצוע)	עד 4 שנים	
יזמות עסקית	הדרכה, ייעוץ מקצועי, הלוואה	10 שנים מיום העלייה	חד-פעמי	
מינהל הסטודנטים	שכר לימוד הלוואות	על פי נוהלי מינהל הסטודנטים	עד 3 שנות לימוד	
רווחה	א. דמי קיום לנתמכים	שנה ראשונה מיום העלייה	מן החודש ה-7 עד החודש ה-12 לעלייה	
	ב. קרן מנהל מחוז	5 שנים מיום העלייה	חד-פעמי	
חיילים	מענק לחיילים בודדים, לזכאי תשלומי משפחה ולחיילים עולים מאתיופיה	5 שנים מיום העלייה (תושבים חוזרים: שנתיים מיום העלייה) לעולים מאתיופיה: 10 שנים מיום העלייה	במשך תקופת שירות החובה בצה"ל	חיילים בודדים גם זכאים גם לתוספת סיוע בשכר דירה ממשרד הבינוי והשיכון

מידע נוסף

ניתן לקבל פרטים נוספים על הסיוע הכספי אצל יועצי הקליטה בלשכות ובסניפים של המשרד ברחבי הארץ ובאתר האינטרנט של המשרד לקליטת העלייה.

פרטים בנושא המכס ראו בפרק "מכס" בהמשך, במשרדי המכס או באתר האינטרנט של משרד האוצר www.mof.gov.il.

עוד פרטים על סל קליטה ועל מענק המכס ראו בחוברת "סיוע כספי" לפי רשימת הפרסומים בנספח.

צעדים ראשונים

העלייה לישראל היא התחלה חדשה כמעט בכל תחומי החיים: אזרחות חדשה, שפה חדשה, מציאת בית ועבודה, ליווי הילדים בכניסתם למסגרת לימודים, השתלבות בחיי החברה ועוד.

רשימת הצעדים הבאה עשויה לסייע לכם בחלק מן התהליכים.

הרשימה מחולקת ל-3 תקופות בתהליך הקליטה הראשונית: שבוע עד שבועיים ראשונים, עד תום 6 חודשים ועד שנה בארץ.

בסוף החוברת מופיעה רשימה מקוצרת - "צ'ק ליסט" - שתסייע לכם במעקב אחר הפעולות החיוניות ביותר.

אנו מודעים לצרכים הרבים הנוספים בתחום האישי, החברתי והתרבותי, אך בשל מגבלות המידע הכתוב לא ניתן להתייחס אליהם, נוכל רק לאחל לכם

קליטה ומוצא

נמל התעופה

אם נכנסתם לישראל עם אשרת עולה, יפגשו אתכם בכניסה לנמל התעופה עובדי המשרד לקליטת העלייה. הם ילוו אתכם בביקורת הדרכונים ויובילו אתכם למסוף המשרד לקליטת העלייה לרישום ראשוני, שם מתחיל תהליך הקליטה שלכם.

מסמכים שיש להביא עמכם

- דרכונים של כל בני המשפחה
- "אשרת עולה" (ויזה) המוטבעת בדרכון או בנפרד
- מכתב מהשליח (אם ביצעתם סידורים מוקדמים)
- תמונות דרכון של כל בני המשפחה מעל גיל 25. צעירים מתחת לגיל 25 המגיעים ללא הורים זקוקים גם הם לתמונות דרכון
- תעודות לידה של כל בני המשפחה

- תעודות נוספות המעידות על מצבכם המשפחתי: גט במקרה של גירושין או תעודת פטירה במקרה של אלמנות
- דיפלומות ותעודות המעידות על השכלה, תעודות ביה"ס של הילדים

המסמכים שתקבלו בשדה תעופה

א. תעודת עולה - תעודה הניתנת לעולה יחיד מעל גיל 17 או למשפחה. התעודה משמשת לרישום הסיוע וההטבות שתקבלו במהלך תהליך הקליטה. בתעודת עולה מופיעה תמונת העולה, בתעודה משפחתית יופיעו תמונות שני בני הזוג ורישום הילדים שעלו עם הוריהם ושגילם עד 25. ילדי המשפחה שגילם למעלה מ-25 מקבלים תעודת עולה נפרדת. חשוב שתעודת העולה תהיה בידיכם בכל פנייה לקבלת סיוע והטבות שונות ממשרד לקליטת העלייה, בפנייה לבנק, למכס, לביטוח לאומי, בעת ההרשמה לקופת חולים וכד'.

שימו לב!

ודאו שכל הפרטים הרשומים בתעודת העולה מדויקים, כיוון שסוגים שונים של סיוע ניתנים בהתאם למספר הנפשות במשפחה ובהתאם לגיל הילדים. אם חל שינוי - נישואין, לידה, גירושין או פטירה, פנו למשרד לקליטת העלייה עם המסמכים המתאימים כדי לרשום את השינוי בתעודה.

אם תאבד לכם תעודת העולה, יהיה עליכם לפנות למשרד לקליטת העלייה, לקבל טופס הצהרה בפני שופט, לפנות לבית משפט השלום בעיר מגוריכם ולהצהיר על האבדן. לאחר מכן פנו שוב למשרד לקליטת העלייה לקבלת תעודה חדשה.

ב. **ספח רישום אוכלוסין** - זהו אישור על קבלת אזרחות ישראלית ותעודת זהות זמנית עד לקבלת תעודת זהות קבועה ממשרד הפנים. הספח מצורף לתעודת העולה. בפניותיכם לקבלת סיוע או שירותים במוסדות שונים תידרשו להציג את מספר הזיהוי שלכם המופיע בספח.

ג. **ביטוח בריאות** - טופס המזכה אתכם בקבלת שירותי בריאות, ללא תשלום, במשך 6 חודשים, אם תלמדו באולפן ולא תעבדו בתקופה זו. פרטים בפרק "שירותי בריאות".

ד. **הפניה להסעה חינם** מנמל תעופה למקום המגורים הראשון שלכם בישראל.

סיוע כספי ראשוני

- סל קליטה: חלקו ניתן במזומן וחלקו ניתן בהעברה בנקאית, לאחר פתיחת חשבון בנק
- מענק מכס: ניתן למי שעלה ממדינות המזכות במענק מכס, חלקו במזומן וחלקו בהעברה בנקאית, לאחר פתיחת חשבון בנק
- עולים קשישים (גברים מגיל 67 ומעלה ונשים מגיל 64 ומעלה) מחבר המדינות יקבלו קצבת זקנה מיוחדת מן המוסד לביטוח לאומי. בני זוג קשישים שעלו בנפרד - עליהם לפנות מיד למוסד לביטוח לאומי לקבלת קצבה כזוג. קשישים יוצאי ארצות אחרות שאין להם הכנסה או הכנסתם נמוכה - עליהם לפנות מיד לביטוח הלאומי ולברר את הזכאות לקצבת זקנה.

חשוב ביותר!

כדי לממש את הסיוע הכספי עליכם לפתוח, כבר בימים הראשונים, חשבון בנק ולמסור בהקדם את מספרו למשרד לקליטת העלייה. המשרד לקליטת העלייה יפקיד לחשבונכם את יתרת הסכום הראשוני של סל הקליטה ושל מענק המכס.

אם אתם בגיל פנסיה, יוצאי חבר המדינות וזכאים לסל קליטה, המשרד לקליטת העלייה יעביר את מספר חשבון הבנק שלכם למוסד לביטוח לאומי שיפקיד לחשבונכם את התשלומים החודשיים של קצבת הזקנה.

אם אתם בעלי משפחה קצבת הילדים תגיע גם היא לחשבונכם בדרך זו.

שירותים נוספים העומדים לרשותכם במסוף המשרד לקליטת העלייה

- כיבוד קל
- חדר אמהות - לטיפול בתינוקות, להנקה ולהחלפת חיתולים
- אחות למי שזקוק לטיפול רפואי
- טלפון לשיחות חינם בארץ כדי להודיע לקרובי משפחה על בואכם

בסיום תהליך הרישום במשרד לקליטת העלייה תוכלו לאסוף את המזוודות ולעבור את בדיקת המכס.

המכס

אם עלייתם מאחת הארצות המזכות במענק מכס (רשימת הארצות מופיעה

בפרק "סיוע כספית" והבאתם אתכם מכשירי חשמל ביתיים שערכם עולה על \$75 ושאינם פטורים ממכס, עליכם לעבור במסלול האדום, להצהיר על החפצים ולשלם מס מכס. אם אין לכם על מה להצהיר, תוכלו לעבור במסלול הירוק.

אם אינכם זכאי מענק מכס, הנכם זכאים לפטור ממכס על מכשירי חשמל ביתיים. אם הבאתם מכשירי חשמל שערכם עולה על \$200 עליכם להצהיר על כך ולהציג תעודת עולה שבה נרשם הפטור ממכס. במקרה זה תידרשו לגשת למסוף ממ"ן (מחסן מכס), הנמצא במרחק של כשני קילומטרים מבניין הטרמינל, כדי לשחרר את המטען.

חלק מן המכשירים פטורים ממכס - במקרה זה אין צורך לשלם והמכשירים לא יירשמו בתעודת העולה. מידע על הפריטים הפטורים ממכס נמצא באתר האינטרנט של המכס.

שימו לב!

שעות העבודה של מחסן מכס-ממ"ן בימים א-ה מ-8:30 בבוקר ועד 17:00 בערב. אם הגעתם לאחר שעות העבודה, תידרשו לשוב למחרת.

הסעה חינם מנמל התעופה

כעולים אתם זכאים להסעה חינם, במונית, ליעד הראשון לפי בחירתכם. במסוף המשרד לקליטת העלייה תוכלו לקבל הפניה להסעה.

אם יש לכם סידור מוקדם מטעם הסוכנות היהודית, תקבלו הסעה ליעדכם - מרכז קליטה, אולפן קיבוץ או כל מסגרת אחרת.

אם אין לכם סידור מוקדם ואינכם יכולים להתארח אצל קרובי משפחה או ידידים, תוכלו לקבל הסעה למלון בתל-אביב, בחיפה או בבאר-שבע. ניתן לקבל רשימה של בתי מלון במחיר נמוך במסוף המשרד לקליטת העלייה.

שירותי סבלות

אם יש לכם מזוודות רבות, ניתן לשכור שירותי סבלות מבניין הטרמינל ועד למונית. ברכב ההסעה יש מקום לשלוש מזוודות לאדם.

שימו לב!

שירותי הסבלות אינם כוללים העמסת המזוודות למונית. גם הפנייה להסעה חינם אינה כוללת העמסת מזוודות - מקובל לשלם על כך לנהג.

קטין חוזר ואזרח עולה הנכנסים באשרה שאינה אשרת עולה: תהליך הקליטה יתחיל בשלב מאוחר יותר, לאחר שתסדירו את עניין מעמדכם במשרד לקליטת העלייה. ואולם, אם יש בידכם הפניה של שליח הסוכנות היהודית, פנו בהתאם להפניה למסוף המשרד לקליטת העלייה.

הימים הראשונים בישראל

במשך השבועות הראשונים שלכם בישראל עליכם לבצע כמה פעולות חיוניות. בשלב ראשון מומלץ להיפגש עם יועצת הקליטה האישית שלכם במשרד לקליטת העלייה להיכרות, אימות הפרטים האישיים, הסבר על הסיוע הכספי והכוונה לצעדים הבאים:

- שינוי מעמד במשרד הפנים למי שנכנס לישראל במעמד שאינו מעמד עולה
- פתיחת חשבון בנק
- רישום לביטוח בריאות ולקופת חולים
- שכירת דירה
- רישום ללימודי עברית באולפן
- רישום הילדים לבית הספר
- הפניה למשרד הפנים ולמוסד לביטוח לאומי (לפי הצורך)
- הערכת דיפלומות מחו"ל במשרד החינוך
- מידע על תהליכי רישוי בהתאם למקצועות
- הפניית הזכאים למינהל הסטודנטים.

חשוב מאוד להסתייע ביועצת הקליטה ולקבל ממנה מידע על רכזות הקליטה המסייעות בשכונות המגורים. רכזות אלו נותנות שירותים בכל נושא חיוני - רווחה, ייעוץ, עזרה בבחירת בתי ספר, מקום מגורים, סיוע כספי, תרגום מסמכים וכד'.

לנוחיותכם, צירפנו בסוף פרק זה רשימת פעולות ("צ'ק ליסט"). היעזרו בה, רשמו בה כתובות, מספרי טלפון, שעות קבלת קהל ואפילו שמות פקידים העשויים לתת לכם שירות במשרדים השונים.

בארגוני עולים ניתן לקבל מידע נוסף וחשוב להתמצאות בנושאים כמו קופת חולים ושירותים רפואיים אחרים, בתי ספר, גובה שכר הדירה בשכונות השונות וכד'.

פתיחת חשבון בנק

כספי הסיוע שתקבלו בחודשים הקרובים - סל קליטה, קצבת ילדים או קצבת זקנה - יופקדו בחשבון עובר ושב בבנק. לכן חשוב מאוד לפתוח חשבון בנק בהקדם האפשרי ולמסור את מספרו במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריתם.

המסמכים שעליכם להביא לבנק: תעודת עולה, דרכון ותעודת זהות או ספח רישום אוכלוסין. בני זוג נדרשים לפתוח חשבון בנק משותף ועל שניהם להגיע לבנק ולהציג את המסמכים הנ"ל. אם אחד מבני הזוג אינו יכול להגיע לבנק, על בן הזוג שניגש לבנק לפתוח את החשבון המשותף להצטייד בייפוי כוח נטריוני מבן זוגו.

הציגו בבנק את טופס פתיחת חשבון הבנק שקיבלתם בנמל התעופה.

שימו לב!

כדי שכספי הסיוע יופקדו בחשבונכם בבנק, עליכם למסור את פרטי החשבון למשרד לקליטת העלייה. המשרד לקליטת העלייה יפקיד את כספי הסיוע בתוך מספר ימים.

פגישה עם יועצת הקליטה האישית במשרד לקליטת העלייה

הגורם הראשון והעיקרי שסייע לכם במשרד לקליטת העלייה הוא יועצת הקליטה האישית.

יועצת הקליטה תסייענה לכם בכל סניפי המשרד לקליטת העלייה (ראו בפרק כתובות וטלפונים).

זכרו לקבוע מראש פגישה עם יועצת הקליטה האישית שלכם.

חשוב מאוד להיפגש עם יועצת הקליטה כדי שתוכל לסייע לכם בנושאים שלהלן:

1. יש למסור ליועצת הקליטה את פרטי חשבון הבנק שלכם כדי שתוכלו להתחיל לקבל כל סיוע כספי שלו תהיו זכאים.
2. יועצת הקליטה תמסור לכם מידע והפניה ללימודי עברית באולפן, וכן תוודא את זכאותכם להבטחת הכנסה במהלך לימודי האולפן.
3. יועצת הקליטה תיידע אתכם בנושא סוגי הסיוע השונים אשר להם אתם עשויים להיות זכאים לקבל מן המשרד לקליטת העלייה, מן המוסד לביטוח לאומי, ממשרד הבינוי והשיכון ומגופים ממשלתיים נוספים.
4. יועצת הקליטה תדריך אתכם בנושאים שונים כגון רישום ילדים למערכת החינוך, קבלת תעודת זהות ממשרד הפנים, שכירת דירה וכד'.

שימו לב!

זכרו להביא עמכם את תעודת העולה לכל פגישה עם יועצת הקליטה.

רישום לביטוח בריאות ולקופת חולים

כל אזרחי המדינה מבוטחים מתוקף חוק ביטוח בריאות ממלכתי. שירותי הבריאות ניתנים על ידי ארבע קופות חולים, לבחירתכם: כללית, לאומית, מאוחדת ומכבי. כל קופת חולים מפעילה סניפים ברחבי הארץ, מומלץ לברר היכן הסניפים הקרובים למקום מגוריכם.

ההרשמה נעשית בסניפי רשות הדואר שבבנק הדואר.

המסמכים הדרושים:

- תעודת עולה
- תעודת זהות או ספח רישום אוכלוסין של כל בני המשפחה שקיבלתם בנמל התעופה
- הפניה ממשדד לקליטת העלייה שקיבלתם בנמל התעופה, המזכה אתכם בביטוח חינוך לששת החודשים הראשונים
- כסף מזומן לתשלום דמי רישום.

בעת ההרשמה דרושה נוכחות שני בני הזוג. עליכם לציין לאיזו קופת חולים ברצונכם להצטרף ולמסור כתובת מגוריכם.

לאחר ההרשמה בסניף הדואר פנו לקופת החולים שבה בחרתם לקבלת כרטיס חבר המקנה לכם זכות לשירותים רפואיים במסגרת הקופה.

לפני שבחרים קופת חולים מומלץ להתייעץ עם קרובי משפחה או עם ידידים. ניתן לעבור מקופת חולים אחת לאחרת שנה אחרי ההרשמה.

שימו לב!

הרישום לביטוח רפואי הוא תנאי לקבלת שירותים רפואיים. חשוב ביותר להירשם מיד עם הגיעכם ארצה על מנת שתהיו זכאים לשירותי בריאות ברגע שתזדקקו להם. אי ביצוע הרישום עלול ליצור בעיות ועיכובים מיותרים בעת קבלת הטיפול הרפואי.

תשלומים עבור ביטוח בריאות:

כאמור, אתם פטורים, כעולים, מתשלום דמי ביטוח בריאות במשך ששת החודשים הראשונים ממועד קבלת מעמד עולה. כאשר תתחילו לעבוד, ינכה המעסיק את דמי ביטוח הבריאות משכרם נוסף על מיסים אחרים.

תושב ארעי א/1 חייב לשלם את דמי הביטוח בעצמו למוסד לביטוח לאומי.

מידע נוסף על קופות חולים ועל שירותי בריאות אחרים נמצא בחוברת "שירותי בריאות בישראל" לפי רשימת הפרסומים בסוף החוברת.

מגורים בתקופה הראשונה

מקום המגורים הראשון שלכם בארץ קשור ישירות למסלול הקליטה שלכם. אם הגעתם לארץ במסלול הקליטה הישירה, אחד הדברים הראשונים שיהיה עליכם לעשות הוא לשכור דירה.

סיוע בשכר דירה

הסיוע בשכר דירה בשנה הראשונה כלול בתשלומי סל הקליטה.

החל בשנה השנייה ועד תום 5 שנים מיום העלייה תקבלו סיוע באמצעות אחת משלוש חברות הסיוע שנבחרו: עמידר/מתן-חן/מ.ג.ע.ר. גובה הסיוע הוא בהתאם למצב המשפחתי ולמספר השנים בארץ. כספי הסיוע יופקדו ישירות בחשבון הבנק שלכם.

לתשומת לבכם - רצוי לעקוב אחר קבלת התשלומים החל בשנה השנייה.

אם חל שינוי במצבכם המשפחתי, אם נסעתם לחו"ל, או אם אתם מקבלים קצבה מן הביטוח הלאומי, רצוי לפנות לסניף בנק למשכנתאות עם המסמכים המתאימים ולברר אם יש שינוי בזכאותכם לסיוע בשכר דירה.

זכאים לסיוע מוגדל בשכר דירה

מי שמקבל גמלה מן הביטוח הלאומי כגון הבטחת הכנסה, קצבת נכות, או קצבת זקנה עם השלמת הכנסה, זכאי לסיוע מוגדל בשכר דירה. אם הוא זכאי לסל קליטה, יקבל את הסיוע בשכר הדירה ישירות לחשבון הבנק.

קשישים המתגוררים בנפרד מקרובי משפחתם זכאים לתוספת סיוע פעם בשנה. לקבלת התוספת עליהם לפנות לבנק למשכנתאות. לקבלת הסיוע יש להציג בבנק למשכנתאות חוזה שכירות חתום כחוק.

מרכזי קליטה

מרכזי קליטה, הפרושים ברחבי ישראל, מנוהלים ומופעלים על ידי המחלקה לעלייה ולקליטה של הסוכנות היהודית. הם מאפשרים לעולים "נחיתה רכה" בתקופה הראשונית של ההסתגלות לחיים בישראל. במרכזי הקליטה מוצעים השירותים הבאים: לימוד באולפנים לעברית במרכז עצמו או בסמוך אליו, שירותי רווחה, אירועי חברה, תרבות ועוד. עולה עשוי לקבל סיוע זה בכפוף לתנאים ולנהלים של הסוכנות היהודית.

מרכזי הקליטה, המשמשים מקום מגורים לתקופת הקליטה הראשונית בארץ, מיועדים גם לעולים המשתתפים בפרויקטים מיוחדים להכשרה מקצועית המשותפים לסוכנות היהודית ולמשרד לקליטת העלייה עד גמר התכנית.

ניתן לברר את נושא הזכאות לשהייה במרכזי הקליטה באמצעות נציגויות הסוכנות היהודית ברחבי העולם, או באמצעות המרכז הגלובלי. ניתן להירשם למרכז קליטה רק בסידור מוקדם, לאחר רישום ופתיחת תיק באמצעות שליח העלייה או המרכז הגלובלי.

לרשות העולים עומד צוות מקצועי המעניק טיפול לעולים על-פי צורכיהם. הצוות משבץ את ילדי העולים במוסדות חינוך על-פי הזרם שאליו מבקשים ההורים לרשום את ילדיהם. בנוסף, מציע מרכז הקליטה טיפול בילדים במועדון מגיל חצי שנה ומעלה משעות הבוקר ועד שעות הצהריים. במועדון זה התלמידים מקבלים סיוע בהכנת השיעורים ופעילויות חברה, תרבות ומורשת ישראל.

צעירים בודדים בישראל המשתתפים באחת מהתכניות של המחלקה לעלייה ולקליטה יכולים להיעזר במדריכים דוברי שפתם לאורך שהייתם בתכנית ובמרכז הקליטה.

כספי סל הקליטה מאפשרים לעולים לשלם שכר דירה מסובסד והוצאות מגורים אחרות.

רבים ממרכזי הקליטה קיים אולפן עברית, לנוחות העולים.

מידע על אפשרות המגורים במרכז קליטה, משך ותנאי שהות והפניה ניתנים על ידי שליח הסוכנות היהודית בחו"ל במסגרת ההכנות לעלייה, או על ידי המרכז הגלובלי.

שימו לב!

בשל מחסור במקומות אחסון לא ניתן להביא מטען למרכז הקליטה.

"בית ראשון במולדת"

בית ראשון במולדת היא תכנית מגורים בקיבוץ בתקופת השהות הראשונה בארץ. ניתן לשכור דירה באחד הקיבוצים ולקבל שירותים נוספים כמו מסגרות

חינוך לילדים ושירותי בריאות במסגרת הקיבוץ. עבור הדירה והשירותים יש לשלם לקיבוץ. ניתן לשלם מכספי סל הקליטה.

פרטים נוספים על התכנית ניתן לקבל באמצעות שליח העלייה, המרכז הגלובלי ואתר האינטרנט של המחלקה לעלייה ולקליטה שבסוכנות היהודית.

ניתן למצוא פרטים נוספים בנושאי דיור בפרק "דיור" ובחוברת "דיור" לפי רשימת הפרסומים בסוף החוברת.

אולפן קיבוץ

אולפן קיבוץ מיועד לעולים בני 17.5 עד 28, רווקים או זוגות ללא ילדים, המעוניינים לשלב לימודי עברית עם עבודה. עליהם להיות מוכנים ומסוגלים לעבוד עבודת כפיים. הקיבוץ מספק, נוסף למסגרת הלימודים, לינה וכלכלה. פרטים והרשמה בתנועת הקיבוצים או בסוכנות היהודית אצל שליח העלייה או במרכז הגלובלי.

פעולות חינוכיות נוספות

רישום הילדים לבית הספר ולגן

יש לרשום את הילדים במוסדות החינוך על פי גילם:
בני חודש עד 3 שנים - במשפחתון, בפעוטון או במעון
בני 3-5 - בגן טרום חובה (זכאים להנחה, לבריור בעירייה)
בני 5-6 - בגן חובה
בני 6-12, (כיתות א' עד ו') - בבית ספר יסודי
בני 12-15, (כיתות ז' עד ט') - בחטיבת ביניים
בני 15-18, (כיתות י' עד י"ב) חטיבה עליונה - בית ספר תיכון
רישום הילדים לבתי הספר ולגני הילדים נעשה במחלקת החינוך של הרשות המקומית.

הרישום נעשה לפי אזור המגורים. אם עדיין אין לכם תעודת זהות קבועה שבה רשומה כתובתכם ייתכן שתידרשו להציג חוזה שכירות לדירה באזור שבו ברצונכם לרשום את ילדיכם לבית הספר ולגני הילדים.

מסמכים נוספים שעליכם לצרף:

- תעודות זהות/ספח רישום אוכלוסין של שני ההורים
- תעודת עולה

- תעודות לידה של הילדים
 - תעודות משנות הלימודים הקודמות של הילדים
- כדאי להתקשר מראש לרשות המקומית ולברר אילו מסמכים נוספים עליכם להביא. את מספר הטלפון להתקשרות ניתן לקבל במוקד עירוני בטלפון 106.
- רישום תינוקות ופעוטות:

ברוב היישובים בארץ קיימים מעונות יום השייכים לארגוני הנשים או לרשות המקומית. העולים מקבלים עדיפות ברישום הילדים והנחה בתשלום החודשי. בקשו כתובות מיועצת הקליטה במשרד לקליטת העלייה. כדאי גם להתייעץ עם נציגי ארגון העולים. הרישום מתבצע במעונות עצמם.

הזמנת תעודת זהות

לפי החוק, חייב כל תושב ישראל בן 16 ומעלה, לשאת עמו תמיד תעודה מזהה. תעודת זהות משמשת כתעודה מזהה בעת בחירות לכנסת, ברישום שמות, תאריכי לידה, מספרי זיהוי של הילדים וכו'. הפרטים הרשומים בתעודת הזהות דרושים בפנייתכם למשרדי ממשלה ולמוסדות ציבוריים. עליכם להציג את תעודת הזהות על כל פרטיה.

עם הגיעכם לנמל התעופה עם אשרת עולה, או בשינוי מעמד בישראל, תקבלו ספח רישום אוכלוסין המשמש כתעודת זהות זמנית. כדי להזמין תעודת זהות קבועה עליכם לפנות למשרד הפנים ולהביא עמכם את המסמכים הבאים:

- ספח רישום אוכלוסין
 - תעודת עולה
 - דרכון בצירוף אשרת עולה
 - תעודת לידה - מקור וצילום
 - תעודות מאומתות ומאושרות המעידות על מצב אישי (נישואין, גירושין וכד')
 - וצילומיהן
 - שתי תמונות דרכון
- תהליך הנפקת התעודה עלול להימשך כמה שבועות עד חודשים. התעודה תישלח אליכם בדואר.

רישום ללימודי עברית באולפן

חשוב להתחיל בלימוד השפה העברית בהקדם, לא רק בגלל חיוניות השפה להשתלבותכם בישראל, אלא גם כיוון שאתם זכאים ללימודי עברית חינם במשך שנה וחצי לאחר העלייה.

לקבלת מידע על אולפנים פנו למשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריתכם.

לאחר ההרשמה לאולפן תקבלו במשרד לקליטת העלייה הפניה לאולפן הפוסרת אתכם מתשלום שכר לימוד.

דמי קיום בתקופת הלימודים:

דמי קיום לתקופת הלימודים כלולים בסל. מי שלא סיים את לימודי האולפן עד תום ששת חודשי המימון מכספי הסל (מי שנאלץ להמתין לפתיחת אולפן מתאים או מי שהייתה לו סיבה מוצדקת אחרת), עשוי לקבל הבטחת הכנסה עד תום הלימודים באולפן, אך לא יותר מ-3 חודשים. לקבלת הבטחת הכנסה עליכם לפנות למשרד לקליטת העלייה.

פטור משכר לימוד:

העולים מקבלים באופן חד-פעמי פטור משכר לימוד ללימודי עברית. עם זאת, לאחר סיום האולפן תוכלו להמשיך וללמוד עברית במסגרות נוספות - פרטים ניתן למצוא בחוברת "מדריך לאולפנים" לפי רשימת הפרסומים בסוף החוברת ואצל יועצת הקליטה האיטית במשרד לקליטת העלייה.

רישום בביטוח לאומי - קצבת ילדים או קצבת זקנה מיוחדת

קצבת ילדים

משפחות עם ילדים עד גיל 18 זכאיות, כבר מן החודש הראשון לעלייתן, לקצבת ילדים מן המוסד לביטוח לאומי. הקצבה תועבר ישירות לחשבון הבנק שלכם.

מענק לימודים למשפחות חד-הוריות

משפחה חד-הורית עם ילדים בני 6 עד 14 זכאית למענק לימודים מן המוסד לביטוח לאומי. המענק נועד לסייע ברכישת ציוד וספרי לימוד. המענק משולם פעם בשנה, בחודש אוגוסט. לקבלת המענק יש לפנות למוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריתכם. פרטים נוספים ניתן למצוא בחוברת "ביטוח לאומי" לפי רשימת הפרסומים שבסוף החוברת.

קצבת זיקנה מיוחדת

עולים בגיל פרישה, שאין להם הכנסה ממקור אחר, זכאים לקצבת זקנה מיוחדת מן המוסד לביטוח לאומי.

קבלת קצבת זקנה מיוחדת:

א. אם אתם יוצאי חבר המדינות או מזרח אירופה בגיל הפנסיה, תקבלו

בהגיעכם לנמל התעופה את תשלום הקצבה החודשית הראשון, עם כספי סל קליטה ומענק המכס. את שאר התשלומים של הקצבה תקבלו ישירות לחשבון הבנק שלכם שבו אתם מקבלים גם את סל הקליטה. אם תשלום הקצבה לא הופקד לחשבון הבנק שלכם במועד, פנו מיד לביטוח לאומי. מי שזכאי לקצבת זקנה מיוחדת ועולה לישראל אחרי בן זוגו, לא יקבל את הקצבה ישירות לחשבון הבנק. עליו לגשת למוסד לביטוח לאומי ולהסדיר את זכאותו לקצבה.

ב. אם עליכם ממדינה אחרת והכנסתכם נמוכה מאוד, או שאין לכם הכנסה, פנו מיד לאחר עלייתכם, לביטוח הלאומי על מנת לבדוק זכאותכם לקצבת זקנה. המסמכים הדרושים:

- תעודת עולה
- תעודת זהות או ספח רישום אוכלוסין
- מסמכים המעידים על מצבכם הכלכלי.

שימו לב!

אם אתם מקבלים קצבה וחל שינוי כלשהו במצבכם המשפחתי, פנו בהקדם אל סניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגוריכם והודיעו על השינוי. ראו פרטים נוספים על קצבאות המוסד לביטוח לאומי בפרק "המוסד לביטוח לאומי".

תרגום מסמכים

לפני סיום הלימודים באולפן עליכם להתחיל בתהליך הכנה לחיפוש עבודה. תחילה יש לדאוג לתרגום דיפלומות ומסמכים המעידים על השכלתכם ועל ניסיונכם בעבודה. דיפלומות חייבות בתרגום עם אישור נוטריוני.

רצוי להעביר את המסמכים לתרגום עוד בחודש הראשון לשהותכם בארץ כדי שיהיו מוכנים בידיכם עם סיום האולפן. אין צורך בתרגום מסמכים הכתובים באנגלית. פרטים נוספים על תעסוקה ראו בפרק "תעסוקה" או בחוברת "תעסוקה" לפי רשימת הפרסומים שבסוף החוברת.

דמי אבטלה

בסיום 6 חודשים ראשונים שבהם קיבלתם סל קליטה, חשוב לפנות ליועצת קליטה אישית ולתכנן עמה את תכנית קליטתכם בתעסוקה. במסגרת התכנית, ייתכן שהיועצת תציע לכם עבודה, קורסים או השתלמויות, או, במידת הצורך, תסדיר בעבורכם תשלום דמי אבטלה, עד למציאת עבודה. משך תקופת קבלת דמי האבטלה הוא שישה חודשים. לשם קבלתם עליכם להתייצב אצל יועצת הקליטה במועדים קבועים.

הקלות בתשלומים שונים

עולים זכאים להקלות והנחות בתשלומים שונים:

1. מיסי עירייה (ארנונה) - לקבלת ההנחה יש לפנות למחלקת הגבייה ברשות המקומית כשבידכם תעודת עולה וחוזה שכירות
2. אגרת טלוויזיה: עולים זכאים לפטור מתשלום אגרת הטלוויזיה למשך שנה אחת מיום קבלת הטלוויזיה לרשותם וזאת בתוך השנתיים הראשונות לעלייתם. כמו כן, פטורים מתשלום האגרה המקבלים הבטחת הכנסה מן המוסד לביטוח לאומי, ותיקי מלחמה נזקקים, עיוורים וחרשים אילמים. ההנחה של 50% מתשלום האגרה זכאים גמלאים - מי שהגיע לגיל הפרישה על פי הגדרת המוסד לביטוח לאומי ומקבל השלמת הכנסה מן המוסד לביטוח לאומי
3. פטור מתשלום עבור ביקור אצל רופא מומחה ועבור בדיקות במכונים שונים הקשורים לקופות חולים למקבלי הבטחת הכנסה מביטוח לאומי
4. הנחה של 50% על רכישת תרופות מסל התרופות בקופת חולים לקשישים המקבלים קצבת זקנה עם השלמת הכנסה
5. הנחות בחישוב מס הכנסה, בהתאם לתקופת שהות בישראל
6. הנחה בתשלום מס רכישה בעת רכישת דירה

מידע נוסף

ניתן למצוא מידע נוסף על תחומי הקליטה השונים בחוברות ובעלוני של אגף מידע ופרסום, לרבות עלון "צעדים ראשונים" המופיע בשפות. רשימת הפרסומים מופיעה בסוף החוברת.

מומלץ לפנות ליועצת קליטה במתנ"ס - המרכז הקהילתי השכונתי - לקבלת מידע על אפשרויות נוספות של סיוע, כספי ואחר, במסגרת השכונה. במתנ"ס ניתן לקבל מידע מפורט על שירותים באזור מגורכם, כגון משפחתונים ופעוטונים לילדים, שיעורי עזר לתלמידים, פעילות חברתית לעולים, מועדון קשישים, פעילות מיוחדת לחגים ועוד.

ניתן לקבל מידע והכוונה גם בארגוני עולים.

הקלות במכס

עולים זכאים להקלות במכס על ייבוא חפצים אישיים, חפצי בית, רכב, כלי עבודה ועוד.

דיני המכס מורכבים וכוללים תנאים רבים. במדריך זה הבאנו את עיקרי הדברים בלבד. לקבלת מידע מוסמך ומפורט יש לפנות ישירות למשרדי המכס האזוריים. אם הפנייה נעשית מחו"ל, יש לפנות בכתב להנהלת המכס (כתובות בסוף החוברת).

זכאים להקלות במכס

- עולה - מי שנכנס לישראל באשרת עולה
- אזרח עולה - מי שנולד בחו"ל ולפחות אחד מהוריו מחזיק באזרחות ישראלית. כמו כן, עליו לענות על התנאים הבאים: שהה בחו"ל ברציפות מיום לידתו ועד כניסתו לארץ, להוציא ביקורים בארץ בני 4 חודשים בשנה לכל היותר; מי שנכנס לישראל בגיל 17 ומעלה, התייצב לשירות סדיר בצה"ל או קיבל פטור מהתייצבות.
- קטין עולה - בן 17 עד 18, אם התייצב לשירות סדיר בצה"ל בתוך שנה מיום כניסתו לארץ או אם החל בלימודים סדירים במוסד להשכלה גבוהה, בתוך 18 חודשים מיום כניסתו לארץ. הקלות במכס על חפצי בית - רק למי שמקיים משק בית עצמאי.
- קטין חוזר - מי שעזב את הארץ עם לפחות הורה אחד, או הצטרף להורה המתגורר מחוץ לישראל לפני גיל 14 מתקיימים לגביו התנאים הבאים: אף אחד מהוריו לא היה מועסק על ידי רשות ציבורית או על ידי תאגיד הרשום או מתנהל בישראל במשך 5 שנים שקדמו לכניסתו הראשונה לישראל; הוא והוריו שהו מחוץ לישראל לפחות 4 שנים, לא כולל ביקורים בארץ של עד 4 חודשים בשנה; שב לישראל בגיל 17 ומעלה והתייצב לשירות סדיר בצה"ל או קיבל פטור משירות. הקלות במכס על חפצי בית - רק למי שמקיים משק בית עצמאי.

שימו לב!

עולה שקיבל בעבר הקלות במכס כתושב ארעי א/1 לא יהיה זכאי לאותן הקלות פעם נוספת.

התנאים לקבלת הקלות במכס:

- מסמכי הייבוא הם על שם העולה
- החפצים נועדו לשימוש עצמי
- כמות החפצים סבירה, חפצי בית חשמליים - אחד מכל סוג.
- פטור ממכס על חפצי בית ניתן רק למי ששכר או רכש דירה.

חפצים אישיים

עולה הנכנס לארץ ראשי לעבור ב"מסלול הירוק" אם ברשותו חפצים אישיים בלבד. חפצים אישיים הם פריטי הלבשה, הנעלה, צורכי טואלט, מתנות בשווי של עד \$200 דולרים אמריקניים, יין עד 2 ליטרים ומשקאות חריפים עד ליטר אחד לכל נכנס מעל גיל 17, מוצרי טבק עד 250 גרם לכל נכנס מעל גיל 17 ובשמים עד $\frac{1}{4}$ ליטר לכל נכנס. אם ברשות העולה חפצים אחרים או חפצים בכמות העולה על המותר, גם אם לדעתו הוא זכאי לפטור, עליו לעבור ב"מסלול האדום" ולהצהיר עליהם. על כמות עודפת ועל חפצים שאינו זכאי לפטור יהיה העולה חייב במס.

בגדים ונעליים ניתן לכלול באחד המשלוחים של חפצי בית, או לשולחם בנפרד, בתוך 30 ימים לפני העלייה, או בתוך 3 חודשים אחריה, בדואר חבילות.

חפצי בית חשמליים ואחרים

דיני המכס באשר לייבוא או לרכישת חפצי בית בארץ מבדילים בין עולים זכאי "מענק מכס" לבין עולים שאינם זכאים ל"מענק מכס", על פי ארצות המוצא.

עולים זכאי מענק מכס

עולים זכאי "מענק מכס" מקבלים מענק כספי ממושרד לקליטת העלייה שנועד לכסות את המיסים המוטלים על חפצי בית חשמליים, שערכם עולה על \$75. עולים אלו אינם זכאים לפטור ממכס על ייבוא או על רכישה בארץ של חפצים אלו.

זכאים למענק מכס עולים מן הארצות המפורטות להלן:

- מזרח-אירופה: חבר המדינות (מדינות שהיו בעבר חלק מבריה"מ), אלבניה, בולגריה, הונגריה, מדינות שהיו כלולות ביוגוסלביה לשעבר, פולין, צ'כיה, סלובקיה, רומניה
- כל ארצות אמריקה הלטינית

- ארצות צפון-אפריקה: אלג'יריה, אתיופיה, לוב, מצרים, מרוקו, סודן, תוניסיה.
- ארצות אסיה: איראן, הודו, ירדן, לבנון, סין, עיראק, ערב הסעודית, תימן.

עולים זכאי פטור ממכס

עולים מארצות שאינן מזכות ב"מענק מכס" זכאים לפטור ממיסים על ייבוא חפצי בית חשמליים וחפצי בית שאינם חשמליים.

חפצי בית הם החפצים המצויים באופן שגרתי בדירת מגורים. החוק אינו מפרט את רשימת החפצים, אך על חפצים מסוימים הפטור אינו חל. במקרה של ספק, רצוי לברר מראש.

הפטור ניתן על כמות סבירה לשימוש אישי. במכשירים חשמליים מדובר במכשיר אחד מכל סוג, כגון מקרר, מכונת כביסה, מקלט טלוויזיה, מחשב אישי, מכשיר וידיאו וכדומה.

רכישת חפצים פטורים ממיסים בישראל

עולים זכאי פטור ממכס יכולים לרכוש בישראל חפצי בית מתוצרת ישראל, פטורים ממיסים, במקום לייבאם מחו"ל. נכון ליום פרסום המדריך, קיימים בארץ יצרנים מורשים לחפצים הבאים: מזגנים, מקררים, שטיחים ותנורי בישול ואפייה.

אופן קבלת הפטור ממיסים ברכישת מוצרים בישראל: בחנות המורשית על ידי שלטונות המכס למכור לזכאי פטור יש לבחור במוצר, לקבל מן החנות חשבונית המכונה "pro forma" ולהציגה בשלטונות המכס. לאחר קבלת אישור הפטור ממכס ניתן לרכוש את המוצר.

הערה: אין לשלם בעבור המוצר לפני שקיבלתם את האישור הרשמי על זכאותכם לפטור ממכס.

שימו לב!

ב-1 בינואר 2005 בוטל הפטור ממע"מ על רכישת רהיטים בישראל.

ניתן לקבל רשימה מלאה של המוצרים במשרדי המכס.

התנאים לקבלת פטור ממכס על חפצי בית:

- החפצים הגיעו לישראל בתוך 3 שנים מיום העלייה
- החפצים נשלחו בלא יותר משלושה משלוחים בנוסף למטען הנלווה שהגיע עם העולה במטוס או באונייה בעת כניסתו הראשונה לארץ
- החפצים נועדו לשימוש האישי של העולה או לשימוש בני משפחתו הגרים עמו. יש להציג במכס חוזה שכירות או חוזה רכישת דירה
- ככלל, הזכאות ניתנת לעולים בוגרים, היינו: זוג או יחיד בן 18 ומעלה ביום העלייה לישראל, המקיימים משק בית עצמאי
- לעולה קטין (שגילו פחות מ-18 ביום העלייה) המכס מאשר פטור על חפצים אישיים הדרושים לשימוש בתקופה הסמוכה לעלייתו. במקרים הבאים העולה הקטין מקבל זכויות בוגר:
 - עולה שנכנס לישראל לפחות בגיל 17 והתייצב בתוך שנה לשירות בצה"ל.
 - עולה סטודנט שהתחיל בלימודים סדירים, כתלמיד מן המניין במוסד להשכלה גבוהה, בתוך 18 חודשים מיום כניסתו לישראל ולמד לפחות שנתיים רצופות.
- הפטור ניתן למי שעומד גם בתנאים הנוספים, כגון מגורים במשק בית עצמאי.

רכב מנועי

עולה שבידו רישיון נהיגה בר-תוקף מארץ מגוריו האחרונה שהוצא לפני כניסתו הראשונה לישראל כעולה ובעל רישיון נהיגה ישראלי זכאי להקלות במיסים בזמן ייבוא רכב, או ברכישת רכב חדש מסוכנות ייבוא מורשית בארץ.

גובה המס המוטל על רכב הנו 50% ממחיר הרכב, על פי מחירון רשות המיסים בישראל, בתוספת מע"מ לכל סוגי רכב נוסעים ואופנועים.

כדי לממש זכות זו, על העולה להמיר את רישיון הנהיגה הזר ברישיון נהיגה ישראלי ולעבור מבחן שליטה ברכב המתקיים במשרד הרישוי. פרטים במשרד הרישוי האזוריים ובפרק "רישיון נהיגה" בהמשך.

הרכב מוגבל לשימוש האישי של העולה בלבד לתקופה של לפחות 5 שנים.

תקופת הזכאות

הזכאות להקלות במכס ובמיסי ייבוא רכב היא למשך 3 שנים מיום העלייה. תקופת השירות הצבאי הסדיר אינה נכללת במניין תקופת הזכאות. סטודנטים שהחלו את לימודיהם בתוך 18 חודשים מיום עלייתם, זכאים להארכת תקופת הזכאות - פרטים יש לברר במשרד המכס.

עולה שהגיע לישראל ללא משפחתו, גילו 17 עד 20, אין ברשותו רישיון נהיגה מארץ מגוריו האחרונה ושירת בצה"ל כחייל בודד, יוכל לפנות למשרד המכס הקרוב למקום מגוריו לבירור זכויותיו.

כלי עבודה הנישאים ביד

עולה רשאי לייבא ללא מיסים, מארץ כלשהי, כלי עבודה מקצועיים לשימוש האישי, הנישאים ביד בעת הפעלתם ובתנאי שערכם בנמל בישראל אינו עולה על \$1,650.

ציוד להקמת מפעל

עולה רשאי לייבא מכונות, מכשירים לתעשייה, למלאכה, לחקלאות, או למטרות אחרות שאושרו מראש על ידי מנהל המכס, ללא מיסים וללא רישיון ייבוא, בתנאי שערכם אינו עולה על \$36,000.

פירוט המסמכים הדרושים והתנאים לקבלת הפטור מופיע ב"מדריך מכס לעולה" של הנהלת המכס.

העולה ידרש להפקיד ערבויות בגובה המיסים החלים על הטובין, לשם הבטחת מילוי כל התנאים. אין פטור על ייבוא חומרי גלם או סחורה, אלו טעונים רישיון ייבוא ותשלום מלוא המיסים.

ייבוא הדורש היתרים מיוחדים

ייבוא המוצרים שלהלן דורש היתרים מיוחדים, בהתאם לסוג הפריט:

פריט	הגורם המאשר
חומרי גלם	משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
נשק	משרד הפנים
ציוד לשידור	משרד התקשורת
תרופות	משרד הבריאות
חיות (כולל חיות מחמד)	משרד החקלאות, השירות הווטרינרי
צמחים או חלקי צמחים	משרד החקלאות

קיימים חפצים נוספים הדורשים אישורים של רשויות שונות, לדוגמה טלפון נייד, קורקינט (גלגליים) ממונע ועוד. מומלץ להתייעץ עם שליח העלייה או עם רשות המכס בארץ לפני משלוח החפצים.

חומרים האסורים בייבוא

- זיופים וחיקויים של מטבעות ושל ומסמכים
- מכונות הימורים ומשחקי מזל
- סמים או מכשירים המשמשים להכנתם
- טלפונים אלחוטיים בתחום 900 מגה-הרץ
- משבש מד מהירות לייזר
- בשר טרי
- שקים משומשים ששימשו לאריזת חומר צמחי
- כלי ירייה דמויי עט או דמויי אקדח הזנקה, או המופעלים בגז, וכדומה
- מכל גז מדמיע שצורתו צורת כלי ירייה
- חומרי נפץ וחומרים מתלקחים
- יצורים חיים ומסוכנים כגון נחשים
- חומר פורנוגרפי, או חומר המסית לגזענות או אלימות או שיש בו הזדהות עם ארגון טרור

תקופת הזכאות הכללית

כאמור, תקופת הזכאות לקבלת הקלות במכס היא שלוש שנים. עולה הלומד במוסד להשכלה גבוהה או בישיבה גבוהה, או המשרת בשירות סדיר בצה"ל, זכאי, בתנאים מסוימים, להארכת התקופה.

שימו לב!

הפטור ניתן לשימושו העצמי של העולה בלבד.

זכויות הפטור במכס הן חד-פעמיות. כדאי לתכנן את ניצולן בצורה מושכלת, כדי למנוע אכזבות בשל אובדן זכויות.

ניתן לקבל מידע נוסף בנושא המכס בסניפי המכס הפזורים ברחבי הארץ, באתר האינטרנט של אגף המכס שכתובתו: www.mof.gov.il/taxes
או לפנות לדואר האלקטרוני שכתובתו: yishi@customs.mof.gov.il

בחירת מקום מגורים מהווה, עבורכם ועבור משפחתכם, את אחד הצעדים המשמעותיים בתהליך הקליטה. החלטתכם תתבסס, קרוב לוודאי, על שיקולים כמו אורח חיים, מגורים בעיר גדולה או קטנה, ביישוב קהילתי או ביישוב כפרי, בשכונה דתית או חילונית, אפשרויות תעסוקה ומרחק ממקום העבודה, קרבה למשפחה ולחברים, מחירי הדירות, אקלים ועוד. בתחילת דרככם בישראל תעדיפו, קרוב לוודאי, לגור בשכירות, ובשלב מאוחר יותר ייתכן שתחליטו לרכוש דירה.

רוב הישראלים גרים בדירות בבעלותם, בבתיים משותפים. מרבית הדירות המוצעות לשכירות גם הן בבעלות אנשים פרטיים.

רצוי להיעזר בעצות של קרובי משפחה וחברים המכירים את שוק הדירות.

שכירת דירה

דירות להשכרה בדרך כלל מרוהטות חלקית. הדירות מוצעות להשכרה באמצעות מתווכים, במודעות בעיתונים מקומיים או תלויות על גבי לוח מודעות במרכזי ערים, במכולת ובסופרמרקט השכונתי.

חוזה השכירות בין בעל הדירה לשוכרים נערך בדרך כלל לתקופה של שנה, לעתים עם אפשרות להארכה. מקובל לשלם שכר דירה למספר חודשים מראש. רצוי להיעזר בעורך דין שייצג אתכם במשא ומתן עם בעל הדירה ובהכנת חוזה השכירות.

רכישת דירה

ניתן לרכוש מחברת בנייה דירה חדשה בשלבי בנייה, או אפילו בשלבי תכנון, או לקנות דירה "יד שנייה" המוצעת למכירה על ידי הבעלים באמצעות מתווך, או באמצעות מודעה בעיתונות המקומית ובעיתונות הארצית.

רכישת דירה היא השקעה כספית גדולה מאוד. רוב הישראלים כמו גם העולים, נעזרים במשכנתאות ממשלתיות ובהלוואות פרטיות של בנקים או של חברות בנייה. עולים זכאים להלוואות ממשלתיות בתנאים מועדפים.

סיוע ממלכתי בדיוור

הזכאים לסיוע

- עולה
- אזרח עולה
- קטין חוזר

תנאים בסיסיים לקבלת הסיוע

- עולים מוגדרים כ"חסרי דירה": אם מתאריך 1 ביוני 1971 אין ולא הייתה להם או לאחד מבני משפחתם, לחוד או במשותף עם אחר, דירה או חלק בדירה בישראל בבעלות, בחכירה או בשכירות שחל עליה חוק הגנת הדייר.
- עולים בעלי תעודת זכאות בתוקף של "חסרי דירה".

תעודת הזכאות היא מסמך המונפק מטעם ממשלת ישראל - משרד הבינוי והשיכון והמשרד לקליטת העלייה - והמפרט את רמת הסיוע לה זכאי העולה וכן הגבלות שנקבעו.

הזכויות והתנאים לדיוור נקבעים בהתאם למצב המשפחתי, למספר הנפשות במשפחת העולה, לוותק בארץ ולמשך השירות הצבאי.

מתאריך 1.7.2006 ניתן מענק השתתפות בשכר דירה על ידי שלוש חברות שנבחרו, ולא על ידי הבנקים למשכנתאות (כפי שהיה נהוג). החברות המסייעות הן: עמידר, מתן-חן ומ.ג.ע.ר.

כדי לקבל סיוע בשכר דירה יש להגיש בקשה להנפקת תעודת זכאות באחד מסניפי החברות הנ"ל, וכדי לקבל סיוע ברכישת דירה יש להגיש בקשה להנפקת תעודת זכאות באחד מן הבנקים למשכנתאות.

סוגי הסיוע

- א. סיוע חודשי בשכר דירה למי ששוכר דירה
- ב. סיוע במשכנתה לרוכש דירה
- ג. דיוור ציבורי בשכירות חודשית שרובו נמצא באזורי הפריפריה, למי שעונה על קריטריונים המקנים זכאות לדיוור כזה, ובהתאם למלאי הדירות.

משך תקופת הזכאות

- סיוע בשכר דירה - עד 5 שנים מיום קבלת מעמד עולה. בשנה הראשונה לעלייה כלול הסיוע בסל הקליטה.
- משכנתה לרכישת דירה - עשר שנים מיום העלייה.
- לאחר סיום עשר שנות הזכאות לסיוע, העולים העונים על הגדרת הזכאות של המשרד לקליטת העלייה עוברים לטיפולו של משרד הבינוי והשיכון, והוא יבחן את זכאותם של העולים לסיוע בדיוור על פי נהליו.
- דיוור ציבורי - בדומה לזכאות למשכנתה ממשלתית, תקופת הזכאות היא לעשר שנים מיום העלייה.

סיוע בשכר דירה

עולים המוגדרים "חסרי דירה" זכאים לסיוע בשכר דירה אם שכרו דירה או חלק מדירה. עולה יחיד יכול לשכור גם חלק מחדר ולקבל סיוע.

גובה הסיוע ניתן בהתאם למצב המשפחתי - יחיד, משפחה, משפחה חד-הורית, זוג קשישים או קשיש יחיד, ובהתאם למספר השנים בארץ - סכום הסיוע יורד בהדרגה במשך 5 השנים לקבלת הסיוע.

עולים המתקיימים מגמלאות המוסד לביטוח לאומי עשויים להיות זכאים לסיוע מוגדל.

הערה: הסיוע בשכר דירה ניתן ברצף, אין הארכת זכאות למי שנסע לתקופה ממושכת לחו"ל. המשרתים שירות סדיר בצה"ל רשאים לקבל סיוע במהלך תקופת שירותם, נוסף על הזכאות לסיוע.

אופן קבלת הסיוע בשכר דירה

כאמור, הסיוע בשכר דירה בשנה הראשונה כלול בסל הקליטה. החל בשנה השנייה יופקדו כספי הסיוע, באמצעות משרד הבינוי והשיכון, בחשבון הבנק.

סיוע ברכישת דירה

עולים המוגדרים "חסרי דירה" יכולים להיעזר במשכנתה ממשלתית לרכישת דירה.

מהי משכנתה ממשלתית

"משכנתה" היא הלוואה לרכישת דירה או למימון בנייה עצמית של בית, שהערובה

להחזרתה היא רישום זכויות המלווה על הדירה או הבית במידה שההלוואה לא תיפרע. משכנתה ממשלתית ניתנת לעומדים בקריטריונים של משרד הבינוי והשיכון בתנאים נוחים יותר מאלו המקובלים אצל גורמים פרטיים כגון בנקים, קבלני בניין כד'.

המשכנתה צמודה, בדרך כלל, למדד יוקר המחיה ונושאת ריבית שנתית. תקופת ההחזר נעה בין 20 ל-28 שנים.

גובה המשכנתה הממשלתית לעולם אינו מכסה את מלוא עלות הרכישה. לכן ניתן לקבל "הלוואות משלימות" מכספי הבנקים למשכנתאות, לפי התנאים של הבנקים ועל פי שיקול דעתם. כדאי לבדוק את תנאי הלוואות המשלימות ולהשוות בין הבנקים השונים.

באזורי פריפריה שונים מעודדת הממשלה רכישת דירות על ידי תוספת הלוואות. הלוואות אלו, המכונות "הלוואות מקום", משתנות בהתאם למיקום היישוב, סוג הדירה ותנאי שוק הדירות באותו אזור. מרבית אזורי העדיפות הלאומית נמצאים בדרום הארץ או בצפונה. מומלץ להשוות את מחירי הדירות ואת תנאי הסיוע באזורים אלו ובאזורי המרכז, לפני שמחליטים לרכוש דירה.

מידע ניתן לקבל בסניפי הבנקים למשכנתאות, בעיריות ובפרסומי משרד הבינוי והשיכון.

פטור חלקי ממס רכישה

אדם הרוכש דירה בישראל חייב בתשלום מס רכישה, אולם עולה (ותושב ארעי א/1) זכאי לפטור חלקי וישלם מס מוקטן של 0.5% בלבד ממחיר הדירה שרכש ועד לתקרה מסוימת. מעבר לתקרה זו יש לשלם את המס - 5% - במלואו. את המס יש לשלם בתוך 45 ימים מיום חתימת חוזה הרכישה. המאחר לשלם יחויב בקנס ובהצמדה.

הסכומים משתנים מדי פעם, בהתאם לשינויי מדד יוקר המחיה.

הפטור החלקי ניתן לעולה בתנאי שרכש את הדירה בתוך 7 שנים מיום כניסתו לישראל. תקופה זו אינה ניתנת להארכה בשל שהות ממושכת בחו"ל. תקופת שירות סדיר בצה"ל אינה נכללת במניין שבע שנות הזכאות.

מי שרכש דירה בארץ (עד סכום מסוים שאותו ניתן לברר אצל עורך-דין או בבנקים) בשנה שקדמה לעלייתו וישלם מס רכישה מלא כדון, זכאי לקבל החזר בעבור הסכום ששולם, שממנו ינוכה סכום מס הרכישה המוקטן, וזאת לאחר שיוכיח כי עלה בתוך שנה מיום חתימת חוזה הרכישה.

פטור זה ניתן פעם אחת בעבור דירת מגורים, או בעבור קרקע לבניית דירה (בשטח מוגבל), ופעם אחת בעבור בית עסק או משק חקלאי.

דיר ציבורי

עולים נזקקים יכולים לקבל דיר ציבורי, בתשלום שכר דירה יחסית נמוך, באזורים שבהם נבנו בעבר דירות ציבוריות ובהם יש דירות פנויות או מתפנות. דירות ציבוריות נבנו בעבר בעיקר באזורי הפריפריה. עקב מספר העולים הגדול וכמות הדירות הקטנה העומדות לרשות המשרד לקליטת העלייה, תקופת ההמתנה לדיר נמשכת שנים ספורות ומשתנה בהתאם לעיר ולמספר העולים שנקלטו בה.

הזכאים לדיר ציבורי

הדירות הציבוריות מיועדות, כאמור, לעולים נזקקים: זוגות קשישים וקשישים יחידים המקבלים קצבת זקנה עם השלמת הכנסה מן הביטוח הלאומי, משפחות חד-הוריות ומשפחות שבהן אחד מבני המשפחה חולה קשה או עם לפחות 75% נכות קבועה, לפי קביעת הביטוח הלאומי.

ההרשמה היא לאזורים שבהם קיים מלאי דירות ציבוריות ולאו דווקא בעיר המגורים הנוכחית של העולה, ונקבעת לפי תאריך העלייה.

בערים מסוימות נבנו הוסטלים כדיר מוגן לקשישים ובמספר ערים המשרד לקליטת העלייה שוכר מבנים המשמשים דיר מוגן לעולים קשישים - מקבצי דיר. במקבצי דיר יכולים לגור רק עולים קשישים המקבלים קצבת זקנה עם השלמת הכנסה של הביטוח הלאומי. ההמתנה לדיר זה נמשכת שנים ספורות והתור נקבע לפי תאריך העלייה.

מידע נוסף

פרטים נוספים בנושאי דיר מופיעים בחוברת "דיר", ראה רשימת הפרסומים בסוף החוברת ובאתר האינטרנט של המשרד לקליטת העלייה.

תעסוקה הולמת ושביעות רצון בעבודה הם תנאי חשוב לקליטה מוצלחת. להצלחת ההשתלבות בתעסוקה גורמים רבים: מצבו של שוק העבודה, מקצועו של העולה והביקוש למקצוע בישראל, השכלה, ניסיון וגיל, מוכנות לשינוי ולהסבה מקצועית, במקרה הצורך, יוזמה, קשרים אישיים, יכולת שיווק עצמית ועוד.

תהליך ההשתלבות בתעסוקה מורכב מכמה שלבים:

- לימוד השפה העברית
- תרגום והערכת דיפלומות ומסמכים הקשורים להשכלה ולניסיון בעבודה
- תכנון המסלול התעסוקתי עם יועצת הקליטה האישית
- רישוי או הסמכה במקצועות המחייבים רישיון עבודה ישראלי
- חיפוש עבודה
- הסבה או הכשרה מקצועית למי שאינו יכול למצוא עבודה במקצועו או למי שאין לו מקצוע נדרש בשוק העבודה הישראלי

לימוד השפה העברית

לימוד השפה העברית חיוני להשתלבות בחיים בארץ בכלל ובתעסוקה בפרט. כמעט בכל עיר בישראל קיימים אולפנים ללימוד עברית, והם נפתחים ברחבי הארץ לפי הצורך. ישנם סוגי אולפן שונים: למגזר החרדי, לפנסיונרים, לצעירים אקדמאים, אולפני גיור ועוד. כמו כן ניתן לבחור בין אולפני בוקר לאולפני ערב, אולפנים אינטנסיביים או איטיים וכד'. ניתן לקבל פרטים והפניה לאולפן אצל יועצת קליטה אישית בלשכת המשרד לקליטת העלייה הקרובה למקום המגורים.

אולפנים ייעודיים למקצועות הרפואה ולמקצועות טכנולוגיים

נוסף לאולפנים הרגילים קיימים גם אולפנים מיוחדים למקצועות רפואיים וטכנולוגיים.

באולפנים למקצועות הרפואיים לומדים מיומנויות שפה הדרושות לתפקוד מקצועי הולם וכן טרמינולוגיה מקצועית. אולפנים אלו מכינים את בעלי המקצועות הרפואיים והפרה-רפואיים לקורסים לרישוי ולתפקוד הולם במקומות העבודה.

באולפנים רוכשים מיומנויות שפה הדרושות למציאת עבודה והשתלבות במקום עבודה וכן טרמינולוגיה מקצועית.

אולפנים תעסוקתיים

אולפנים תעסוקתיים מיועדים לכלל אוכלוסיית העולים, ומטרתם היא הקניית מיומנויות שפה לצורך מציאת עבודה. מידע על זכאותכם לאולפן תעסוקתי והפנייה ניתן לקבל במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום המגורים. ניתן לקבל מידע על זכאות לאולפן תעסוקתי והפניה במשרד לקליטת העלייה.

תרגום והערכת תעודות

יש למסור דיפלומות ותעודות המעידות על השכלה לתרגום ולחתימה נוטריונית המאשרת את נאמנות התרגום למקור. אין צורך לתרגם תעודות הרשומות בשפה האנגלית.

ניתן לקבל שירותי תרגום ללא תשלום, בארגוני עולים ובעמותות שונות. מידע על כך ניתן לקבל אצל יועצות אישיות בלשכות המשרד לקליטת העלייה ובארגוני עולים.

שימו לב!

תהליך התרגום והאישור עלול להימשך מספר שבועות, לכן רצוי להתחיל בו מיד עם ההגעה לארץ.

הכרה ממשלתית בתעודות ודיפלומות שמקורן במוסדות השכלה בחו"ל

בעלי מקצועות אקדמאים זקוקים להכרה של משרד החינוך בתעודות ובדיפלומות שמקורן במוסדות להשכלה גבוהה בחו"ל. ההכרה דרושה לקבלת רישיון עבודה במקצועות כגון רפואה, עריכת דין, ראיית חשבון וכדומה, לרישום בלשכת התעסוקה לאקדמאים, להפניה לקורסים, לקביעת שכר העבודה במוסדות ציבור ועוד.

יש לפנות למשרד החינוך הקרוב למקום המגורים, כתובות ראו בסוף החוברת.

תכנית תעסוקתית אישית

בתחילת דרכו בארץ, עוד בתקופת הלימודים באולפן, יוכל העולה להיעזר ביועצת קליטה ולבנות עמה, תכנית קליטה תעסוקתית אישית, על פי השכלתו, ניסיונו בעבודה ונסיונותיו, ובהתאם למצב שוק העבודה בישראל. התכנית תכלול

את הצעדים שיהיה על העולה לנקוט, לאחר סיום לימודי העברית באולפן, כדי למצוא עבודה. במסגרת התכנית עשוי העולה לקבל סוגים שונים של סיוע שיקדמו אותו בתהליך מציאת עבודה והשתלבות בארץ, כגון קורסים להסבה או הכשרה מקצועית, קורסי הכנה לבחינות רישוי, מרכז הכוונה לתעסוקת עולים ועוד.

תהליך קבלת רישיון ישראלי לעיסוק במקצוע

בעלי מקצועות אקדמאים ואחרים חייבים לקבל רישיון ישראלי כדי לעסוק במקצועם בישראל. במקרים רבים כולל התהליך בחינת רישוי. עולים החייבים לעבור בחינות רישוי יכולים להשתתף בקורסי הכנה. עולים המעוניינים להשתתף בקורס הכנה לבחינת רישוי יפנו למשרד לקליטת העלייה לבדיקת אפשרות זו.

המשרד לקליטת העלייה משתתף בארגון ובמימון קורסי הכנה לעולים. עולים בתקופת הזכאות פטורים באופן מלא או חלקי משכר לימוד ומקבלים דמי קיום או הבטחת הכנסה בתקופת הלימודים, בהתאם לנהלים.

בעלי המקצועות שלהלן חייבים לעבור בחינת רישוי:

- אחים ואחיות
- בעלי מקצועות פרה-רפואיים
- מורים
- עובדים סוציאליים
- עורכי דין
- פסיכולוגים
- רואי חשבון
- רופאים
- רופאים וטרינרים
- רופאי שיניים
- רוקחים ועוזרי רוקחים
- יועצי השקעות
- מוהלים

רופאים, רופאי שיניים ומקצועות פרה-רפואיים

בכל המקצועות הרפואיים ובמספר מקצועות הפרה-רפואיים דרוש רישיון עבודה בישראל. עולים שלמדו מקצועות אלו בחו"ל, חייבים לעבור תהליך רישוי הכולל, ברוב המקרים, בחינת רישוי.

פטורים מבחינת רישוי רופאים מומחים שהמועצה המדעית של הסתדרות הרופאים הכירה במומחיותם.

תהליך הרישוי:

תהליך הרישוי במקצועות הרפואה נקבע על ידי משרד הבריאות. יש למסור ללשכת הבריאות הקרובה למקום המגורים דיפלומות ומסמכים המעידים על לימודים, סטאז', התמחות וניסיון בעבודה, כולם מתורגמים ומאושרים על ידי נוטריון. משרד הבריאות ישלח לבית העולה הודעה אם עליו לעבור בחינת רישוי, או, בהתאם לוותק בעבודה, "תקופת הסתכלות". רופאים החייבים בבחינת רישוי רשאים להשתתף בקורס הכנה למבחן.

רופאי שיניים ורוקחים עוברים תהליך דומה.

פרטים נוספים ניתן לקבל בלשכות משרד הבריאות, בלשכות המשרד לקליטת העלייה אצל יועצות קליטה אישיות ובחברת "מקצועות הרפואה".

לפרטים על תהליך הרישוי של וטרינרים יש לפנות להסתדרות הרופאים הווטרינריים בבית דגן.

עורכי דין

המעוניינים לעסוק בעריכת דין בישראל צריכים להיות חברים בלשכת עורכי הדין הישראלית. לשם כך יש לעבור בחינות בנושאים הקשורים לחוקים הנהוגים בארץ (בחינות בדיני מדינת ישראל) ולהתמחות אצל עורך דין ישראלי המוכר על ידי לשכת עורכי הדין בישראל. פרטים על תנאי הקבלה ללשכת עורכי הדין ועל תהליך ההסמכה לעריכת דין בישראל ניתן לקבל בלשכת עורכי הדין הישראלית, רח' שופן 1, ירושלים 92190, טל' 02-5660271, www.israelbar.org.il.

רואי חשבון

רואי חשבון חייבים לעבור בחינות רישוי של לשכת רואי החשבון בישראל. יש לפנות למועצת רואי החשבון, רח' בית הדפוס 22, ת"ד 34357 ירושלים 91342, טל' 02-6549333, שלוחה 4.

יועצי השקעות

יועצי השקעות ומנהלי תיקים חייבים לעבור בחינות רישוי של רשות ניירות ערך. ניתן לקבל מידע על בחינות והתמחות ברשות ניירות ערך, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים 95464, טל' 02-6556553.

מורים

תהליך הרישוי וההתאמה של מורים הוא אישי ונקבע לפי ההשכלה, מקצוע

ההוראה והכיתות שבהן רשאי המורה ללמד. יש לפנות אל המפקח המחוזי מן היחידה למורים עולים במשרד החינוך. המפקח יראיין את המורה, יבדוק את התעודות והמסמכים המעידים על השכלה וניסיון בעבודה ויפנה את המורה לוועדת קבלה להמשך תהליך ההתאמה. ברוב המקרים המורה מתבקש ללמוד בקורסי התאמה לשיטות ולתכנים הנהוגים בהוראה בארץ.

פסיכולוגים

פסיכולוגים אינם חייבים לעבור בחינות רישוי, אך הם צריכים להיות בעלי תואר שני או שלישי ולעמוד בתנאי רשם הפסיכולוגים של משרד הבריאות. יש לפנות ללשכת הבריאות הקרובה למקום המגורים ולהגיש את המסמכים המעידים על השכלה ועל ניסיון בעבודה. לאחר מכן עליהם לפנות לוועדת מועצת הפסיכולוגים שתקבע אם הם יקבלו רישיון או אם עליהם לעבור סטאז'.

מועצת הפסיכולוגים, רח' רבי מבכרך 5, תל-אביב 66849, טל' 03-5151186.

מהנדסים ואדריכלים

בעלי המקצועות שלהלן חייבים לקבל רישיון עבודה ישראלי:

- אדריכלים
- מהנדסי כימיה
- מהנדסי בניין
- מהנדסי חשמל

לקבלת תעודת הכרה מקצועית, יש להירשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה. אין צורך בבחינות רישוי. פרטים נוספים אצל יועצות קליטה אישיות בלשכות המשרד לקליטת העלייה.

מהנדסים בתחומים אחרים אינם חייבים לקבל רישיון עבודה.

מידע נוסף על תהליכי רישוי, חיפוש עבודה ועוד, מופיע בחוברות המוקדשות למקצועות השונים, ראו רשימת הפרסומים שבסוף המדריך.

שימו לב!

אין לשלוח מסמכים מקוריים בדואר או להשאירם במוסד כלשהו! אם עליכם להציג מסמכים מקוריים, הציגו אותם אישית והשאירו צילומים.

רישוי במקצועות לא אקדמיים

חובת רישוי חלה גם על המקצועות הבאים:

א. נהגי רכב כבד, רכב ציבורי, אוטובוס ומונית - חייבים במבחנים של משרד הרישוי במשרד התחבורה.

ב. במקצועות אחרים כגון מקצועות חשמל, מתקני גז, מנהלי חשבונות מוסמכים וכד', משרד העבודה קובע על סמך תעודות וניסיון בעבודה אם על העולה להיבחן או לעבור תקופת ניסיון לפני קבלת רישיון.

לקבלת פרטים נוספים, יש לפנות ליועצת האישית בלשכות המשרד לקליטת העלייה או לאגף להכשרה מקצועית במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה הקרוב למקום המגורים.

חיפוש עבודה

עולים שסיימו את לימודי האולפן וטרם התחילו לעבוד, יפנו אל יועצת הקליטה האישית ויקבלו הפניה לעבודה או לקורסים, בהתאם לתכנית התעסוקתית האישית. עולים שסיימו את זכאותם לסל קליטה יקבלו, בעת חיפוש העבודה או הלימודים בקורס ועד תום השנה הראשונה לעלייתם, תשלומי הבטחת קיום מן המשרד לקליטת העלייה.

דרכים נוספות לחיפוש עבודה:

- במודעות דרושים בעיתונות היומית, במקומונים ובאינטרנט
- באמצעות מרכזים להכוונה ולהשמת עולים
- בעזרת קשרים אישיים
- בחברות העסקה פרטיות
- בשירות התעסוקה, החל בשנה השנייה לעלייה

כללים לתשלום הבטחת קיום ל"דורשי עבודה" - בזמן חיפוש עבודה

כאמור, עולים בגיל העבודה שסיימו לקבל את תשלומי סל הקליטה ועדיין אינם עובדים, וכן עולים הלומדים בקורס מקצועי מוכר הנמשך לפחות 24 שעות שבועיות, זכאים לתשלום הבטחת קיום ממשרד לקליטת העלייה, עד תום השנה הראשונה לאחר העלייה. כדי לקבל הבטחת קיום, על העולים להתייצב אצל יועצת הקליטה האישית.

מרכזי הכוונה לתעסוקת עולים ולתושבים חוזרים

עולים ותושבים חוזרים שאינם מועסקים יכולים להיעזר בשירותים הניתנים במרכזי הכוונה תעסוקתיים שמפעיל המשרד לקליטת העלייה. מטרת המרכזים היא השמה בעבודה ההולמת את כישורי העולה. במרכזי הכוונה התעסוקתיים פועלים פסיכולוגים תעסוקתיים ורכזי השמה הבונים, לכל עולה, מסלול תעסוקתי אישי, מקנים לו כלים להעצמת יכולתו להשתלב בעבודה, כגון סדנאות לגישור פערים בין-תרבותיים וסדנאות לחיפוש עבודה ומלווים אותו, בצורה פעילה, בתהליך חיפוש העבודה. במקרה הצורך העולים מקבלים שיעורי תגבור בעברית מקצועית, אנגלית מקצועית או לימודי מחשב בהתאם לאבחון מקצועי.

מרכזים תעסוקתיים נמצאים בערים: תל-אביב, כפר-סבא, ירושלים, חיפה, אשדוד ובאר-שבע. את כתובות המרכזים ניתן למצוא בסוף החוברת.

תקופת הזכאות:

- עולים חדשים בתוך - 10 שנים מתאריך העלייה.
- תושבים חוזרים - בתוך השנתיים הראשונות מתאריך החזרה לארץ.

קורסים להסבה והכשרה מקצועית

עולים המתייצבים אצל יועצת הקליטה האישית ולא מצאו עבודה במקצועם, או עולים שאין להם מקצוע נדרש בישראל, יקבלו מידע על אפשרויות של קורסים להסבה מקצועית, רענון מידע בתחומים נדרשים וכד'.

ניתן לקבל פרטים על קורסים ובירור זכאות לדמי קיום במשך הלימודים בקורס אצל יועצת קליטה אישית במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום המגורים.

שימו לב!

מכל עולה המשתתף בהשתלמויות ערב לעולים או בקורסי הסבה נגבים דמי השתתפות עצמית. לפרטים, פנו ליועצת הקליטה האישית.

קידום העסקה (מימון שכר)

המשרד לקליטת העלייה עשוי להשתתף במימון העסקתו של עולה אצל מעסיק, אם הסיוע יקדם את קליטתו של העולה בעבודה. הסיוע ניתן ישירות למעסיק, על סמך פנייתו ובהסכמת העולה.

זכאים לסיוע בקידום העסקה

- עולים אקדמאים שנקלטו בעבודה במשרדי ממשלה, מוסדות ציבור וכדומה
 - מדענים שקיבלו הכרה של המרכז לקליטה במדע כ"מדענים" בהתאם לקריטריונים של המרכז - פרטים ראו בהמשך
 - עולים העובדים אצל מעסיק פרטי
 - עולים אמנים וספורטאים
- לבדיקת אפשרויות הסיוע יש לפנות ליועצת קליטה אישית במשרד לקליטת העלייה.

סיוע מיוחד לאמנים

אמנים עולים זכאים לקבל מענק חד-פעמי ממשרד לקליטת העלייה וזאת לאחר שקיבלו הכרה של אמן על ידי ועדה מקצועית בתחום עיסוקם (מוזיקה, אמנויות פלסטיות, ספרות, קולנוע וטלוויזיה, תיאטרון, אמנויות הבמה וכד'). הסיוע מיועד להצטיידות ראשונית, לחשיפתם ולקידום העסקתם.

ניתן לקבל פרטים על אופן הפנייה לוועדה המקצועית אצל יועצת קליטה אישית במשרד לקליטת העלייה באזור המגורים.

אמנים שהוועדות המקצועיות יכירו בהם כ"מצטיינים" וכ"מצטיינים במיוחד" יופנו למרכז לקליטת אמנים עולים מיסודו של המשרד לקליטת העלייה ומנהל התרבות במשרד התרבות והספורט, לקבלת סיוע נוסף במימון פרויקטים אמנותיים, בקידום ובחשיפה לקהל הרחב על ידי סיוע כספי בארגון מופעים, קונצרטים, תערוכות ומגוון רחב של תחומים נוספים.

סיוע לספורטאים

ספורטאי/מאמן ספורט שהוכר על ידי מנהל הספורט במשרד המדע התרבות והספורט זכאי לקבל מענק חד-פעמי. פרטים אצל יועצי הקליטה האישיים.

סיוע מיוחד למדענים

מדענים ומהנדסי מחקר ופיתוח (מו"פ) יכולים להיעזר בשירותיו של המרכז לקליטה במדע לשם חיפוש תעסוקה מתאימה.

המרכז מעניק סיוע למעסיקים במימון חלק מעלויות השכר של המדענים ושל מהנדסי מו"פ, עולים ותושבים חוזרים. מדענים ומהנדסי מחקר ופיתוח מקבלים במרכז ייעוץ, הכוונה וליווי באשר לאפשרויות הקליטה במחקר ופיתוח בישראל

(באקדמיה, במכוני המחקר, בתעשייה ובבתי החולים) בתחומי התמחותם. הרישום למאגר המידע של המרכז מאפשר הפניית המדען להצעות דרושים המתקבלות במרכז.

כמו כן המרכז מעניק מלגות לדוקטורנטים ולפוסט-דוקטורנטים באוניברסיטאות.

זכאים לסיוע

עולים או תושבים חוזרים, העונים על אחד מהתנאים הבאים:

א. בעלי תואר Ph.D או תואר מקביל שעבדו במחקר ובפיתוח לפחות שלוש שנים מתוך חמש השנים שקדמו לעלייתם לישראל ופרסמו לפחות שלושה פרסומים מדעיים או רשמו על שמם שלושה פטנטים. תקופת הדוקטורט תיחשב כעבודה במחקר.

ב. בעלי תואר M.Sc או תואר מקביל שעבדו במחקר ובפיתוח, לאחר קבלת התואר, לפחות ארבע שנים מתוך שש השנים שקדמו לעלייתם לישראל ופרסמו לפחות שלושה פרסומים מדעיים או רשמו על שמם שלושה פטנטים. במקרה זה תינתן זכאות לסיוע מלא למעט באוניברסיטאות.

ג. בעלי תואר M.Sc או תואר מקביל שעבדו במחקר ובפיתוח לאחר קבלת התואר, לפחות ארבע שנים מתוך שש השנים שקדמו לעלייתם לישראל ואין להם פרסומים או פטנטים הרשומים על שמם יהיו זכאים אך ורק כמועמדים לסיוע במו"פ בתעשייה.

ד. צעירים עד גיל 32 בעלי תואר M.Sc או תואר מקביל חסרי ניסיון במחקר ובפיתוח יהיו זכאים לשנת סיוע אחת בלבד בתעשייה.

ה. צעירים עד גיל 37 בעלי תואר M.Sc או תואר מקביל אשר יתקבלו כתלמידי מחקר באחת מהאוניברסיטאות יהיו זכאים למלגת דוקטורט.

הערה: במקרה של ספק לגבי שקילותו של התואר מחו"ל לתואר מקביל בארץ, תקבע המחלקה להערכת תארים במשרד החינוך את תקופתם של התארים שניתנו על ידי מוסדות ההשכלה גבוהה בחו"ל.

תקופת הזכאות לסיוע במימון שכר

- עולה: עד 6 שנים מיום העלייה, בתנאי שיתחיל לעבוד בסיוע המרכז לקליטה במדע בתוך 3 שנים מיום קבלת מעמד עולה. משך תקופת הסיוע: שנתיים עד ארבע שנים.

מדען עולה שייקלט במגזר העסקי בלבד זכאי לסיוע עד 7 שנים מיום העלייה, בתנאי שיתחיל לעבוד בסיוע המרכז לקליטה במדע בתוך 4 שנים מיום קבלת המעמד.

רופא עולה שיוכר כמדען זכאי לסיוע עד 8 שנים מיום העלייה, בתנאי שיתחיל לעבוד כרופא בסיוע המרכז לקליטה במדע בתוך 5 שנים מיום קבלת המעמד.

דוקטורנט עולה זכאי למלגה, בתנאי שהתקבל לאוניברסיטה בישראל כתלמיד מחקר בתוך שנתיים מיום קבלת המעמד.

• תושב חוזר: עד 3 שנים מיום קבלת המעמד, בתנאי שיתחיל לעבוד בסיוע המרכז לקליטה במדע, בתוך שנה מיום החזרה לארץ. משך תקופת הסיוע - שנה (ניתן לפרוס את הסיוע השנתי על פני שנתיים).

למי שהתקבל לפוסט-דוקטורט באוניברסיטה תקופת זכאותו לסיוע המרכז היא שנתיים.

אופן הפנייה

על המדען לפנות בכתב בצירוף המסמכים הבאים, בעברית או באנגלית:

- קורות חיים
 - רשימת פרסומים ופטנטים
 - צילום דיפלומות או תעודות מתורגמות עם חתימה נוטריונית (לתעודות שאינן כתובות בעברית או באנגלית)
 - צילום עמודים מס' 1 ו-2 של תעודת עולה
 - תושב חוזר הנמצא בחו"ל - ישלח שאלון תושב חוזר באמצעות נציגות ישראל בחו"ל
- כתובת המרכז לקליטה במדע מופיעה בסוף החוברת.

סיוע בהקמת עסק

המשרד לקליטת העלייה מפעיל תכניות לעידוד יזמות עולים ותושבים חוזרים. המשרד, באמצעות אגף יזמות עסקית, מפעיל עבור העולים מוקד מידע עסקי, המספק שירותי מידע עסקיים באמצעות יועצים בכמה שפות. המוקד נותן מענה 24 שעות ביממה. מספרו: 1-700-702-071.

למחייגים מחו"ל: 972-35117115, פקס: 03-9674094.

בנוסף, במסגרת התכנית לעידוד יזמות, ניתנים לעולים ייעוץ, הכוונה, ליווי

עסקי ומימון. התכנית מופעלת באמצעות מרכזים לטיפול יזמות (מט"י) וגופים ציבוריים נוספים.

שירותים הניתנים במסגרת התכנית

- יועצים בלשכות המשרד לקליטת העלייה מעניקים הדרכה, מפנים - למעלו"ת (מרכזים לסיוע עסקי-מט"ים) ומטפלים בבקשות להלוואות.
 - המרכזים לטיפול יזמות (מעלו"ת-מט"ים) מעניקים שירותים מקצועיים כגון סיוע בבניית תכנית עסקית, בדיקת כדאיות עסקית, הגדרת תקציבים, מתן מידע בנושאים כגון מקורות מימון אפשריים, שיווק, חוקי מס, רישיונות ועוד. המרכזים יכולים לסייע לעולה ביצירת קשרים עסקיים, איתור שותפים או משקיעים, קורסים להרחבת הידע העסקי, סדנאות עסקיות, מועדונים עסקיים וכדומה.
 - הלוואות למימון העסק בתנאים נוחים ביותר.
- כתובות מעלו"ת ניתן לקבל בטלפון 1-700-700-605.

תהליך קבלת הסייע

מי ששוקל להקים עסק מוזמן לפנות ליועצת יזמות עסקית במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריו לבדיקת זכאות לסייע ולקבלת ייעוץ והכוונה ראשוניים. היועצת תפנה את העולה למט"י או לגוף אחר באזור המגורים.

מידע נוסף

פרטים נוספים ניתן לקבל אצל מנהלות מחלקת יזמות עסקית במחוזות המשרד לקליטת העלייה, במרכזי מעלו"ת-מט"ים ובאתר האינטרנט של המשרד לקליטת העלייה.

כמו כן, ניתן לקבל שירותי ייעוץ עסקי בזמן אמת באמצעות אתר אינטרנט המשותף למשרד לקליטת העלייה ולרשות לעסקים קטנים, בשפות: עברית, אנגלית, ספרדית, צרפתית ורוסית.

כתובת האתר www.2binisrael.org.il.

באתר ניתן לעיין במגוון פרופילים עסקיים.

הקלות במס הכנסה

נקודות זיכוי

עולה זכאי להקלה מיוחדת במס הכנסה ב-3.5 השנים הראשונות לעלייתו. ההקלה ניתנת בשלוש "נקודות זיכוי" בשנה וחצי הראשונות לעלייתו, שתי "נקודות זיכוי" בשנה שאחריה ו"נקודת זיכוי" אחת בשנה הנוספת.

נקודת זיכוי היא סכום, המשתנה מדי פעם, שאותו מקזזים מסך כל המס שהאדם חייב לשלם. על העולה למלא טופס 115, לצרף אליו תעודת עולה ולמוסרם למעסיק לשם הסדרת נקודות הזיכוי עם שלטונות המס. בעת קבלת המשכורת יש לוודא שנקודות הזיכוי קוזזו מן המס. לפעמים נדרש העולה לפנות בעצמו למס הכנסה ולבקש אישור על זכאותו לנקודות זיכוי. את האישור יש למסור למעסיק.

מידע נוסף

ניתן למצוא פרטים נוספים בנושאים הקשורים לתעסוקה, לתהליכי רישוי במקצועות השונים, לזכויות עובדים, לארגונים מקצועיים ועוד בחוברת "תעסוקה בישראל". מידע על תנאי תעסוקה במקצועות השונים מופיע בסדרת חוברות בנושא המקצועות. להזמנת הפרסומים חינם נא לפנות לאגף מידע ופרסום, רח' הלל 15, ירושלים 94581.

שירותי רווחה

שלושה גופים ממלכתיים מעניקים שירותי רווחה לתושבי ישראל: המוסד לביטוח לאומי, משרד הרווחה והמשרד לקליטת העלייה. בנוסף, רשויות מקומיות מעניקות שירותי רווחה לתושביהן באמצעות לשכות לשירותים חברתיים ושורה של עמותות וארגונים פרטיים המעניקים שירותים בתחומי התמחותם.

שירותי רווחה במשרד לקליטת העלייה

המשרד לקליטת העלייה מעניק הבטחת קיום לעולים "נתמכים" שאינם יכולים לעבוד מסיבות גיל, מצב בריאותי, מצב משפחתי או סיבות סוציאליות.

שימו לב!

באחד ביולי 2004, עלה גיל הפרישה ל-67 לגברים ול-64 לנשים. לגברים שנולדו החל במאי 1942 ולנשים שנולדו החל במאי 1953, עולה גיל הפרישה באופן הדרגתי ונקבע על-פי קריטריונים של תאריך לידה ומין. ניתן לקבל פרטים על גיל הפרישה המדויק בסניפי המוסד לביטוח לאומי ובאתר האינטרנט שכתובתו: www.blt.gov.il

הזכאים להבטחת קיום כ"נתמכים" והתנאים לקבלת הסיוע

- א. **משפחה חד-הורית**
גיל ההורה - 14 שנים ומעלה
גיל הילד הצעיר במשפחה עד 7 שנים
הילד גר עם ההורה
- ב. **אישה הרה**
אישה מגיל 14 שנים ומעלה
נמצאת בהריון בשבוע ה-13 או יותר, או בשמירת הריון
אינה עובדת ואינה לומדת בקורס
בן זוגה אינו עובד ואינו לומד בקורס
- ג. **עולים בגיל טרום פנסיה**
גילם עד 5 שנים לפני החלת גיל הזקנה (כאמור, על פי הקריטריונים שנקבעו

על ידי המוסד לביטוח לאומי), בהתאם לתאריך הלידה
שני בני הזוג אינם עובדים
שני בני הזוג אינם לומדים בקורס

ד. חולים

גיל 18 עד גיל זקנה
בעלי אישור רפואי על אי-יכולת לעבוד באופן קבוע או זמני לתקופה העולה
על 30 ימים ברציפות.

ה. מאושפזים במוסד אשפוז מתמשך (בית אבות סיעודי, בית חולים לחולי
נפש וכד')

בגיל 18 עד גיל זקנה
זכאים ל- $\frac{1}{3}$ מדמי קיום ליחיד

ו. מטופלים במרכזי אבחון ושיקום מקצועי של משרד הרווחה

בגיל 18 עד גיל הזקנה
נכה או מוגבל המטופל במרכז אבחון ושיקום או עובד במפעל מוגן

ז. עיוורים, נכים או מוגבלים

בגיל 18 עד גיל הזקנה
בעלי אישורים רפואיים מתאימים, או מי שהופנו לשירותי אבחון למפגר או
לשירות לעיוור של משרד הרווחה
אינם עובדים ואינם לומדים בקורסים

ח. משגיחים על בן משפחה חולה

קרבה משפחתית של בן משפחה הנמצא בהשגחה: בן/בת, בן/בת זוג,
הורה

גיל המשגיח: גבר בן 18 עד גיל הזקנה, אישה בת 18 עד גיל הזקנה
המטופל גר עם המשפחה המטפלת
אישורים רפואיים

ט. מכורים לאלכוהול או לסמים

התקבלו לטיפול במרכז לנפגעי סמים ואלכוהול

י. דרי רחוב

מטופלים על ידי היחידה לדרי רחוב או על ידי הלשכה לשירותים חברתיים
של הרשות המקומית

שימו לב!

הבטחת קיום לנתמכים ניתנת לעולים שהם ובני זוגם אינם מקבלים סיוע
אחר ממשרד לקליטת העלייה או מן הביטוח הלאומי ואינם בעלי רכב, פרט
למי שמקבל קצבת ניידות לנכים מן המוסד לביטוח לאומי או מי שזקוק לרכב
מסיבות רפואיות.

תקופת הזכאות להבטחת קיום כ"נתמכים" והתנאים לקבלתה

הסיוע מתחיל לאחר סיום קבלת "סל קליטה", כלומר החל בחודש ה-7 וכלה בחודש ה-12 מיום העלייה לארץ כולל.

משך הסיוע - עד 6 חודשים.

בתום השנה הראשונה לעלייה יש לפנות למוסד לביטוח לאומי לקבלת הבטחת הכנסה בהתאם לחוקי הביטוח הלאומי.

סכום הסיוע - בהתאם למספר הנפשות הרשומות באותה תעודת עולה, כולל ילדים עד גיל 18.

כיצד מקבלים הבטחת קיום

עליכם לפנות ליועצת קליטה אישית בלשכת המשרד לקליטת העלייה הקרובה למקום מגוריכם, להגיש בקשה לסיוע ולהציג את המסמכים הדרושים. אם תימצאו זכאים, יועבר הסיוע לחשבון הבנק שלכם.

"נתמכים" שאינם זכאים להבטחת קיום

- בני משפחה שבה אחד מבני הזוג עובד ומקבל שכר שמעל לשכר המינימום או מקבל הבטחת הכנסה מן המוסד לביטוח לאומי
- בני משפחה שבה אחד מבני הזוג ישראלי ותיק או תושב חוזר.

סיוע מיוחד לעולים במצב של או מצוקה זמנית - קרן מנהל המחוז

במקרה של מצוקה זמנית ניתן לפנות אל יועץ הקליטה בלשכה או בסניף של המשרד ולבקש סיוע כספי מיוחד מקרן מנהל המחוז. סיוע זה הוא חד-פעמי.

ניתן לקבל פרטים נוספים אצל יועצי הקליטה במשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום המגורים.

שירותי המוסד לביטוח לאומי

לפי החוק, כל תושב ישראל בן 18 ומעלה חייב להיות מבוטח במוסד לביטוח לאומי ולשלם דמי ביטוח חודשיים. ביטוח זה מזכה את התושב בסיוע בתקופות שבהן הוא נזקק לעזרה. חובת הביטוח אינה חלה על אישה נשואה שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה.

העולים פטורים מחובת תשלום דמי הביטוח הלאומי במהלך השנה הראשונה לעלייתם, בתנאי שאינם עובדים.

עולים אינם מבוטחים ע"י המוסד לביטוח לאומי בדרך כלל, בשנה הראשונה לקבלת מעמד עולה, אך ישנן מספר קצבאות המשולמות לעולים מרגע הגעתם ארצה, למרות שלא צברו זכויות, כגון גמלת סיעוד, גמלת נידות, גמלה לילד נכה, קצבה לשירותים מיוחדים וכד'.

לפרטים נוספים בעניין זה רצוי לפנות למוסד לביטוח לאומי.

אופן תשלום דמי הביטוח:

- עובד שכיר: המעסיק משלם את דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח בריאות ומנכה אחוז מסוים ממשכורתו של העובד
- עובד עצמאי, סטודנט או שאינו עובד חייבים לשלם בעצמם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום המגורים.

ביטוח אימהות

הביטוח הלאומי משלם את הוצאות אשפוז היולדת ומעניק לאישה מענק לידה. אישה עובדת מקבלת גם דמי לידה כפיצוי על אובדן הכנסה. דמי הלידה משולמים בעבור תקופה של 7-14 שבועות בהתאם לתקופת העבודה שלפני הלידה ובתנאי ששולמו, בגין היולדת, דמי ביטוח בתקופת עבודתה.

דמי הלידה המשולמים ליולדת הם בגובה שכרה החודשי, אחרי ניקוי מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.

קצבת ילדים

הביטוח הלאומי מעניק קצבת ילדים חודשית, מיום עלייתו של הילד ועד למלאות 18 שנים.

עולים שהגיעו לארץ עם ילדיהם, או ילדים שהגיעו ללא הורים, יקבלו קצבת ילדים שתופקד בחשבון הבנק שבו מופקדים כספי "סל הקליטה".

הורים שילדם נולד בארץ יתבקשו למסור בבית החולים שילדם נולד את פרטי חשבון הבנק, ובית החולים יעביר את הפרטים למוסד לביטוח לאומי לשם קבלת תשלומי קצבת הילדים.

הבטחת הכנסה

גמלה להבטחת הכנסה משולמת לכל אדם ומשפחה שאין בכוחם להבטיח לעצמם הכנסה מספקת למחייתם. הזכאות להבטחת הכנסה נבחנת על פי מצבה הכלכלי של המשפחה ולפי תנאים נוספים:

- מי שניצל את זכאותו לדמי אבטלה ולשכת התעסוקה לא הצליחה להציע לו

- עבודה מתאימה, או מי שלומד בקורס להכשרה מקצועית בשעות היום
 - מי שלצמיתות אינו מסוגל לעבוד והוא בן 55 ומעלה
 - אישה הרה החל בשבוע ה-13 להריון
 - הורה יחיד שבחזקתו ילד עד גיל שנתיים
 - חולה שאינו מסוגל לעבוד יותר מ-30 ימים רצופים, או מי שמטפל בבן משפחה חולה
 - מי שנמצא במצוקה קשה בגלל אסון לא צפוי
- חשוב מאוד: לשם קבלת הבטחת הכנסה למשפחה, על שני בני הזוג לעמוד בתנאים, וכל מקרה נבדק לגופו (למשל - במקרה של אישה הרה החל בשבוע ה-13 להריונה, על בן הזוג לעבור מבחן הכנסות ומבחן תעסוקה).
לפרטים פנו למוסד לביטוח לאומי.

שימו לב!

מי שברשותו רכב, לא יהיה זכאי להבטחת הכנסה, למעט המקרים שלהלן:
נכה ברגליו או נכה שאינו מסוגל לעבוד
הוא או בן משפחתו זקוקים לרכב לצורך טיפול רפואי
יש לו ילד נכה
ברשותו אופנוע
הוא עובד ומשתכר שכר נמוך על-פי הנקבע בביטוח לאומי, ועונה על תנאים נוספים (לפרטים פנו למוסד לביטוח לאומי)

קצבת זקנה

כל תושבי ישראל, נשים וגברים, מעל גיל 70 אשר השלימו כחוק תקופת ביטוח למוסד לביטוח לאומי, זכאים לקצבת זקנה מן המוסד לביטוח לאומי. יחד עם זאת, גיל הזכאות לקצבת זקנה לנשים שנולדו החל ביוני 1939 עולה באופן הדרגתי בהתאם לחוק ששונה ביולי 2004. (לפרטים על הגיל המדויק לזכאות של נשים לקצבת זקנה פנו לסניפי המוסד לביטוח לאומי). בנוסף, תושבים שאינם עובדים ו/או הכנסתם אינה עולה על מינימום שנקבע, זכאים לקצבת זקנה בהתאם לגיל הפרישה על-פי חוק.
מידע על קצבת זקנה מיוחדת לעולים הזכאים ראו בפרק "צעדים ראשונים", רישום בביטוח לאומי - קצבת זקנה מיוחדת.

שימו לב!

באחד ביולי עלה גיל הפרישה ל-67 לגברים ול-64 לנשים. לגברים שנולדו החל במאי 1942 ולנשים שנולדו החל במאי 1953, עולה גיל הפרישה באופן הדרגתי, ונקבע על-פי קריטריונים של תאריך לידה ומין.
לפרטים על גיל הפרישה המדויק ניתן לפנות לסניפי המוסד לביטוח לאומי.

עולים יוצאי חבר העמים או מזרח-אירופה, מקבלים את הקצבה החודשית ישירות לחשבון הבנק. עולה נשוי שהגיע אחרי בן/בת הזוג, נדרש לפנות לביטוח לאומי מיד עם עלייתו ולהגיש בעצמו תביעה לקצבת זקנה.

עולים מכל שאר הארצות שאין להם פנסיה מארץ המוצא או שהכנסתם נמוכה צריכים לפנות, מיד עם עלייתם, לביטוח הלאומי ולהגיש תביעה לקצבת זקנה. הקצבה תשולם רק ממועד הגשת התביעה.

אם, מסיבה כלשהי, הקצבה לא שולמה במועד, יש לפנות בהקדם לסניף הקרוב של המוסד לביטוח לאומי.

ביטוח אבטלה

כל תושב ישראלי שעבד כשכיר ושולמו בעבורו דמי ביטוח לאומי, זכאי לקבל דמי אבטלה מן המוסד לביטוח לאומי, בתנאי שעבד תקופה מסוימת כפי שנקבע בחוק.

משך תקופת הזכאות המרבית לדמי אבטלה משתנה בהתאם לקריטריונים שונים כגון גיל, מצב משפחתי, תקופת העבודה שקדמה לאבטלה וכדומה.

לקבלת דמי אבטלה תחילה יש לפנות ללשכת התעסוקה. פונה שיסרב לקבל הצעת עבודה מלשכת התעסוקה לא יהיה זכאי לדמי אבטלה במשך תקופה של 90 ימים.

מי שנשאר מובטל גם לאחר תקופת הזכאות לדמי אבטלה, אינו זכאי יותר לדמי אבטלה, אלא רק להבטחת הכנסה (במידה שזכאי לה).

ביטוח מילואים

אזרחים שנקראו לשרת במילואים זכאים לתגמול על בסיס שכר הברוטו שלהם. גם עולים שנקראו לשירות מילואים והיו מבוטחים פרק זמן כפי שנקבע בחוק מקבלים תגמול מילואים.

עולים שהתגייסו בטרם הספיקו לעבוד פרק זמן דרוש מקבלים תגמול מינימום. עולים שלא עבדו כלל חייבים לוודא שיש להם תיק במוסד לביטוח לאומי על מנת לקבל תגמול מילואים.

לקבלת תגמול מילואים יש להגיש בקשה למעביד או לביטוח לאומי בצירוף אישור מצה"ל.

שימו לב!

צפויים שינויים בכללים למתן קצבאות וגמלאות שונות. יש לבדוק את זכאותכם במוסד לביטוח לאומי. החוקים והנהלים של המוסד לביטוח הלאומי הם שקובעים ולא הפרסום בחוברת.

ענפי ביטוח נוספים

- ביטוח נכות
- ביטוח נפגעי עבודה
- גמלת ניידות
- ביטוח שאירים
- ביטוח סיעוד
- ביטוח עובדים במקרה של פשיטת רגל
- חוק מזונות
- חוק התגמולים לאסירי ציון
- חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה

שימו לב!

רצוי לוודא במקום העבודה שהמעסיק משלם בעבורכם את דמי הביטוח הלאומי כפי שמחייב החוק.

מידע נוסף

ניתן לקבל פרטים נוספים בנושאי ביטוח לאומי בסניף המוסד לביטוח לאומי הסמוך למקום המגורים, בחוברת "ביטוח לאומי", לפי רשימת הפרסומים בסוף החוברת ובאתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי www.btl.gov.il.

המידע המתפרסם כאן הוא בבחינת כלי עזר לצורך התמצאות בלבד ואינו מקנה זכאות לסיוע. נא לבדוק את זכאותכם בסניף המוסד לביטוח לאומי הקרוב למקום מגורכם.

הטבות לאזרחים ותיקים

המשרד לענייני גמלאים (בשיתוף עם המוסד לביטוח לאומי) מעניק לפנסיונרים תעודת "אזרח ותיק" המקנה זכות להנחות בתחומים שלהלן:

- תחבורה ציבורית
- אגרת טלוויזיה
- מופעי תרבות
- כניסה לגנים הלאומיים
- ארנונה
- רכישת תרופות הכלולות בסל התרופות של קופת חולים למקבלי השלמת הכנסה

יש להציג תעודת אזרח ותיק בצירוף תעודת זהות.

תעודת אזרח ותיק נשלחת לכל אזרח בהגיעו לגיל פנסיה. אם לא קיבלתם את התעודה בדואר, עליכם לפנות, בכתב, למשרד לענייני גמלאים, מוקד אזרח ותיק, רח' קפלן 3 ירושלים 91929. במכתב יש לציין את שמכם המלא, מספר תעודת הזהות וכתובת מלאה למשלוח דואר.

חוק ביטוח בריאות ממלכתי

שירותי הבריאות בישראל ניתנים מתוקף חוק ביטוח הבריאות הממלכתי לכל תושב ישראל, ובכלל זה עולה ותושב ארעי א/1. על פי החוק, חייב כל תושב להיות מבוטח באמצעות תשלום דמי ביטוח בריאות למוסד לביטוח לאומי ולהירשם באחת מארבע קופות החולים המעניקות שירותי בריאות למבוטחים: כללית, לאומית, מאוחדת, או מכבי. כל תושב יכול להירשם לקופת חולים לפי בחירתו, ללא קשר לגילו או למצבו הבריאותי ולקבל את מלוא שירותי קופ"ח הניתנים במסגרת "סל הבריאות". השירותים והתרופות הכלולים ב"סל הבריאות" מוגדרים בחוק וכוללים ביקור אצל רופאים, בדיקות מעבדה, טיפולים שונים, אשפוז ותרופות במחיר מופחת. חלק מן השירותים, כגון טיפול שיניים, ניתנים במסגרת קופת החולים תמורת תשלום.

ניתן לעבור מקופה לקופה, בתנאי שהאדם היה מבוטח בקופה אחת לפחות במשך שנה אחת.

כל תושב מעל גיל 18 משלם את דמי ביטוח הבריאות למוסד לביטוח לאומי, כפי שהוא משלם דמי ביטוח לאומי - שכירים על ידי ניכוי משכרם ועובדים עצמאיים ומי שאינם עובדים על ידי תשלום ישיר למוסד לביטוח לאומי.

זכרו!

חשוב להירשם לקופת חולים כבר בימים הראשונים להגעתכם ארצה על מנת להבטיח לעצמכם זכאות לשירותים רפואיים בשעת הצורך.

ביטוח בריאות לעולים חדשים

ביטוח בריאות לעולים חדשים

העולים מקבלים שובר הפניה לקופ"ח בצירוף תעודת עולה בנמל הכניסה לישראל. מי ששינה מעמדו מתייר לעולה מקבל את השובר במשרד לקליטת העלייה, בעת קבלת תעודת עולה. עם השובר ותעודת העולה יש לפנות לבנק הדואר ולמלא טופס רישום ובו מצוין, בין היתר, שם קופת החולים שבה בחר

העולה. לאחר מכן יש לפנות לקופת חולים לקבלת כרטיס חבר.

מי שאינו יכול לפנות לבנק הדואר (מסיבות בריאותיות וכד') רשאי לשלוח מיופה כוח מטעמו לאחת מן הלשכות המחוזיות של משרד הבריאות. לשם כך על מיופה הכוח להצטייד במסמכים מזהים שלו ושל שולחו. לאחר הצגת המסמכים המתאימים יקבל מיופה הכוח אישור לבנק הדואר, שם ירשום את שולחו ויציג את שאר המסמכים הדרושים.

שייך רטרואקטיבי לקופות החולים:

אנו מזכירים כי חשוב להירשם לאחת מקופות החולים בהקדם האפשרי, אולם אם מסיבה כלשהי נזדקק העולה לטיפול רפואי לפני שהספיק להירשם לקופת חולים, עליו לפנות למחלקת נציבת קבילות לחוק ביטוח בריאות ממלכתית שבמשרד הבריאות.

נציבות הקבילות, משרד הבריאות

רח' רבקה 29, ירושלים

טלפון: 02-5681234

פקס: 02-6714308

כתובת דואר אלקטרוני: kvilot@moh.health.gov.il

בעניין זה רצוי להיעזר ביועצת הקליטה.

פרטים נוספים על תהליך הרישום ניתן למצוא בפרק "צעדים ראשונים" או בחוברת "בריאות".

בחצי השנה הראשונה לעלייתם, פטורים העולים מחובת תשלום דמי ביטוח בריאות. הפטור ניתן לעולים שאינם עובדים. מי שיתחילו לעבוד לפני תום חצי השנה הראשונה ישלמו דמי ביטוח בריאות בהתאם להכנסתם.

עולים שאינם עובדים לאחר סיום האולפן ומקבלים דמי קיום ממשרד לקליטת העלייה, לדוגמה, עולים המשתתפים בקורסים להסבה או להכשרה מקצועית, פטורים מתשלום דמי ביטוח בריאות עד תום שנה מיום עלייתם.

קטין חוזר ותושב עולה פטורים מתקופת ההמתנה, אולם אינם פטורים מתשלום דמי הביטוח.

שימו לב!

אנשים השוהים בישראל באשרת תייר או אשרה זמנית אחרת, אינם זכאים לטיפול רפואי במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. עליהם לדאוג לביטוח בריאות פרטי לפני שהם מגיעים לישראל, כדי להימנע מהוצאות גבוהות בשל

אשפוז או טיפול רפואי, אם יזדקקו לו בארץ.

מי ששווה בארץ תקופה ממושכת, יכול לרכוש ביטוח בריאות פרטי בקופות החולים או בחברות ביטוח.

טיפול באם ובילד

בכל רחבי הארץ קיימות תחנות לבריאות המשפחה. בתחנות אלו ניתן לעקוב אחר בריאות האישה והתפתחות העובר במהלך ההיריון. אחרי הלידה עוקבת התחנה אחר בריאותו והתפתחותו של הילד עד גיל 6. המעקב כולל בדיקות התפתחות ומתן חיסונים בהתאם להנחיות משרד הבריאות.

התחנות מעניקות גם ייעוץ בתכנון המשפחה.

שירותי בריאות בבית הספר

בכל בתי הספר היסודיים מתנהל מעקב רפואי אחר בריאות הילדים והתפתחותם מכיתה א' ועד סיום בית הספר. כל ילד נבדק על ידי רופא עם כניסתו לבית הספר ושוב, בגיל 12, עם המעבר לחטיבת הביניים. בנוסף, נערכות בבית הספר בדיקות עיניים ושיניים תקופתיות ובדיקה אורתופדית.

שירותי חירום

שירותי חירום של קופות חולים

קופות החולים מפעילות מוקדי חירום המעניקים שירותים רפואיים (בדיקות רופא, בדיקות מעבדה, צילומי רנטגן ומתן תרופות) בשעות הלילה, בשבתות ובחגים. לקבלת השירות במוקדי החירום יש להציג כרטיס חבר בקופ"ח. השירות כרוך בתשלום.

מגן דוד אדום

מגן דוד אדום מספק שירותי חירום בתחומים הבאים: עזרה ראשונה במקרה של תאונה, טיפול ראשוני בשעות הלילה ובשעות שמרפאות קופות החולים סגורות, העברת חולים לבתי חולים. ברוב הערים מספר הטלפון של מגן דוד אדום הוא 101.

כל שירותי מגן דוד אדום הם בתשלום. קופות החולים עשויות להחזיר למבוטחיהן חלק מן התשלום בעבור טיפול ותרופות, במקרה שלא ניתן היה להשתמש בשירותי החירום של הקופה.

טיפול ואישפוז בחדר מיון של בית חולים

במקרה חירום ניתן לפנות ישירות לחדר מיון של בית חולים תורן. השירותים ניתנים בתשלום.

שימו לב!

קופת חולים תכסה הוצאות אשפוז או טיפול שניתנו לחולה בחדר מיון רק במקרה שהחולה הופנה לחדר מיון על ידי רופא המשפחה או רופא של מוקד החירום ובמקרה שהחולה אושפז או נדרש לטיפול חירום.

מידע נוסף

למידע נוסף על שירותי בריאות ראו בחוברת "שירותי בריאות בישראל" לפי רשימת הפרסומים שבסוף החוברת.

סיוע לסטודנטים

הלימודים הגבוהים בישראל מתקיימים במסגרת האוניברסיטאות, המכללות האקדמיות ומוסדות נוספים להשכלה גבוהה ועל-תיכונית, ומציעים מגוון רחב של אפשרויות: מתמטיקה וביו-טכנולוגיה ברמה בין-לאומית, לימודי אמנות, מקצועות רפואיים ופרה-רפואיים, טכנולוגיה, משפטים, רוח, חברה, הוראה ועוד.

סטודנטים עולים המתקבלים ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה או על-תיכונית בישראל עשויים לקבל סיוע מהמינהל לסטודנטים עולים בקליטתם האקדמית והחברתית.

הסיוע ניתן לעולים, לבני עולים, לאזרחים עולים ולקטינים חוזרים, הנרשמים והלומדים במוסדות לימוד מוכרים.

תחומי הסיוע

- מימון שכר הלימוד (מענק לימודים)
- הלוואות
- הכוונה וייעוץ בבחירת מקצוע לימודים מתאים
- הכנה ללימודים אקדמיים במסגרת אולפן, מכינה קדם-אקדמית או תכנית ייחודית על פי תחום הלימודים
- עזרה בלימודים (שיעורי עזר פרטיים קבוצתיים)
- מדריכים לליזוי וסיוע אישי
- פעילות חברתית-תרבותית

תנאי קבלת הסיוע

מעמד:

עולה, בן עולים, אזרח עולה, קטין חוזר, עולה קטין תקופת הזכאות:

הסיוע יינתן במהלך 7.5 שנים מיום קבלת מעמד עולה, במידה שהעולה החל ללמוד בתוך 36 חודשים מיום קבלת מעמד עולה (לא כולל תקופת שירות סדיר בצה"ל או שירות לאומי)

משך הזכאות:

עד שלוש שנים, בהתאם לתנאי הזכאות של העולה. הסיוע בשנה השלישית מותנה בפעילות התנדבותית של 120 שעות במסגרת שח"ק - שירות חברתי קהילתי.

גיל מרבי בתחילת הלימודים:

- מכינה - עד גיל 23 (על הסטודנט צריך להתחיל את לימודיו לפני יום הולדתו ה-23)
- תואר ראשון או לימודי תעודה - עד גיל 27
- לימודי הנדסאים - עד גיל 28
- תואר שני, לימודי הסבה או תעודה לאחר תואר - עד גיל 30.

תנאים אקדמיים:

- תעודת בגרות או תעודת סיום תיכון המאפשרת קבלה למוסד להשכלה גבוהה בארץ המוצא
- עמידה בדרישות הקבלה של מוסד הלימודים המבוקש
- לימודים במוסדות ובמסלולים המוכרים על ידי מינהל הסטודנטים
- המינהל לא משתתף במימון לימודים בשלוחות של מוסדות זרות בארץ
- אין סיוע לחזרה על תואר, (כלומר, אדם שסיים תואר ראשון יהיה זכאי לסיוע לתואר שני בלבד, ולא לתואר ראשון מקביל בארץ).

הסיוע הכספי של המינהל ניתן לכיסוי שכר לימוד ללימודי תואר אחד בלבד.

על הסטודנט לשאת בכל ההוצאות הנלוות: דמי רישום למוסד הלימודים, דמי אבטחה, דמי בחינות, אגודת הסטודנטים, שכר דירה, כלכלה והוצאות אישיות. עולים אשר זקוקים לסיוע בהוצאות אישיות יכולים לקבל הלוואה ממינהל הסטודנטים.

לימודי עברית ומכינות קדם-אקדמיות

סטודנטים עולים יכולים ללמוד עברית לפני תחילת הלימודים, באולפנים מיוחדים לסטודנטים. בעלי תעודות סיום תיכון שאינן שקילות לבגרות ישראלית, החייבים במכינה כדי להתקבל למוסד ללימודים גבוהים, יכולים ללמוד באחת המכינות הקדם-אקדמיות של האוניברסיטאות.

הגשת בקשה לסיוע מינהל הסטודנטים

המועמד ללימודים יציג את המסמכים שלהלן:

- תעודת עולה בתוקף או תעודת זכאות במשרד לקליטת העלייה
- מכתב קבלה למוסד לימודים מוכר

- תעודת בגרות מקורית וגיליון ציונים אקדמיים, או צילומים מאושרים וחתומים על ידי נוטריון
- תמונת דרכון
- אישור דחיית שירות בצה"ל או תעודת שחרור
- קבלות על תשלומים שכבר שולמו למוסד הלימודים והוראת קבע בנקאית חתומה על ידי הבנק.

מועמדים לעלייה

מועמדים לעלייה המעוניינים לקבל מידע על מסלולי הלימודים, על תנאי קבלה או על סיכויי קבלה למוסדות לימוד בארץ, לבדוק תעודות השכלה וזכאות ללימודים, להירשם לאחד ממסלולי ההכנה או למעונות סטודנטים, יכולים לפנות לכתובות הבאות למשרדי הסוכנות היהודית בארץ המוצא, או לשירות טרום העלייה של מינהל הסטודנטים שבמשרד לקליטת העלייה.

שירות טרום עלייה, המחלקה האקדמית, המינהל לסטודנטים עולים, המשרד לקליטת העלייה, רח' הלל 15 ירושלים 94581.

דסק בשפה האנגלית טל' 02-6214589
naomis@moia.gov.il

דסק בשפה הצרפתית טל' 02-6214582
fabien@moia.gov.il

דסק בשפה הספרדית טל' 02-6214605
monikms@moia.gov.il

דסק בשפה הרוסית טל' 02-6214619
smrus@moia.gov.il

אתר האינטרנט של מינהל הסטודנטים: www.studentsolim.gov.il

מידע נוסף

פרטים נוספים על הסיוע לסטודנטים עולים ועל לימודים גבוהים בישראל ניתן לקבל ביחידות מינהל הסטודנטים שבמחוזות המשרד לקליטת העלייה, ובאתר האינטרנט של המינהל לסטודנטים עולים www.studentsolim.gov.il. ניתן גם לקבל חוברות מידע גם במינהל הסטודנטים.

השירות בצה"ל

חובת השירות בצה"ל חלה על כל אזרח ותושב ישראל בן 18 שנים. בני 18 נקראים לשירות סדיר ואחריו לשירות מילואים שנתי. השירות הצבאי אינו רק חובה הנובעת מצורכי הביטחון של מדינת ישראל, אלא גם זכות אזרחית. בצבא הגנה לישראל נפגשים יחדיו בני העיר ובני הכפר, עולים ותיקים ועולים חדשים, דתיים וחילוניים. השירות בצבא הוא גם הזדמנות להיכרות, להשתלבות ולהתערות בחברה הישראלית.

תקופת השירות הסדיר

גברים – 36 חודשים

נשים – 24 חודשים

גברים עולים שנכנסו לישראל לראשונה אחרי יום הולדתם ה-18 זכאים להקלות במשך תקופת השירות הצבאי, בהתאם לגילם ומצבם המשפחתי, ומשרתים בין שבועות ספורים ל-36 חודשים. עולים שהגיעו לארץ בגיל 26 עד 39 אינם נקראים, לפי שעה, לשירות סדיר. עולים אלו יירשמו במאגר ויזומנו לשירות צבאי רק על פי הצורך.

נשים שעלו לישראל עד גיל 20 חייבות בשירות צבאי.

נשים שעלו לאחר שמלאו להן 20 שנים פטורות מחובת שירות.

עולים ששירתו בצבא זר 18 חודשים רצופים או יותר, תופחת תקופת שירות זו מתקופת השירות שלהם בצה"ל. אם יתרת תקופת השירות קטנה מ-6 חודשים - ישרתו בשירות מילואים בלבד.

עולים ששירתו בחוץ לארץ פחות מ-18 חודשים, תקוצר תקופת שירותם בהתאם, אך ישרתו לא פחות מ-6 חודשים.

משך השירות לרופאים

רופאים כלליים יגויסו לשירות סדיר של 18 חודשים עד למלאות להם 32 שנים ורופאי שיניים עד לגיל 29. שכר הרופאים בשירות סדיר זהה לשכר המשרתים בשירות קבע.

רופאים שלא יחויבו בשירות סדיר ישרתו במילואים.

מועד הגיוס

עולים יקראו לשירות צבאי לאחר ששהו בארץ, במעמד עולה, לפחות 12 חודשים. עולים החייבים בשירות מילואים בלבד יזמנו לשירות רק כעבור 24 חודשים מיום קבלת מעמד עולה.

כל עולה, בן 18 ומעלה, יקבל בדואר צו התייצבות ראשון לצורך רישום ובדיקות.

שימו לב!

גם אם לא קיבלתם צו התייצבות, עליכם להתייצב בלשכת הגיוס הקרובה למקום מגוריכם בתוך שישה חודשים מיום קבלת מעמד עולה.

שירות צבאי במסגרת עתודת עולים או עתודות אקדמיות

צה"ל מאפשר לעולים שעלו אחרי גיל 18 והתקבלו ללימודים במוסדות להשכלה גבוהה או על תיכונית, המוכרים על ידי הצבא, שירות במסגרת עתודת עולים: דחיית שירות עד גמר הלימודים לתואר ראשון. שימו לב: עם תום הלימודים יהיה על העולים לשרת שירות סדיר מלא בהתאם לגילם ביום עלייתם ולא מובטח להם שיבוץ בתפקידים בהתאם למקצוע הנלמד.

בפני עולים בוגרי בי"ס תיכון בישראל עומדת האפשרות לשרת בצה"ל במסגרת אחת העתודות האקדמיות, בהתאם לתחום הלימודים ולדרישות הצבא. במסגרת זו העולים עוברים טירונות בחופשות הקיץ ובתום הלימודים צה"ל משבץ אותם בתפקידים בהתאם למקצועם. על הסטודנטים להתחייב לשרת בצבע קבע.

הסיוע לחיילים עולים

צה"ל והמשרד לקליטת העלייה מעניקים סיוע מיוחד לעולים נזקקים המשרתים בשירות סדיר. הסיוע מיועד לעולים במצבים הבאים:

- עולים יחידים, ללא הורים בארץ, זכאים למענק חודשי מוגדל מצה"ל ולמענק נוסף ממשרד לקליטת העלייה וכן לסיוע בשכר דירה מצה"ל וממשרד הבינוי והשיכון באמצעות בנק למשכנתאות.
- עולים התומכים כלכלית בקרובי משפחה (אישה, הורים וכד') התלויים בהם למחייתם, זכאים לתשלומי משפחה מצה"ל ולתוספת מענק ממשרד לקליטת העלייה.
- עולים יחידים, ללא הורים בארץ, זכאים לסיוע בנסיעה לחו"ל ולחופשה מיוחדת לביקור הורים, הסיוע ניתן בהתאם לתפקיד הצבאי והאפשרויות של צה"ל.

שימו לב!

תקופת השירות הסדיר בצה"ל אינה נמנית במניין תקופת הזכאות לסיוע המשרד לקליטת העלייה. בתום השירות תהיו זכאים להמשך הסיוע.

שירות מילואים

אזרחי ישראל המשרתים שירות מילואים שנתי זכאים לתגמול מילואים, השווה לשכרם באותה תקופה, מן המוסד לביטוח לאומי.

פרטים ניתן לקבל בסניף המוסד לביטוח לאומי באזור המגורים, באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי או בחוברת "ביטוח לאומי".

פרטים על השירות בצה"ל ראו בחוברת "שירות עולים בצה"ל", באתר האינטרנט של המשרד לקליטת העלייה ובאתר האינטרנט של צה"ל.

רישיון נהיגה

רישיון נהיגה מחו"ל לרכב תקף למשך שנה אחת בלבד מתאריך הכניסה לישראל. כלל זה תקף לגבי עולים, תושבים ארעיים ותושבים חוזרים.

המרת רישיון נהיגה זר לרישיון ישראלי

ניתן להמיר רישיון נהיגה זר לרישיון ישראלי בתוך 3 שנים מיום העלייה, אך כאמור, אסור לנהוג עם רישיון זר יותר משנה אחת. כתנאי לקבלת רישיון נהיגה ישראלי יש לעבור בהצלחה בדיקת ראייה, בדיקה רפואית ומבחן שליטה ברכב.

תהליך ההמרה:

יש לפנות למשרדי חברת "מרמנת" או "טלדור" הקרובים למקום המגורים לצורך צילום תמונתכם לרישיון. במקום תקבלו טופס עם פרטיכם האישיים ועם התמונה.

המסמכים הדרושים:

- רישיון נהיגה זר בר-תוקף שהונפק לפני קבלת מעמד עולה והעתקים שלו, עם תרגום נוטריוני, במקרה והרישיון לא כתוב באנגלית.
 - תעודת זהות או דרכון
 - תעודת עולה.
 - אישור בדיקת ראייה מאופטומטריסט מורשה או מרופא עיניים. אם אתם מרכיבים משקפיים או עדשות מגע, עליכם להיבדק כאשר אתם מרכיבים משקפיים או עדשות.
 - בדיקה רפואית אצל רופא כללי או רופא משפחה.
- יש למסור את הטופס שקיבלתם עם תוצאות הבדיקות במשרד הרישוי הקרוב למקום המגורים. המסמכים הדרושים: רישיון נהיגה זר עם תרגום נוטריוני לרישיון שאיננו באנגלית, דרכון או תעודת זהות ותעודת עולה.
- לאחר קבלת האישור להמרה יש לקבוע מועד למבחן שליטה ברכב עם מורה נהיגה מורשה. מומלץ לקחת כמה שיעורי נהיגה לפני המבחן.
- אם עברתם את המבחן בהצלחה יומר רישיונכם הזר לרישיון נהיגה ישראלי.

שימו לב!

המרת הרישיון מתבצעת במשרדי הרישוי השונים ביום מסוים בשבוע. מומלץ להתקשר ולברר מראש את היום והשעה במשרד הרישוי הקרוב למקום מגוריכם.

לימוד נהיגה בישראל

עולה שאין לו רישיון נהיגה בר-תוקף מחו"ל יכול לקבל רישיון נהיגה ישראלי בתנאים הבאים:

- גילו 17 ומעלה
 - למד לפחות 28 שיעורי נהיגה, אצל מורה מורשה
 - עמד בהצלחה במבחן תיאורטי ובמבחן מעשי על ידי בוחן מורשה
- נהג חדש מקבל רישיון נהיגה זמני לשנתיים. כעבור שנתיים מוחלף הרישיון הזמני ברישיון קבוע בתנאי שלא עבר עברות תנועה. נהג חדש נדרש להצמיד אל שמשות רכבו, במשך שנתיים, לוחית המציינת היותו נהג חדש.
- בנוסף, נהג חדש חייב להיות מלווה בנהג ותיק בשלושת החודשים הראשונים.

רישיון לרכב משא ולרכב ציבורי

עולה בעל רישיון נהיגה לרכב משא או לרכב ציבורי (אוטובוס, מונית) המבקש להוציא רישיון נהיגה ישראלי דומה, חייב להציג רישיון נהיגה מתאים מארץ המוצא. על העולה לעבור קורסים ומבחנים שונים, בהתאם לדרגת הרישיון המבוקשת, כתנאי להמרת הרישיון.

מבצע "חוזרים הביתה ב-60 לישראל"

מדינת ישראל מציינת 60 שנים לקיומה, ובמסגרת עידוד החזרה ארצה, מקיים המשרד לקליטת העלייה מבצע מיוחד לתושבים החוזרים. המבצע כולל תכנית סיוע ייחודית לתושבים החוזרים, שמטרתה להקל עליהם את השיבה הביתה ואת ההשתלבות בארץ.

במסגרת המבצע, מעניק המשרד לקליטת העלייה לאזרחים הישראליים השוהים בחו"ל והבוחרים לחזור ארצה, סיוע ותמריצים בתחומים שונים, כגון הקלות מס משמעותיות, החזר בעבור התשלום המיוחד לביטוח לאומי לקבלת שירותים רפואיים (בכפוף לתנאי המבצע), פטור ממכס על ייבוא מכשירי חשמל, סיוע בהשתלבות בשוק העבודה, סיוע והלוואות מוגדלות לפתיחת עסק, הנחות משמעותיות במחירי הטיסות ועוד.

שימו לב, למבצע זה קיים תוקף, אנא התעדכנו בפרטיו דרך יועצת הקליטה במשרד לקליטת העלייה. מידע נוסף על מבצע "חוזרים הביתה ב-60 לישראל" קיים בחוברת "מצפים לך בבית" או באתר האינטרנט של המשרד לקליטת העלייה.

פניות ציבור ותלונות

בכל אחד ממשדרי הממשלה ומוסדות הציבור פועלת יחידה לפניות הציבור. היחידה לפניות הציבור מסייעת לפונה שחש כי לא קיבל את הטיפול והשירות המגיע לו. היחידה בודקת את התלונה ומסייעת לפונה לקבל את המגיעים לו.

תחום פניות הציבור של המשרד לקליטת העלייה

פניות עולים בנושאי קליטה

עולים שפנו ללשכה או לסניף המשרד לקליטת העלייה, או למרכז המידע של המשרד לקליטת העלייה בנושא כלשהו הקשור לקליטתם וחשים שלא קיבלו מענה מספק, יכולים לפנות בכתב אל המחלקה לפניות הציבור של המשרד לקליטת העלייה, שבכתובת:

המחלקה לפניות הציבור, המשרד לקליטת העלייה, רח' קפלן 2, ירושלים 91950.

בנושאים הקשורים לפעילות הסוכנות היהודית, כגון מרכזי קליטה או טיפולו של השליח, יש לפנות אל האגף לפניות הציבור, המחלקה לעלייה וקליטה, הסוכנות היהודית, ת"ד 92 ירושלים 91000.

פניות לקבלת מידע ותלונות בנושאים כלליים

קיימים כמה גופים שניתן לפנות אליהם לקבלת מידע או להתלונן על מעשה בלתי-חוקי, מחדל או אי-צדק. חלק מן הגופים מטפלים בתלונות על מוסדות ציבור או משרדי ממשלה, אחרים עוסקים בנושאי צרכנות וכו'.

תלונות על משרדי ממשלה ומוסדות ציבור

כאמור, בכל משרדי הממשלה ומוסדות הציבור קיימת מחלקה או בעל תפקיד המטפל בתלונות ופניות ציבור.

בנוסף לכך, ניתן לפנות אל נציב תלונות הציבור שבמשרד מבקר המדינה.

על פי החוק, כל אזרח זכאי להתלונן בפני נציב תלונות הציבור על מעשה או על מחדל שנעשה בניגוד לחוק או ללא סמכות, או מעשה שיש בו אי-צדק בולט.

נציב תלונות הציבור מקבל תלונות נגד משרדי ממשלה, רשויות מקומיות ומוסדות ציבור כגון חברת עמידר, חברת שיכון ופיתוח, חברות שיכון עירוניות, מוסדות ההשכלה גבוהה, חברת החשמל, מפעל הפיס, קופות חולים, "בזק" ועוד.

ניתן להתלונן בתוך שנה מיום היוודע המעשה הפוגע למתלונן. הנציב יבדוק את התלונה וימסור את תוצאות הבדיקה לנשוא התלונה. בסמכות הנציב להצביע על צורך בתיקון הליקוי.

אופן הגשת התלונה בכתב: נציב תלונות הציבור, ת"ד 669 ירושלים 91006
תלונה בעל-פה: ניתן לפנות לאחת הלשכות של נציב תלונות הציבור, כתובות ומספרי הטלפון מופיעים בסוף החוברת.

תלונות בנושאי צרכנות

בנושאים כגון הפקעת מחיר, מידות ומשקל, איכות המוצר וכו', ניתן לפנות לגופים שלהלן:

1. הממונה על הגנת הצרכן במשרד התעשייה, המסחר והתעסוקה
2. המועצה לצרכנות, גוף בלתי-תלוי בעל סניפים בתל-אביב, ירושלים וחיפה. המועצה לצרכנות מטפלת בתלונות על גופים פרטיים, סוחרים, יצרנים, "בזק" וחברת החשמל.

הרשות להגנת הצרכן שליד ההסתדרות הכללית לרשות סניפים במועצות הפועלים המקומיות. הרשות מטפלת בכל סוגי התלונות, מתלונות על איכות המוצר, חוזה לרכישת דירה ועד תלונות נגד גופים ממלכתיים וציבוריים.

אופן הטיפול: המועצה לצרכנות פונה אל הגוף נשוא התלונה, מבקשת את תגובתו ובודקת את ההיבט החוקי של התלונה. אם הצדדים אינם מגיעים לפשרה ואם השתכנעה המועצה בצדקת הצרכן, מסייעת לו המועצה לפנות לבית המשפט לתביעות קטנות.

כיצד פונים למשרדי ממשלה ולגופים ציבוריים

הפנייה תיעשה בכתב.

בראש המכתב יש לציין את שמכם המלא, כתובתכם, מספר תעודת הזהות ותעודת העולה.

במכתב תארו בקצרה את מהות הפנייה, בהמשך הביאו את כל הפרטים הרלוונטיים.

על הפנייה יש לחתום בשם מלא.

הגופים שאליהם יש לפנות	רשימת סידורים ראשוניים (צ'ק-ליסט)
המשרד לקליטת העלייה/ארגוני עולים	☐ ייעוץ והכוונה ראשוניים
המשרד לקליטת העלייה	☐ סיוע כספי
המשרד לקליטת העלייה	☐ הפניה לאולפן
הסוכנות היהודית	☐ הפניה לאולפן קיבוץ
בנקים מסחריים	☐ פתיחת חשבון בנק
סניפי רשות הדואר ולאחר מכן קופת חולים לפי בחירה	☐ רישום לקופת חולים
ביטוח לאומי	☐ בקשה לקצבת ילדים/זקנה/ מענק לימודים למשפחות
רשות מקומית	חד-הוריות ☐ רישום ילדים במעונות/גני ילדים/ בתי ספר
משרד הפנים	☐ הזמנת תעודת זהות
משרד הפנים	☐ שינוי כתובת בתעודת זהות
אחד מן הבנקים למשכנתאות	☐ הזמנת תעודת זכאות ממשרד הבינוי והשיכון
אחת מן החברות המאכלסות: עמידר / מתן-חן / מ.ג.ע.ר	☐ סיוע בשכר דירה
התחנות לבריאות המשפחה	☐ נשים בהיריון וילדים עד גיל 4 מעקב התפתחות, חיסונים
משרד הרישוי	☐ המרת רישיון נהיגה מחו"ל
משרד החינוך	☐ אישור תארים אקדמיים
רשות מקומית	☐ הנחה בארנונה
המשרד לקליטת העלייה - מינהל הסטודנטים	☐ הכוונה וסיוע לסטודנטים

כתובות וטלפונים

מספרי חירום

100	משטרה
101	מגן דוד אדום
1-800-500-101	פקס לחרשים
102	מכבי אש
1201	ער"ן (עזרה ראשונה נפשית), בכל השפות
1-800-220-000	קו חירום לאלימות במשפחה
1202	נפגעות תקיפה מינית
106	מוקדים עירוניים

המשרד לקליטת העלייה

03-9733333	מרכז מידע טלפוני ארצי
www.moia.gov.il	אתר האינטרנט
info@moia.gov.il	דואר אלקטרוני

משרד ראשי

02-6752611	רח' קפלן 2, קריית בן גוריון, בניין ב' ירושלים, 91950
02-6752780, 02-6752640/639	תעסוקה
02-6752620/83	דירור
02-6752744/624	רווחה
02-6752633	אולפנים
02-6752791, 02-6752625	יזמות
02-6752765	פניות ציבור
02-6752741	פקס'
02-6214585, 02-6214576	מינהל הסטודנטים, רח' הלל 15, ירושלים
02-6750365	תושבים חוזרים, רח' קפלן 2, ירושלים,

המרכז לקליטה במדע:

רח' הלל 15, ירושלים

תחום טכנולוגיה ומדעים מדויקים

02-6214664/58
nunub@moia.gov.il

תחום מדעי החברה והרוח

02-6214596
yanag@moia.gov.il

תחום מדעי החיים והרפואה

02-6214631/54
hoori@moia.gov.il

אתרי אינטרנט:

www.moia.gov.il/moia_he/scientists/AbsorptionCenter.htm

www.moia.gov.il/moia_he/scientistsproject/scientistsproject.htm

מחוז הדרום וירושלים:

באר-שבע, רח' זלמן שז"ר 31, בית אושירה,

08-6261216
02-6214539/4542/4559

מינהל הסטודנטים, ירושלים

02-6214601 פקס'

מינהל הסטודנטים, באר-שבע

08-6261231/228/230

08-6261240 פקס'

02-6214620

גיור

לשכות:

ירושלים, רח' הלל 15

1599-500-923
02-6249398 פקס'

אשקלון, רח' העבודה 1

1599-500-915
08-6790770 פקס'

השפלה, רח' הרצל 91, קריית הממשלה, רמלה

1599-500-912
08-9208019 פקס'

באר-שבע, רח' זלמן שז"ר 31

1599-500-921
08-6280529 פקס'

סניפים:

02-9939102/3/4/5	בית שמש, רח' השבעה 10
02-9939116	פקס' 02-9939116
02-9969555	קריית ארבע, ת"ד 15, מועצה מקומית 90100
02-9964277	פקס' 02-9964277
08-6878624, 08-6878662/4	קריית גת, שד' לכיש 5
08-6878660	פקס' 08-6878660
08-8581688	קריית מלאכי, קניון הקרייה, רח' ז'בוטינסקי, קומה ב' טלפקס' 08-8581688
08-9726198	מודיעין, רח' תלתן 1
08-9707528	פקס' 08-9707528
1599-500-916	נתיבות, רח' יוסף סמילו 10, קומה ב'
08-9938660	פקס' 08-9938660
08-6341621	אילת, שד' התמרים 3, קריית המשרדים
08-6372367	פקס' 08-6372367
08-6592444	ערד, רח' יהודה 34
08-6592440	פקס' 08-6592440
08-6563888	דימונה, רח' הצאלה 8
08-6563880	פקס' 08-6563880
08-6897033	שדרות, רח' הפלדה 222/8
08-6610614	פקס' 08-6610614
08-6563888	ירוחם (לפרטים פנו לסניף דימונה),
08-6261241	מצפה רמון (לפרטים פנו ללשכת באר-שבע),
מחוז תל-אביב והמרכז:	
1599-500-901	רח' אסתר המלכה 6, תל-אביב
03-5209153	פקס' 03-5209153
03-5209155	מינהל הסטודנטים
03-5209178	פקס' 03-5209178
03-5209198	גיר

לשכות:

1599-500-901	תל-אביב, אסתר המלכה 6
03-5209173 'פקס'	
1599-500-914	אשדוד, שד' מנחם בגין, מרכז צימר, שער 1, קריית הממשלה
08-8668030 'פקס'	
1599-500-908	חולון, רח' אילת 36
03-5056997 'פקס'	
1599-500-910	ראשון לציון, רח' ישראל גילי 3
03-9525893 'פקס'	
1599-500-906	השרון, כפר סבא, רח' התע"ש 23
09-7663515 'פקס'	
1599-500-905	נתניה, רח' ברקת 3
09-8629435 'פקס'	
1599-500-907	פתח-תקווה, רח' ההסתדרות 26
03-9312606 'פקס'	

סניפים:

08-9378000	רחובות, רח' בנימין 12
08-9390256 'פקס'	

מחוז חיפה והצפון:

04-8631114/6	חיפה, שד' הפלים 15, בניין א'
04-8631110 'פקס'	
04-8631140/1	מינהל הסטודנטים
04-8631161 'פקס'	

לשכות:

1599-500-922	חיפה, שד' הפלים 15, בניין ב'
04-8632336 'פקס'	
1599-500-920	כרמיאל, בניין ביג, אזור התעשייה
04-9580875 'פקס'	
1599-500-903	נצרת עילית, רח' המלאכה 52, בניין "לב עסקים"
04-6564019 'פקס'	
1599-500-904	חדרה, רח' הלל יפה 13
04-6108417 'פקס'	

סניפים:

- טבריה, רח' השומר 47, מרכז קליטה, בניין 2
04-6720399
פקס' 04-6717061
- מגדל-העמק, רח' ניצנים 45, מרכז מסחרי, קומה ב'
04-6540331 טלפקס'
הקריות, קרית ביאליק, רח' המייסדים 7
1599-500-902
פקס' 04-8742957
- נהריה, דרך העצמאות 9
04-9950404, 04-9950400
עפולה, רח' יהושע חנקין 34
04-6098300/1
פקס' 04-6098305
- קרית שמונה, בניין צחור, כיכר צה"ל
04-6818400
פקס' 04-6818405
- צפת, קניון שערי העיר, בניין קלאב מרקט, קומה ב'
04-6920218
פקס' 04-6820571
- מעלות, רח' מעלה הבנים 302
04-9078311
פקס' 04-9078312

מידע על הגעת עולים:

נתב"ג, סניף המשרד לקליטת העלייה
03-9774111

מרכזי תעסוקה לעולים (מרכזי הכוונה)

- ירושלים, רח' הצבי 11
02-5371186
פקס' 02-5378048
- תל-אביב, דרך מנחם בגין 116 (בית קלקא)
03-5614546, 03-5621615
פקס' 03-5614868
- כפר-סבא, רח' נתיב האבות 3
09-7482324
פקס' 09-7482326
- חיפה, רח' המוסכים 25 ת"ד 25508
04-8723802/3
פקס' 04-8723801
- באר-שבע, רח' יהושע הצורף 7 (מכללת עתיד),
08-6272019
פקס' 08-6272011
- אשדוד, רח' הראשונים 9,
08-8524015
פקס' 08-8524068

המחלקה לעלייה ולקליטה בסוכנות היהודית

אתר האינטרנט www.jafi.org.il

02-6202222 הנהלה, ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 48,
 02-6204305/62 חטיבת העלייה, ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 42,
 02-6202903 פקס' מלון טירת בת שבע,
 02-6202347 אגף פניות הציבור, רח' המלך ג'ורג' 48,

מרכזי מידע של הסוכנות היהודית

08-8565873/5 אשדוד, רח' שבי ציון 1, בית קנדה,
 08-6288562/6231610 באר-שבע, רח' יצחק שדה, מעון הסטודנטים אלטשול
 04-8567602/6 חיפה, שד' המגינים 131, מרכז קליטה אבא חושי,
 02-6367800 ירושלים, רח' בן יהודה 34, מגדל העיר, קומה 14,
 03-6208734/6290683 תל-אביב, רח' החשמונאים 99,

מרכז גלובלי - דרכי התקשורת מהארץ ומחו"ל

שפה	טלפון בישראל	ארץ	מס' שיחה חינם מחו"ל	דואר אלקטרוני
צרפתית	(02) 6367712 (02) 620-2955	צרפת בלגיה	0-800-916 647 0-800-709-67	gci-fr@jafi.org.il
אנגלית	(02) 6367701	ארה"ב קנדה בריטניה אוסטרליה דרום אפריקה הודו	1-866-835-0430 1-866-421-8912 0-800-404-8984 1-800-445-781 0-800-996-886 000-127 code 2096	gci-en@jafi.org.il
ספרדית/ פורטוגזית	(02) 6367720	ברזיל ארגנטינה מקסיקו וונצואלה	0-800-891-8085 0-800-444-9744 1-877-684-5552 0-800-100-1131 code 2079	gci-sp@jafi.org.il

	900-031-828 000-412 code 2086	ספרד אורוגוואי		
gci-ru@jafi.org.il	810-800-2086-1972 0-800-181-9271 0-800-281-587	רוסיה רוסיה גרמניה אוסטריה	(02) 6367714 (02) 6367716	רוסית/ גרמנית
gci@jafi.org.il	1-800-228-055 0-800-022-1498 00-800-5394-7424 990-800-5394-7424 00-800-5394-7424 00-800-5394-7424	ישראל הולנד דנמרק פינלנד נורבגיה שבדיה		עברית ושפות אחרות

משרד הפנים

אתר אינטרנט www.pnim.gov.il

1222-3450

מודיעין ארצי

*3450

02-6290222/31

ירושלים, בניין ג'נרלי, רח' שלומציון המלכה 1

03-5193227

תל-אביב, מגדל שלום, רח' אחד העם 9

04-8616222

חיפה, קריית הממשלה, רח' הפל-ים 15

08-6263888

באר-שבע, רח' התקווה 4, קריית הממשלה

דואר אלקטרוני pniot@moin.gov.il

ניתן לקבל פרטים על סניף הקרוב למקום מגוריכם במוקד עירוני 106

רשות המכס

אתר אינטרנט www.mof.gov.il/custom

02-6545555

ירושלים, רח' כנפי נשרים 66, גבעת שאול

03-6369444

תל-אביב, דרך מנחם בגין 125

03-9751111

לוד, נתב"ג, בניין ממ"ן

04-8354811

חיפה, רח' שער הנמל 3

08-6293333

באר-שבע, שד' שז"ר 1

ניתן לקבל פרטים על סניף הקרוב למקום מגוריכם במוקד עירוני 106

המוסד לביטוח לאומי

אתר אינטרנט www.btl.gov.il

*6050

מרכז מידע טלפוני ארצי

1222-6050

כתובות בערים עיקריות:

ירושלים, רח' בן שטח 4

תל-אביב, רח' יצחק שדה 17 פינת המסגר

חיפה, שד' הפל-ים 8

באר-שבע, רח' וולפסון 6

ניתן לקבל פרטים על הסניף הקרוב למקום מגוריכם במוקד עירוני 106

משרד החינוך

אתר אינטרנט www.education.gov.il

דואר אלקטרוני info@education.gov.il

1-800-250-025

מרכז מידע טלפוני

02-5602222

ירושלים, רח' דבורה הנביאה 2

03-6896666

תל-אביב, רח' השלושה 2, יד אליהו

04-8632666

חיפה, שד' הפל-ים 15 א', קריית הממשלה

08-6263333

באר-שבע, רח' הנשיאים 15

לשכות הגיוס

אתר אינטרנט www.aka.idf.il

ירושלים, רח' רש"י 103, 03-7386666

פקס' 02-5007333

תל-אביב, תל השומר, 03-7388888

פקס' 03-7377070

חיפה, רח' עומר אל כיאם 12, 04-8600700

פקס' 04-8600301

באר-שבע, רח' יד ושם 22, 08-6298888

פקס' 08-6298870

טבריה, רח' נצרת, 04-6729888

פקס' 04-6729898

משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה

אתר אינטרנט www.tamas.gov.il

ירושלים: רח' בנק ישראל 5, בניין ג'נרי 1, 02-6662000

הממונה על הגנת הצרכן במשרד התמ"ת, 02-6662590

שירות התעסוקה

דואר אלקטרוני pniot@molsa.gov.il

ירושלים, בניין התחנה המרכזית, רח' יפו 224, 02-5013111

תל-אביב, דרך מנחם בגין 125, 03-7634111

חיפה, רח' צה"ל 17, קריית אליעזר, 04-8136111

באר-שבע, רח' התקוה 4, קריית הממשלה, 08-6264164

המשרד לענייני גמלאים

1222-8840/*8840

רח' קפלן 3, ירושלים 91929

02-6547025

מוקד אזרח ותיק:

פקס' 02-6547034

נציבות הקבילות, משרד הבריאות

דואר אלקטרוני kvilot@moh.health.gov.il

02-5681234

רח' רבקה 29, ירושלים

פקס': 02-6714308

נציבות תלונות הציבור, משרד מבקר המדינה

02-6665000

ירושלים, רח' בית הדפוס 12, גבעת שאול

פקס 03-6851512

04-8604444

חיפה, רח' עומר אל כייאם 12

פקס 04-8604446

המועצה הישראלית

דואר אלקטרוני moatza@consumers.org.il

ת.ד. 20413, תל-אביב 61204

רשות ההסתדרות להגנת הצרכן

03-6921280

תל-אביב, רח' ארלוזורוב 93

פקס' 03-6921240

התנועה הקיבוצית

03-6925260

רח' ליאונרדו דה וינצ'י 13, תל-אביב

משרד התחבורה

www.mot.gov.il

1222-5678

מרכז מידע ארצי - מענה קולי

*5678

משרדי הרישוי

ירושלים, רח' התנופה 1, בנין קרסו,
אזור התעשייה תלפיות

02-5682222

חולון, תל גיבורים, רח' הלוחמים 1

03-5027666

חיפה, מפרץ חיפה, רח' אדיסון 2

04-8818888

באר-שבע, בית נועם, רח' שדרות שז"ר 33

08-6406111

פרטים על סניפים נוספים של משרד הרישוי במוקד העירוני טל' 106

תחנות צילום לרישיון נהיגה

1599-502-030

מוקד טלפוני מרמנת

03-9298587

מוקד טלפוני טלדור

רגע מזמנך!

מתוך רצון לשפר ולייעל את המידע המוגש לך, נודה לך מאוד, אם תואיל לענות על השאלות שלהלן:

1. היכן קיבלת את הפרסום "מדריך לעולה" (מהדורה שלישית) נתב"ג / נמל המשרד לקליטת העלייה מקום אחר, פרט _____

2. באיזו מידה סיפק לך פרסום זה את המידע המבוקש?
1 2 3 4 5
הערות: _____

3. האם פרסום זה סייע לך בתהליך הקליטה בישראל?
כן / לא, פרט _____

4. האם המידע בפרסום זה מנוסח בצורה מובנת וברורה? כן / לא, פרט _____

5. חווה דעתך על פי דירוג מ-1-5 (5 הוא הרמה הגבוהה ביותר)

1	2	3	4	5	☐ מידת בהירות הניסוח
1	2	3	4	5	☐ מידת פירוט מספקת
1	2	3	4	5	☐ עיצוב החוברת
1	2	3	4	5	☐ מידת השימוש בחוברת

נודה לך אם תענה על מספר שאלות המיועדות לשימוש המשרד בלבד:

מקצוע: _____ מין: זכר נקבה גיל: _____

ארץ מוצא: _____ שנת עלייה: _____

מקום מגורים: _____ תאריך: _____

את הטופס המלא נא לשלוח על פי הכתובת:

המשרד לקליטת העלייה, אגף מידע ופרסום,

רח' הלל 15, ירושלים 94581

או לשלוח באמצעות פקס מס' 02-6241585 או לחלופין, ניתן להניח את הטופס בתיבת

שירות לציבור בהמשרד לקליטת העלייה הקרוב למקום מגוריך.

תודה על שיתוף הפעולה וקליטה קלה ומוצלחת.

רשימת פרסומים בעברית להזמנה בדואר

ניתן להזמין חוברות ועלונים בשפות שונות מאגף מידע ופרסום שבמשרד לקליטת העלייה. הפרסומים יישלחו אליכם בדואר ללא תשלום.

להזמנת פרסומים בעברית, סמנו את הפרסומים שברצונכם לקבל בדואר, ושלחו את ההזמנה לכתובת:

המשרד לקליטת העלייה, אגף מידע ופרסום, רח' הלל 15, ירושלים 94581

- מדריך לעולה
- ביטוח לאומי
- דיור
- תעסוקה
- חינוך
- שירות עולים בצה"ל
- אנשים עם מוגבלות
- מרכזי הכוונה לתעסוקה
- לאן לפנות
- גיור בישראל
- מידע על גיור - מדריך כתובות וטלפונים
- מצפים לך בבית
- נפגעי פעולות איבה
- רישום עולים לקופות חולים
- כללי רחצה בים
- מפת ישראל
- יומן שבועי לעולה תשס"ט
- המשרד לקליטת העלייה - עלון כתובות וטלפונים
- המשרד לקליטת העלייה - מגנט מספרי הטלפון בלשכות המשרד
- המשרד לקליטת העלייה - כרטיס ביקור מספרי הטלפון בלשכות המשרד
- קטלוג פרסומים

רשימת הפרסומים בשפות נוספות מופיעה בכל פרסומי אגף מידע ופרסום בשפות, וכן באתר המשרד: www.moia.gov.il

נא כתבו את פרטיכם למשלוח הדואר:

שם פרטי ומשפחה _____
כתובת _____ מיקוד _____
תאריך _____

